

JIHOČESKÁ UNIVERZITA V ČESKÝCH BUDĚJOVICÍCH
FILOZOFICKÁ FAKULTA
ÚSTAV BOHEMISTIKY

DIPLOMOVÁ PRÁCE

ČESKOBUDĚJOVICKÝ UNDERGROUND

Vedoucí práce: doc. PaedDr. Michal Bauer, Ph. D.

Autor práce: Tea Mucková Bc.

Studijní obor: BOHn

Ročník: 2.

2010

Prohlašuji, že svoji diplomovou práci jsem vypracovala samostatně pouze s použitím pramenů a literatury uvedených v seznamu citované literatury.

Prohlašuji, že v souladu s § 47b zákona č. 111/1998 Sb. v platném znění souhlasím se zveřejněním své diplomové práce, a to v nezkrácené podobě elektronickou cestou ve veřejně přístupné části databáze STAG provozované Jihočeskou univerzitou v Českých Budějovicích na jejich internetových stránkách, a to se zachováním mého autorského práva k odevzdanému textu této kvalifikační práce. Souhlasím dále s tím, aby toutéž elektronickou cestou byly v souladu s uvedeným ustanovením zákona č. 111/1998 Sb. zveřejněny posudky školitele a oponentů práce i záznam o průběhu a výsledku obhajoby kvalifikační práce. Rovněž souhlasím s porovnáním textu mé kvalifikační práce s databází kvalifikačních prací Theses.cz provozovanou Národním registrem vysokoškolských kvalifikačních prací a systémem na odhalování plagiátů.

České Budějovice 26. července 2010.

Děkuji vedoucímu diplomové práce doc. PaedDr. Michalu Bauerovi, Ph. D.
za cenné rady, připomínky a metodické vedení práce.

Anotace

Předmětem mé diplomové práce jsou zapomenuté osudy několika mladých lidí, kteří se v době komunistické vlády nebáli postavit režimnímu tlaku. Tito lidé bývají většinou shrnováni pod jednotný pojem, tedy *underground*. V rámci dějin České republiky bývají předmětem zájmu undergroundová seskupení, která se nacházela především v hlavním městě - tedy v Praze.. Není nikterak rozšířený fakt, že v oblasti jižních Čech byl politický nátlak často mnohem surovější než v právě uvedených místech České republiky.

V úvodu práce nelze opomenout krátkou historii města Českých Budějovic a spolu s tím i situaci v oblasti politiky a kultury. Tyto informace doplním obecným výkladem pojmu *underground*.

V následujících kapitolách představím nejvýraznější osoby českobudějovického undergroundu v rámci tří generačních linií - nejstarší: Jiřího Ganse, střední: Miroslava Mucka, nejmladší: Tomáše Kohouta. Jiří Gans se vlivem politických machinací stává uměle vyprodukovaným obrazem člověka, který zradil Československo, jelikož měl rád americkou jazzovou hudbu. Pod nátlakem byl nucen přiznat vykonstruované vyzvědačství americké straně, aby byl zdárně ukazován jako hrůzu nahánějící příklad, kterým by se mladá generace neměla inspirovat.

Miroslav Mucek bojoval za svobodu slova do té doby, dokud nebyl nucen emigrovat do Švýcarska. Odtud přejímá myšlenky harleyářského hnutí Hells Angels, které po návratu do Československa aplikuje na komunistický režim. Výsledkem boje o svobodu bylo několikaleté uvěznění. Zajímavý je i pohled Tomáše Kohouta, který se ocitá v nejranější generační linii. I jeho stála touha po svobodě několik měsíců vězení.

Dalšími stěžejními tématy této práce jsou významné události, které se zapsaly do dějin undergroundu. Jednou z nich je příjezd vojsk Varšavské smlouvy v srpnu roku 1968. Výpovědi již uvedených svědků jsou protknuty s osudem Českého rozhlasu, který i v tak chaotickém okamžiku reagoval na dění v Českých Budějovicích do doby, než byla budova rádia obsazena.

Dalším mezníkem je první projev nehumánní normalizace na koncertu The Plastic People of the Universe a DG 307, který se "odehrál" 30. března 1974 v obci Rudolfovo u Českých Budějovic. Bylo to poprvé, kdy bylo proti kultuře veřejně použito

násilí. Nedošlo k "pouhému" bití mladých milovníků svobodomyšlné hudby, nýbrž i k následujícím postihům - od výpovědi ze zaměstnání po nepřipuštění k maturitní zkoušce. Ostříhání, pokuty, následné omezení veškerých hudebních skupin byly jen kapkou v moři v následujících sankcích a postizích. Následuje zmínka o vzpomínkové akci 35. výročí tohoto neuskutečněného koncertu.

Práce čerpá z výpovědí členů českobudějovického undergroundu, z dobových záznamů, tematické literatury či soukromých materiálů. Tomáš Kohout je představen formou rozhovoru, jelikož celé toto dění bylo skutečnou realitou, která trvala více jak čtyřicet let.

Annotation

The subject of my dissertation are the forgotten fates of several young people which were during the years of the Communist rule unafraid to stand against the pressures exerted by the regime. These people tend to be commonly called by the unifying term, namely the *underground*. In terms of history of the Czech Republic, the underground groupings that command the most interest, are those that existed in the Capital, Prague. There is not a widespread knowledge of the fact that in Southern Bohemia the political repression was oftentimes more brutal than in the above mentioned places.

In the beginning it is necessary to provide a brief history of České Budějovice and with it an overview of the situation in the political and cultural spheres. These data will be enhanced by my own, general discussion of the term *underground*.

In the following chapters I will introduce the outstanding figures on the underground scene in České Budějovice in terms of three generations. The oldest, represented by Jiří Gans, the middle, represented by Miroslav Mucek and the youngest represented by Tomáš Kohout. Jiří Gans, due to political intrigues, becomes an image of a man that betrayed Czechoslovakia, reason being that he liked American jazz music. Under pressure, he was forced to confess to made up charges of espionage in the service of United States in order that he could be successfully presented by the regime authorities as terrifying case of a person that should not serve as an example to the young generation.

Miroslav Mucek fought for freedom of speech until he was forced to emigrate, to Switzerland. There he adopts the philosophy of the bikers movement Hell's Angels, which he then after his return to Czechoslovakia applies on the Communist regime. The result of his fight for freedom were several years in prison. Interesting also is the view of Tomáš Kohout, who comes from the most recent generation. His wish for freedom also cost him some months in prison.

Other pivotal topics in this work are important events that had left their mark on the history of the underground. One of them is the arrival of the Warsaw Pact armies in August of 1968. Testimonies of the already mentioned witnesses are linked with the fate of the Czech Broadcasting Company, which even in such chaotic times reported

on the events in České Budějovice until the building where the radio broadcasted from was seized.

Another pivotal event is the expression of inhuman ‘normalisation’ on the concert of the groups The Plastic People of the Universe and DG 307 which ‘was played’ on 30 March 1974 in the village of Rudolfov near České Budějovice. It was the first time that violence was used in public to suppress culture (cultural expression). Not only did beating of young lovers of free minded music occur that day but other punishments, in the form of banishment from employment or refusal to allow attendance at graduation exams, were administered in the wake of the concert.

This study draws on testimonies of the České Budějovice underground, from contemporary mentions, topical literature, and private materials, Tomáš Kohout is introduced in a form of interview, the entire narrative is a genuine reality that existed for more than forty years.

Obsah:

Anotace.....	1
Annotation.....	3
Obsah.....	5
Úvod.....	6
Krátká historie města Českých Budějovic	6
Politika.....	7
Hudba v Českých Budějovicích.....	8
Obecně o undergroundu.....	9
Hudební underground	9
Ten, který měl rád jazz Jiří Gans.....	10
Nejdelší noc - příběh jedné nenávisti	19
Komunistická "pravda" - aneb Past v éteru.....	21
Vzpomínáme.....	27
A zase underground ... Miroslav Mucek.....	29
Petr Čtvrtník.....	39
Tomáš Kohout.....	40
Srpen 1968 a jedno rádio.....	51
Máničky "Na Americe".....	56
"Na Americe" po pětatřiceti letech.....	69
Závěr.....	77
Seznam příloh.....	79
Přílohy.....	80
Seznam literatury.....	92

Úvod

Životní osudy tří různých generačních představitelů českobudějovického undergroundu zachycují realitu bytí v době, kdy se Československo utápělo v moci komunistického režimu. Není možné zachytit na několika stránkách životní příběhy všech, kteří se byť sebemenšími projevy odvraceli od zautomatizování a degradace československé společnosti. Záměrně byly vybrány osudy nejradikálnějších členů českobudějovického undergroundu, kteří zároveň reprezentují tři generace - nejstarší: reprezentovaná Jiřím Gansem; mezigenerace: reprezentována Miroslavem Muckem; jedna z nejmladších: reprezentována Tomášem Kohoutem. I přes věkové rozdíly se cesty jejich osudů zkrížily. Důvod je prostý. Touha po svobodném životě.

Další jména českobudějovického undergroundu budou zmíněna alespoň zde - v úvodu: Karel Švejda, Petr Čtvrtník, Milan Kubát, Alena Mucková, František Nováček, František Brož, Alena Mucková, Miroslav Musil, Vlasta Jiráková, Dalibor Majer, Milan Šíma, Kamil Kropáček, Miroslav Strnad, Jaroslav Švehla, Jan Mikeš, Vojtěch Navara a další.

Krátká historie města Českých Budějovic

České Budějovice se stávají středem nově vytvořeného Českobudějovického kraje 1. ledna 1949. Město se nadále vyvíjí a industrializuje, avšak - na úkor bytových možností. V roce 1951 žije v historickém městě přes 51 000 obyvatel. V socialistické tradici bydlení pro každého dochází k postupné výstavbě panelových sídlišť. Pouze jihozápadní směr byl omezen provozem vojenského letiště.

Rozkvět města byla omezen na počátku 70. let - vstupem sovětských tanků. Vývoj se navrácí do let předešlých, což mělo za následek celkové zhoršení životního prostředí. Ve stejném období dochází k vytvoření každoroční tradice na českobudějovickém Výstavišti - Země živitelka.

Po roce 1989 jsou České Budějovice prohlášeny statutárním městem, což zároveň vytváří možnost zvolení primátora. V následujících několika letech dochází k mnoha počínům, které rozkvět města jen podporují. Jako příklad lze uvést zřízení Jihočeské univerzity v roce 1991.

Politika

Stejně jako v mnoha dalších městech dochází i v Českých Budějovicích k posílení moci komunistické strany, která po válce jako první obnovila svou politickou činnost. Vůdčími osobnostmi strany se stávají R. Bureš a J. Bartuška. Stejně jako jiné politické strany i strana komunistická vydává svůj vlastní týdeník Jihočeská pravda.

Krajský akční výbor Národní fronty, který byl ustanoven ještě roku 1948, následně předznamenává další vývoj. Omezení, které zakázalo jakoukoliv společenskou aktivitu mimo již jmenovanou Národní frontu jen podpořilo mocenské postavení komunistické strany. I Lidové milice nabývají nových aktivit, především funkce zastrášovací.

Následuje několikaleté střídání vedoucích činitelů, jejichž posty zaujaly především členové komunistické strany. Všechna rozhodující místa krajské, okresní i městské správy byla obsazena komunisty.

K radikálnější změně politického systému v Českých Budějovicích dochází v roce 1968, kdy je odvolán vedoucí tajemník Jihočeského krajského výboru Komunistické strany Československa - Jaroslav Trojan. Nahradil ho Jan Dub, který byl více nakloněn reformám, které s sebou rok 1968 přinesl. Dále docházelo k postupnému obnovování nekomunistických politických stran, ale i k obnově spolků, které byly v předcházejících letech zakázány (Junák, Sokol). Dochází k znovuuvedení J. Hloucha do role českobudějovického biskupa, v červnu stejného roku navštěvuje město prezident Ludvík Svoboda a nedlouho poté dochází i k opětovnému zasazení pamětní desky připomínající návštěvu Tomáše G. Masaryka.

Dne 21. srpna 1968 dochází k obsazení Československa vojsky Varšavské smlouvy. K Českých Budějovicím se pověstné tanky přiblížily kolem čtvrté hodiny ranní. Obsazeny byly veškeré strategické body, mimo jiné i budovy deníku Jihočeská pravda a sídlo Českého rozhlasu. Okupační jednotky Českobudějovicko opustily na počátku listopadu téhož roku.

Rok 1969 začíná smuteční tryznou za Jana Palacha, která se uskutečnila 20. ledna. Akci přišlo podpořit na 5000 občanů. Následující den zahájilo několik studentů protestní hladovku.

V den prvního výročí okupace se několik desítek lidí schází u pamětní desky

T. G. Masaryka. Během několika chvil se však ze skupinky občanů vytváří více jak dvěstěčlenný dav lidí. Ten je však následně rozeznán po povolání policejních jednotek, které využívají granáty se slzným plynem. Tímto apelem byla zašlapána poslední naděje českobudějovických občanů na svobodný život. Další větší veřejný proces následuje až s rokem 1989.

Možnost obnovit demokracii dostává Československo v roce 1989. Komunistický systém se hroutí. Jihočeské divadlo se připojuje k celostátní stávce divadel, na kolejích ve Čtyřech Dvorech se buduje studentský stávkový výbor. Jen Jihočeská pravda hovoří lži o poklidném a neustále trvajícím vlivu komunistické strany. Odsuzuje vysokoškolské studenty, podává zkreslené informace a o demonstraci v Praze se zmiňuje jen několika větami. Dne 22. listopadu se na náměstí Přemysla Otakara II. uskutečnila první demonstrace o přibližném počtu 5000 lidí. Následovala každodenní setkání, která vyústila 27. listopadu v 50 000 dav protestujících obyvatel Českých Budějovic. Během prosince následuje postupné zhroucení vůdčí komunistické moci v postech vedení města. Jako malý symbol "vítězství" následuje postupné odstraňování symbolů totalitního režimu.

Několik měsíců po listopadu 1989 však dochází k prudkému vystřízlivění...

Hudba v Českých Budějovicích

„Nástup rokových skupin je spjat zejména s generací 2. pol. 60. let. První náznaky nového stylu se začaly objevovat kolem 1960. Lze za ně považovat přechod k elektrifikovaným nástrojům a zavádění rokenrollových a twistových skladeb do repertoárů tanečních orchestrů (Combo 8). Jedním z impulsů k většímu zájmu mladé generace o nový styl bylo v roce 1962 vystoupení rakouské skupiny *Moskytos*. V letech 1963-1964 vzniklo několik rock and rollových skupin (*Lewis*, *Spiders*, *BBC*). Místy beatových zábav, čajů byl zejména *Dům armády* (Dům kultury Slávie), pak *Beseda* a *Klub 17. listopadu* ve Čtyřech Dvorech. Znalost gramofonových desek se zahraničními novinkami zprostředkovala místním rockerům svérázná postava *Jiřího Ganse* (1932-1989). První rockové, beatové skupiny vznikly v roce 1965. Byly to *Drudges* a *Sinners*, v pozdější době nejznámější místní rocková skupina, vystupující též

pod názvem *Hříšníci*. Následovaly je *Sharpers* (1966), *Lillys* (1968), *Everyday People*, *Fellows*, *Fluidum* (1970) a mnoho dalších.⁴¹

Obecně o undergroundu

„*Underground* je anglické slovo znamenající *podzemí*. V jiných jazycích se používá v přeneseném smyslu pro označení jevů, které se nacházejí mimo všeobecně přijímané zvyklosti. Mohou sem patřit jak zcela kriminální jevy, tak i různé subkultury vymaňující se z hlavního proudu.“⁴²

Ivan Martin Jirous charakterizuje pojem underground takto: „*Underground není vázán na určitý umělecký směr nebo styl, přestože například v hudbě se projevuje převážně rockovou formou. Underground je duchovní pozice intelektuálů a umělců, kteří se vědomě kriticky vymezují vůči světu, ve kterém žijí. Je to hnutí, které pracuje převážně s uměleckými prostředky, ale jehož představitelé si uvědomují, že umění není a nemá být konečným cílem snažení umělců. [...] Stručně řečeno, underground je aktivita umělců a intelektuálů, jejichž dílo je nepřijatelné pro establishment, a kteří v této nepřijatelnosti nejsou trpni a pasivní, ale snaží se svým dílem a svým postojem o destrukci establishmentu.*“⁴³

Hudební underground

„V hudbě se jako *underground* označuje směr, jenž vznikl v šedesátých letech 20. století v oblasti západního pobřeží USA a vzápětí se rozšířil do Evropy – Velké Británie, Německa i do tehdejší ČSSR. Undergroundová hudba vychází z psychadelické hudby a avantgardní vážné hudby. Undergroundoví hudebníci patřili často ke "kulturním outsiderům" a většinou působili v symbióze s dalšími uměleckými kategoriemi –

¹ Kropáček, J. Encyklopedie Českých Budějovic. Č. Budějovice : Nebe, 2006, s. 425.

² Underground. [cit.2009-11-16] Dostupné z WWW : <<http://cs.wikipedia.org/wiki/Underground>>

³ Jirous, I. M. Zpráva o třetím českém hudebním obrození. In Šulc, J. Pravdivý příběh Plastic People. Praha : Torst, 2008.

literaturou a dramatem či výtvarným uměním.“⁴

Ten, který měl rád jazz Jiří Gans

Asi nejvýraznější postavou českobudějovického undergroundu byla osoba Jiřího Ganse. Doba si žádala obětího beránka k zastrašení mladších generací, a proto si vybrala obyčejného člověka, který měl rád americkou hudbu, aby z něj vytvořila mučitele ve prospěch komunismu.

Jiří Gans se narodil v Praze roku 1928. Po svém otci zdědil židovský původ, což byl důvod k vyloučení z gymnázia, kde později studoval. Stejný důvod ho donutil nosit tzv. "žlutou hvězdu". Ještě během okupace byl podnik jeho rodičů, kovošrot "U Gansů", známým pojmem. O několik let později Prahu opouští a stěhuje se na jih Čech. Zde po roce 1948 pracuje v českobudějovickém Sfinxu či v papírnách ve Větrní. Od roku 1950 byl zaměstnán jako poštovní doručovatel v Českých Budějovicích. O několik let později byl obviněn z trestného činu porušování tajemství dopravovaných zpráv, na jehož základě byl ze zaměstnání propuštěn. Následnými pracovišti byly např. Ústav geodesie a kartografie či Klub mladých v Českých Budějovicích, kde pracoval jako správce. Poslední zaměstnání bylo v Družstvu invalidů, kde jako noční hlídač pracoval do doby svého zadržení. Již samotný pracovní život je důkazem snahy o jakoukoliv lhostejnost k době a celkovému systému. Nepodílet se na struktuře komunismu, ale mít jen razítko v občanském průkazu...

Nežil pro nic jiného než pro hudbu. Západní hudba však byla nevhodným pojmem. Gramofonové desky byly vzácností, stejně tak jako časopisy popisující nedbalé tóny rock'n rollu a swingu. Příkladem uveďme časopisy Newsweek, Pop Music Express či Down beat. Z rozhlasových stanic Hlas Ameriky, BBC či Svobodnou Evropu. „*Pamatuju, jak jsme stáli s rádiem u sloupu, aby jsme naladili něco pořádného,*“ dodává v této souvislosti další významná figura českobudějovického undergroundu Miroslav Mucek.

⁴ Underground. [cit. 2010-05-04] Dostupné z WWW : <<http://cs.wikipedia.org/wiki/Underground>>.

Díky náhodnému seznámení s americkým atašé dostává Jiří Gans možnost zapůjčení gramofonových desek a časopisů o americké hudbě, v knihovně na Americké ambasádě v Praze. Jak uvádí další člen českobudějovického undergroundu v Jihočeské pravdě z roku 1990 - Jiří Perník, byly tyto návštěvy prakticky nezávadné: *„Jirka žil muzikou, takže bylo jasné, že si prostě lístky musíme nějak sehnat, když byly pražský předprodeje okamžitě vyprodány? Uměl anglicky, tak říkal, že půjdeme na americký velvyslanectví. Byl jsem tam s ním dvakrát. Cítil jsem z těch lidí takovou vlídnost ze zájmu o jejich kulturu a jazyk... O politice se tam nemluvilo, nás zajímala muzika. Ne, žádný peníze mu tam nedávali, taky toho moc neměl - doma stereorádio Dirigent a běžný typ gramofonu, deset patnáct vlastních desek a jeden, dva časopisy, oblečený chodil taky dost mizerně... stačilo mu to, on byl fakt spíš jednostranný. A taky fungoval výměnný kolotoč - půjčil desku za jinou a byla jistota, že tu cenu nikdo nezničí... Jasně, že jsme tam v partě mluvili o tom, co bylo tenkrát zakázaný. Jirka dost rozuměl i náboženství. Jo, nadávalo se na režim, kde nevycházejí desky s muzikou, která se nám líbí, kde v rádiu nehrají Beatles a rock'n'roll, kde v době cvičení vojsk Varšavské smlouvy pochytili všechny vlastence a zavřeli na psyndu.“⁵*

Nejenom díky návštěvám na americké ambasádě se stal Jiří Gans trnem v oku StB. Další důvod zmiňuje obžaloba proti Jiřímu Gansovi, ale i proti Milanu Kortusovi a Petru Čtvrtníkovi. „V roce 1964 se na výzvu rozhlasového vysílače "Hlasu Ameriky" rozhodl založit v Českých Budějovicích Klub přátel hudby USA, přičemž počítal s tím, že jako člen tohoto klubu bude z USA dostávat pravidelné dodávky hudebních časopisů a gramofonových desek, neboť o obojí měl zájem. Na adresu "Fridens of music USA" odeslal dopis, ve kterém nepravdivě uvedl 10 dalších vymyšlených jmen s tím, že založil ve svém bydlišti Klub přátel hudby USA. V červenci 1964 dostal od uvedené cizí instituce potvrzení o registraci jím založeného klubu, členský průkaz a dalších 20 čistých průkazů pro ostatní členy klubu.“⁶

Pozornost se zостřila v době, kdy si Jiří Gans zval své přátele k sobě domů, do Smetanovy ulice v Českých Budějovicích, aby alespoň na pár hodin zapomněli kde a v jaké době žijí. „Takže se taky našli ti, kterým Jiří Gans začal vadit. Proč se u něj

⁵ Kleinová, A. Kotrba, F. Zrádce Gans. In Jihočeská pravda/Pro volné dny, 1990, č. 6, s. 6-7.

⁶ Citováno z dokumentu obžaloby Vyšší vojenské prokuratury v Příbrami, 1977.

shromažďují lidi o dvacet let mladší? Co je to za doupeř? Vždyť ten Gans (a taky Ganz, Gamz a Gamza - jak jen si autor přál) chodí zarostlý, špinavý, bez kravaty...Je to blázen! Kdepak, on to jenom schválně předstírá - je to skrytej špión. Dyť je z rodiny živnostníků, jasně, že mu ten socialismus nevoní! Ani svoji práci nedělá pořádně - našli u něj prej spoustu nedoručených telegramů! Hlavně, že psal do Ameriky, že chce být v klubu přátel jejich hudby! Česká muzika mu je málo! To víte, že to nedělá zadarmo... On ty mladý prostě štve proti nám!⁴⁷

StB díky tomuto, dalo by se říci dobráckému až naivnímu chování, získala obětího beránka. Na Jiřího Ganse byla "nasazena" vlnadná dcera předního člena KSČ, která následně vypověděla, že ji Jiří Gans svedl. Na základě jejího udání byla provedena domovní prohlídka, při níž došlo k zabavení gramofonových desek a západních časopisů. Následně bylo vedeno přelíčení, přičemž byla vyslechnuta řada svědků. Jeden z nich nátlak StB nevydržel a prozradil, že Jiří Gans odebírá americké časopisy, které následně ostatním návštěvníkům svého domu překládá. StB tak využila šance. Na základě četných návštěv na americké ambasádě byl Jiří Gans označen jako špión, který má za úkol předávat důležité informace západnímu světu.

„Přibližně v říjnu 1965 nabídl obviněný Gans tomuto pracovníkovi zastupitelského úřadu svoji spolupráci k výzvědné činnosti proti naší republice. Ten tuto nabídku obviněného přijal a instruoval jej, jakým způsobem a jaký druh informací má opatřovat, přičemž mu zdůraznil, že hlavní pozornost má věnovat získávání zpráv zejména vojenského charakteru. Vydanými instrukcemi se obviněný Jiří Gans přesně řídil. Navázal styky s řadou mladých osob, které zval do svého bytu nebo do různých restauračních podniků. Při využití jejich zájmů o cizí hudební nahrávky navazoval s nimi rozhovory, během kterých získával zprávy z různých oblastí našeho života, především však o dislokaci vojenských útvarů, o jejich vybavení vojenskou technikou apod. Při těchto setkáních před více osobami současně přítomnými překládal hanobící texty na čelné představitele socialistických států z časopisu NEWSWEEK a TIME, které doplňoval vlastními komentáři, přičemž obojím snižoval vážnost těchto představitelů. Získané informace pak postupně předával až do října 1968 uvedenému pracovníkovi cizího zastupitelského úřadu při návštěvách u něj v Praze. V této době mu

⁷ Kleinová, A. Kotrba, F. Zrádce Gans. In Jihočeská pravda/Pro volné dny, 1990, č. 6, s. 6-7.

obviněný také předal výsledky svého pozorování o provozu a typech letounů nacházejících se na jednom z letišť v Jihočeském kraji, o které pracovník zastupitelského úřadu projevoval zvlášť zvýšený zájem. V době od roku 1969 do roku 1972 se obviněný několikrát pokusil navázat styk s nástupcem odvolaného pracovníka cizího zastupitelského úřadu v úmyslu opatřovat i tomuto zprávy a informace shora uvedeného charakteru. Jeho zájem však nebyl opětován. Přibližně počátkem roku 1973 navazuje obviněný Gans osobní styky s dalším pracovníkem téhož zastupitelského úřadu, kterému rovněž nabídl spolupráci. Stejným způsobem, jak bylo již uvedeno, opatřoval i tomuto spolupracovníku zastupitelského úřadu informace týkající se vojenského letiště, umístění a přesunů jednotek sovětské armády a informace o reakci obyvatelstva na různé politické události (...)⁸

Absurdnost tohoto tvrzení byla nepřehlédnutelná. StB unikla velmi podstatná záležitost týkající se osoby Jiřího Ganse. Téměř slepý člověk nikdy nemohl tajně pozorovat letiště ze vzdálenosti cca 200 metrů i kdyby užíval dalekohledu.

Výpovědi sousedů a kamarádů jen tuto podstatnou záležitost podporují:

„Paní Kalkušová, sousedka : *„Chodili za ním mladí lidé, ale i starší; poslouchali hudbu. Bývalo tam veselo, ale nikdy žádný rambajs nebo tak něco. Děvčata mu uklízela - on Jirka strašně špatně viděl - myla mu i okna. Byl do tý muziky celej blázen, ale byl to slušný člověk. Někdy si ke mně chodil půjčovat nádobí, neměl skoro žádné vybavení. Neměl nic než ty desky.“*⁹

„Dr.Mitiska, právník, Č. Budějovice: *„Jiří Gans byl úžasně fundovaný člověk přes muziku, hlavně přes jazz. Byl trochu podivínský, to ano, dovedl si třeba vylézt na skříň a tam si čtl. Ovšem museli by jste ho vidět, jak čtl. Noviny nebo časopis měl pět centimetrů od očí. Jinak nebyl schopen přečíst nic.“*¹⁰

„Petr Lederer, Č.Budějovice: *„Jiří moc špatně viděl. Myslím, že měl 13 a 15 dioptrií. Dokud na něj člověk nepromluvil z těsné blízkosti, nikoho nepoznal. Že byl nenávistný k lidem a ke společnosti? To je absolutní nesmysl. Za a) na to neměl,*

⁸ Citováno z dokumentu obžaloby Vyšší vojenské prokuratury v Příbrami, 1977.

⁹ Píhová, I. Provinční špion. In Nový život, 1990, č. 12, s. 6-7.

¹⁰ Tamtéž.

aby někomu ubližoval, za b) on kamarády potřeboval, protože nikoho jiného neměl. Proč by si zneprátelil lidi, aby o ně pak přišel? Nemá to logiku. Když dělal u Družstva invalidů strážného, jezdil tam na kole. Ale jak! Každou chvíli do něčeho boural, narážel, nebyl schopen rozeznat překážku dřív, než do ní narazil.“¹¹

„Paní B., Č.Budějovice: „V brýlích i spal, protože kdyby si je sundal, tak by je pak nenašel. Když dělal jeden čas na Geodézii, kluci mu z takovýho pitomýho žertu, aniž by to domysleli, začernili brýle. Jiří se vzbudil a začal křičet: Proboha, pojdte ke mně, já sem oslepl! Bylo to vůči němu surové, nikdy se nic podobného už neopakovalo. Tím jak neviděl, nemohl vidět ani, že má špinavou košili, ob jednu díрку zapnutou.(...)“¹²

„Z odborného posudku očního specialisty vyplývá, že Jiří Gans měl v inkriminované době, kdy byl zadržen mj. za vyzvědačství, na levém oku 17 dioptrií a na pravé byl skoro slepý (!). Pro zajímavost uvádíme, že v té době byly v naší armádě pouze dva dalekohledy, které, kdyby je měl k dispozici a za dobré viditelnosti použil, uviděl by z místa, odkud údajně měl pozorovat letadla, stejně jen matné obrysy...“¹³

Příčiněním blízkého kamaráda a nutností vytvořit ukázkový prototyp špiona pro StB jako jednu z forem odrazení mládeže od konání protistátních činností, se Jiří Gans stává ukázkovým příkladem někoho, kdo „a) veřejně hanobil některé státy světové socialistické soustavy nebo jejich čelné představitele, b) vyzvídal státní tajemství s cílem vyrazit je cizí moci a státní tajemství cizí moci úmyslně vyrazil, přičemž se tento čin týká státního tajemství zvláště důležitého.“¹⁴

Novinové titulky hlásají úspěšné zadržení špiona. Fotografie Jiřího Ganse jsou viditelné snad na každém kroku, aby se mladá generace zalekla a upustila od čehokoliv, co by mohlo narušit poklidný život v socialistickém státu.¹⁵

Jiří Gans byl zatčen. Několik týdnů byl tvrdě vyslýchán členy StB, jmenovitě Miroslavem Havlem a Mikulášem Titem, aniž mu byl přiřknut obhájce. Až šestý týden dostává již zmiňovaného obhájce. Již 17. února 1977 je Jiří Gans odsouzen na patnáct

¹¹ Píhová, I. Provinční špion. In Nový život, 1990, č. 12, s. 6-7.

¹² Tamtéž.

¹³ Durdil, M. Na konci čekala smrt. In Necenzurované noviny, 1993, č. 9, s. 31.

¹⁴ Citováno z dokumentu obžaloby Vyšší vojenské prokuratury v Příbrami, 1977.

¹⁵ Viz příloha č. 1, s. 80.

let, které má strávit ve třetí nápravně výchovné skupině ve Valdicích. Další z mnoha absurdit v tomto případě byl původně navrhovaný trest smrti. „*Gans se přiznal ke všemu, naprosto rezignovaně tam prohlásil - Kdybyste mi dali rozsudek smrti, tak ho podepíšu -, jak byl s nervama pryč,*“ konstatuje P. Čtvrtník. ¹⁶

V závislosti na pozdějším dění nelze říci, že přiznání se ke všemu - i ke lžím - mu zachránilo život. Dne 28. února téhož roku vyšší vojenský prokurátor plk. dr. Ladislav Kozel podává odvolání, přičemž se dožaduje trestu v trvání dvaceti let. Naštěstí je toto odvolání 5. května 1977 zamítnuto. „A ten samý člověk, který donedávna provozoval advokátní kancelář v Dobříši“¹⁷, byl právě tím, kdo navrhoval výše uvedený trest smrti.

„Obviněný Jiří Gans svoji trestnou činnost v plném rozsahu doznal. Na svoji obhajobu uvedl, že jako nevoják nevěděl o charakteru předávaných zpráv a že předpokládal, že těchto informací nebude využito k výzvědné činnosti. Tato obhajoba obviněného je vyvrácena jeho vlastním doznáním, že byl ochoten předávat pracovníkům cizího zastupitelského úřadu informace bez ohledu na jejich charakter, stejně tak doznáním, že později, když už mu bylo zřejmé, že vlastně provádí výzvědnou činnost, mu bylo pak lhostejné, zda jeho informací bude zneužito proti ČSSR. Dále je tato obhajoba vyvrácena i výpovědí obviněného Kortuse, který v lednu 1976 obviněného Ganse upozornil na charakter skutečností, které před ním vyzradil. Stupeň společenské nebezpečnosti jednání obviněného Jiřího Ganse je vysoký. Obviněný téměř po dobu 10 let vyzrazoval cizí moci důležité informace, mezi nimiž byly i skutečnosti, jež jsou předmětem státního tajemství, zvláště důležitého, a jejichž vyzrazení je možno hodnotit jako usnadnění přípravy vojenského útoku proti republice. Stupeň společenské nebezpečnosti je dále zvyšován tím, že obviněný takto jednal z nepřátelství k socialistickému zřízení, že pro svou činnost neměl žádných morálních zábran a bylo mu zcela lhostejné, jaké údaje cizí moci poskytuje. Nepřátelství k socialistickému zřízení je také motivováno jednáním, jímž hanobil čelné představitelé socialistických států.“¹⁸

¹⁶ Kleinová, A. Kotrba, F. Zrádce Gans. In Jihočeská pravda/Pro volné dny, 1990, č. 6, s. 6-7.

¹⁷ Kubát, P. Jako špion měl dostat trest smrti. In MF Dnes, 15. listopadu 2008, s. B4.

¹⁸ Citováno z dokumentu obžaloby Vyšší vojenské prokuratury v Příbrami, 1977.

Jiří Gans byl propuštěn po devíti letech a šedesáti osmi dnech. Hlavním podnětem k propuštění byl stále se zhoršující zdravotní stav, který ve vězení nebyl dostatečně léčen. O dění ve vězení vypovídal i spoluvězeň Jiřího Ganse, Josef Dostál: *„Ve Valdicích jsem byl tři roky. Jiřího Ganse jsem znal. Nebylo možné se stýkat, příležitosti k tomu byly výjimečné, tak při vycházkách nebo u televize, což ovšem bylo podmíněno chováním. Jiří Gans byl uzavřený člověk. Nemluvil, a když, tak moc málo. Mám dojem, že měl na sobě 'někoho přilepenýho', kdo na něj měl dávat pozor. Prohřešky se trestaly 1) zákazem dopisování s rodinnými příslušníky, 2) zákazem návštěv, které směly být ve III. nápr. výchov. skupině jedenkrát za deset měsíců na jednu hodinu, 3) to byla takzvaná díra, uzavřená místnost, ale ještě společná, a až potom byla 4) samotka, tedy samovazba, poslední stupeň, který mohl být až jeden měsíc. Pamatuji si, že J. Gans měl asi třikrát samotku na 10 - 14 dnů. Nebyla tu nouze o facky, ale raději facky, než samotka. Tam jich padlo daleko víc. Jiří Gans byl ve III. oddělení, určeném pro výkon zvláštních trestů. Vězni měli zakázáno mluvit o tom, co tam dělají a raději se o to nezajímali, protože by z toho měli potíže. Dozorci tam neměli přístup. Jenom vězně předali. Fyzické tresty se převážně dělali na tom třetím oddělení, odkud bylo někdy slyšet křik a volání o pomoc. Dostávali se tam lidi, kteří by podle mě potřebovali spíš psychiatra. Myslím, že J. Gans měl kvůli zdravotnímu stavu úlevy od cvičení a když bylo špatné počasí, i od vycházek. Pokud byly následky tělesných trestů na věznicích vidět, nepustili je odtud dřív, než zase zmizely.“¹⁹*

Do konce trestu zůstalo necelých šest let. V propouštěcí den byl Jiří Gans posazen na vlak a poslán domů. Bez léků, bez čehokoliv. Další tragédie v bezdůvodně zničeném životě Jiřího Ganse na sebe nenechala dlouho čekat.

Již druhý den, tedy 13. září 1985, byl Jiří Gans nalezen na ulici, sotva chodící, sotva mluvící. Byl vyhladovělý, nedokázal udržet rovnováhu. Byl převezen na neurologii v Českých Budějovicích. „Diagnóza při přijetí: Recidiva cévní mozkové příhody s částečným ochrnutím pravostranných končetin, dekompenzovaná hypertenzní nemoc (kolísavý krevní tlak). Vedlejší diagnóza: Stav po prodělaném infarktu myokardu, deset dnů nedostával léky. (...) Vzhledem k tomu, že cévní mozkovou příhodu dostal v rozmezí dne, kdy byl propuštěn z trestu, a hodnoty tlaku byly aktuálně

¹⁹ Píhová, I. Provinční špion. In Nový život, 1990, č. 13, s. 6-7.

podstatnou měrou zvýšeny, lze klást příčinnou souvislost s nedostatečnou, nebo v tomto případě žádnou, lékařskou péčí a následným ochrnutím. (...)“²⁰ Následně je Jiří Gans převezen do Hrudkova, do léčebny dlouhodobě nemocných. Dne 6. srpna 1986 odchází do Domova důchodců ve Chvalkově. Na neurologii se však vrací o dva dny později z důvodu recidivy cévní mozkové příhody. „Psychiatrická zpráva: Bdělý, myšlení souvislé, orientováno správně místem i časem. Výpadky paměti nahrazovány vymyšlením, odpovědi jednoslovné. Emotivita oploštělá, afektivita nápadná strojeným chováním - syndrom vztahující se k době věznění.“²¹

V důsledku zanedbání zdravotní péče o Jiřího Ganse v době jeho pobytu ve vězení se jeho zdravotní stav pouze zhoršoval. „*Pacient Jiří Gans se k nám vrátil ještě potřeťi. Naposledy. Jeho stav byl velmi špatný, téměř nechodil, ztrácel schopnost řeči, zprvu ještě šeptal, potom se dorozumíval už jenom posunky. Měl závažnou poruchu paměti. Bylo pro něj typické, že při vizitách, ale i kdykoliv mimo ně, znovu podával ruku (...)*“²²

Jiří Gans zemřel 16. ledna 1990. Bylo mu 61 let. Stal se nevinnou obětí, která byla vykonstruována z individuálních potřeb socialismu, ve snaze udržet mladé lidi ve strachu před svobodou a západním světem. Láska k muzice, hlavně jazzu, byl ten největší prohřešek, kterého se Jiří Gans mohl dopustit. Dnes, v době relativní svobody, lze říci, kdo je za zbytečnou smrt Jiřího Ganse zodpovědný: JUDr. Ladislav Kozel, Mikuláš Tito, Miroslav Havel a nejmenovaný "přítel".

Pohřeb Jiřího Ganse byl uspořádán jeho kamarády. Byli pozváni i pracovníci Americké ambasády v Praze, kterou Jiří Gans navštěvoval. Nedostavili se z důvodu údajného pracovního vytížení. Urnu si převzala jeho sestra, pí. Šteflová. Se svým bratrem se nestýkala. „*Říkalo se, že se ho zřekla ze strachu před StB,*“ hovoří M. Mucek.

Sestra Jiřího Ganse však v periodiku Nový život vypovídala, že o svém bratru věděla jen to, že spáchal ve své cele sebevraždu, což - jak se později dozvěděla nebyla pravda. Zde je vhodné poukázat na jednu z mnoha lží z řad StB ve snaze podpořit fámu o špiónství Jiřího Ganse. Spáchal sebevraždu, neboť nemohl unést tlak pravdy o tom, že

²⁰ Píhová, I. Provinční špion. In Nový život, 1990, č. 13, s. 6-7.

²¹ Tamtéž.

²² Tamtéž.

zradil socialistické Československo. Mylná informace, aby mladí lidé měli ještě větší strach z postavení se proti socialismu. „Koncem srpna roku 1976 mi Jirka poslal dopis, kde mě žádal, abych mu poslala balíček do budějovické věznice. Krátce na to mě odvezli k výslechu (...) Když jsem se ptala, čeho se dopustil, bylo mi řečeno, že se to dozvím z tisku. Potom byl proces a několik záběrů z TV. Krátce po procesu mi bylo řečeno děčínským okresním prokurátorem, že Jirka spáchal ve své cele sebevraždu. Balík, který jsem mu poslala, přišel zpátky. Nikdy jsem nedostala od nikoho sebemenší zprávu, že Jirka žije. Začátkem prosince jsem poslala žádost na Výbor pro humanitární pomoc v Praze, aby mi pomohli zjistit, co se s Jirkou stalo. Bohužel, do dnešního dne mi žádná odpověď nepřišla. Když mi 17. ledna letošního roku telefonovala paní vedoucí z Domova důchodců ve Chvalkově, že Jirka zemřel 16. ledna, bylo to pro mě šokující, a neméně to, že byl v domově důchodců od roku 1986. Dovedete si asi představit, jak mi bylo, když jsem se s ním setkala až na pohřbu... Vlastně jsem ho pochovala dvakrát...“²³

Kamarád Jiřího Ganse, Jiří Perník, následně usiluje o soudní rehabilitaci. První odpověď je však negativní, jelikož: „V současné době není v ČSSR platný zákon o soudní rehabilitaci. Jeho vydání se předpokládá snad v průběhu měsíce března 1990.“²⁴ I sestra následně usiluje o přezkoumání soudního rozhodnutí z roku 1977. „(...) zamítá její stížnosti, neboť není důvodná.“²⁵ Následují další a další zamítnutí návrhů o soudní rehabilitaci tohoto vykonstruovaného procesu. První pozitivní zpráva se ozývá na veřejném zasedání vyššího vojenského soudu v Táboře, kde dojde k následujícímu rozhodnutí na základě § 14 odst. 1 písm. b) zák. č. 119/90 Sb.: „Rozsudek vyššího vojenského soudu Příbram ze dne 17. 2. 1977, sp. zn. 1 T 1/77 se zrušuje o výroku ve vině trestným činem vyzvědačství podle § 105 ods. 1, odst. 3, písm. d) tr. zák., v celém výroku o trestu a ve výroku o zabrání věci a to v části týkající se Jiřího Ganse.“ Soud dále ustanovuje "přiměřený" trest v rozpětí deseti let odnětí svobody. Rozhodující se při tomto řízení stává fakt, že se Jiřímu Gansovi nedostalo zákonného obhájce. Celkem byl vyslechnut jednatřicetkrát, přičemž obhájce nebyl přítomen ani jednou. Zarážející je ovšem i ten fakt, že Jiří Gans svého obhájce měl, a to švagra JUDr. Štefla.

²³ Píhová, I. Provinční špion. In Nový život, 1990, č. 12, s. 6-7.

²⁴ Durdil, M. Na konci čekala smrt II. In Necenzurované noviny, 1993, č. 8, s. 26.

²⁵ Tamtéž.

„Nesprávně postupoval vyšetřovatel StB též při výslechu 28.7.1976, kdy Jiřímu Gansovi oznámil, že jej JUDr. Štefl obhajovat nebude. Uvedenou skutečnost jmenovanému oznámil bez toho, že by jej informoval o možnosti zvolit si jiného obhájce, event., že by mu oznámil ustanovení obhájce z moci úřední. I v této fázi přípravného řízení bylo pokračováno ve výslechu obžalovaného. Obhájce byl jmenovanému ustanoven až dne 5. srpna 1976. (...) Vyšší vojenský soud je přesvědčen, že nezbytná přítomnost obhájce ve věci Jiřího Ganse obzvláště vyvstávala do popředí, jelikož to byla právě jeho výpověď, která jej ze spáchání tr. činu měla usvědčit.“²⁶

Osud Jiřího Ganse a jeho "nebezpečnost" byla v době jeho odsouzení denním tématem. *Americký špion! Zrádce socialistického státu!* ... hlásaly novinové titulky stejně tak, jako rozhlas. Aby však bylo možné vytěžit z této vykonstruované situace co nejvíce, bylo následně vytvořeno několik "uměleckých" počinů, které měly sloužit k zastrašení všech, kteří by jen chtěli smýšlet obdobně jako Jiří Gans. Jedním z nich je dokument nesoucí název *Past v éteru* a následně i přílohové čtení týdeníku Signál, známé pod názvem *Nejdelší noc - příběh jedné nenávisti*.

Nejdelší noc - příběh jedné nenávisti

V roce 1989 vychází třetí přílohové čtení k týdeníku Signál. Arnošt Beneš a Karel Daněk vydávají v rámci federálního ministerstva vnitra ČSSR brožurku s názvem *Nejdelší noc - příběh jedné nenávisti*. Kniha je smyšleným příběhem o životě Jiřího Ganse až do jeho údajného provinění jako zrádce socialistického státu. Obyčejná láska k hudbě byla zneužita, pravda nebyla podstatná.

Kniha začíná touto předmlouvou: „Tento příběh se skutečně odehrál; jména většiny hlavních aktérů jsme z pochopitelných důvodů změnili, stejně tak jako příliš konkrétní detaily. Vyprávění o životě má prostě jiné zákonitosti než život sám. Vzdor tomu však fakta zůstávají skutečnostmi a život životem...“²⁷

Gabriel Gerhart. V tuto postavu je proměněna osoba Jiřího Ganse. Zobrazen jako

²⁶ Durdil, M. Na konci čekala smrt. In *Necenzurované noviny*, 1993, č. 9, s. 31-32.

²⁷ Beneš, A. Daněk, K. *Nejdelší noc (příběh jedné nenávisti)*. Praha : Naše vojsko, n. p. 1989.

člověk, kterého neměl nikdo rád. Až nápadně často dochází k takovým popisům, které měly upozornit na fyzickou ošklivost, z níž plyne i důvod jeho nenávisti k celému světu. Další lži jsou spodobněny v tezích, ve kterých je Jiří Gans zobrazován jako kriminálník, který krade balíky na poště, na níž pracoval. Jeho chamtivost a tendence udělat pro peníze cokoli vykonstruovaně nahrává autorům, kteří se tímto snaží ukázat, jaký je člověk, který zradí socialistické Československo.

Kniha je rozdělena na dva životní příběhy. Jedním z nich je čekání na rozsudek, přičemž Jiří Gans neboli Gabriel Gerhart vzpomíná na své prohřešky a viny díky kterým se do vězení a do nejdelší noci – tedy poslední před rozsudkem – dostal. Na straně druhé se odvíjí životní příběh George Clevera, který se stává americkým agentem CIA, pro kterého postupem času a náhodného navštívení americké ambasády začne Gabriel Gerhart pracovat. Nelze zde uvést, že pro něj začne pracovat Jiří Gans, neboť by to byla jedna z mnoha lží, která Jiřího Ganse doprovodila až ke smrti. Je vhodné demonstrovat fiktivnost tohoto příběhu na základě několika ukázek:

„Trochu jsem to obydlí zařídil a za většinu peněz nakoupil desky. Byl jsem první člověk ve městě, co vlastnil opravdová elpíčka na třiatřicet otáček. Konečně mi někdo záviděl: všichni muzikanti v Českých Budějovicích. A časem si dodávali odvahy a přicházeli, přešlapovali u dveří, chlapi, co by o mne dřív ani nezakopli, a škemrali, jestli by si mohli poslechnout to nebo ono.“²⁸

„Alkohol mi nechutnal a ženské? Možná, že v Budějovicích nějaké prostitutky byly i v té době, ale já o nich nevěděl. A ptát jsem se dost dobře nemohl. Několikrát jsem večer vyrazil do města, obcházel jsem vyhlášené vinárny, Grand, Split, Savoy, dokonce jsem zaplatil vstupné a sedl si na chvíli dovnitř, ale pořád jsem na sobě cítil posměšné pohledy personálu i štamgastů – no těbůh, co tohle tady pohledává, říkaly mi bezeslov...“²⁹

„Makal jsem od sedmi do sedmi, vždycky dva dny po sobě, a pak jsem zas měl dva dny volna, zabíračka, ale docela se mi takový život zamlouval. Když jsem večer po šichtě přišel domů, sotva jsem stál na nohou, plácnul jsem sebou na gauč a

²⁸ Beneš, A. Daněk, K. Nejdlejší noc (příběh jedné nenávisti). Praha : Naše vojsko, n. p. 1989, s. 23.

²⁹ Tamtéž, s. 46.

poslouchal desky, a nebo Svobodnou Evropu a Hlas Ameriky. Tehdy začali mluvit o Klubech přátel americké hudby a mě napadlo, že by nebylo úplně špatný se o něco takového pokusit. Jenže jsem nevěděl, jak na to, navíc mě znala spousta lidí od vidění, ale já pořádně žádného.³⁰

Bez přátel, bez rodiny, bez peněz, bez zájmu žen - tak je zde zobrazován Jiří Gans. Všechna tato "bez" u něj dle příběhu vyústila v touhu po jakémkoliv zalíbení se u mladých lidí a s tím související manipulace, která měla získat mladé lidi pro západní styl života. Špiónství jako akt odporu proti socialistickému Československu.

Komunistická "pravda" - aneb Past v éteru

V roce 1978 byl natočen dokument Past v éteru, který měl dosvědčit zlovůli USA a špiónství Jiřího Ganse. Dokument vyrobila Hlavní redakce propagandy a dokumentaristiky pod štítkem Československé televize.

Tento propagandistický snímek v úvodu upozorňuje na možnost nebezpečí z psychologické války, kterou vede USA za pomoci vysílače Hlasu svobodné Evropy. Ve sféře vizuální je na Ameriku upozorněno pomocí zobrazení sochy Svobody a nenápadně se linoucí pavoučí sítě. Hlas Ameriky, jako jedna z vládních organizací, má jediný úkol, kterým dle propagandy není nic jiného než sběr informací ze socialistických zemí. Jedním z těch, kteří se touto pastí nechali lapit je i Jiří Gans. *„Léta čeká u rádia na dobrou zprávu, Hlas Ameriky slibuje, že se poměry u nás zlepší. Prý mu ublížil únor, rodina přišla o obchod s železem, proto nemá rád socialismus a ani práci...“*³¹ Jiří Gans je zobrazen jako "hlupáček", který se nechal nalákat do pasti tajných amerických služeb. Korespondence s Hlasem Ameriky není tím, čím se zdá - je korespondencí s nebezpečnou CIA. Hlas Ameriky je jen krycím jménem pro centrum psychologické války! A protože se Jiří Gans jako jeden z mála nachytil, je již od počátku prověřován. Zatím však po něm nic CIA nežádá. Zatím posílají jen časopisy. V dokumentu není jen

³⁰ Beneš, A. Daněk, K. Nejdelsí noc (příběh jedné nenávisti). Praha : Naše vojsko, n. p. 1989, s. 81.

³¹ Past v éteru, 1978. Česká televize : Hlavní redakce propagandy a dokumentaristiky.

příběh Jiřího Ganse, ale v celku nenápadně připravený rozhovor s někým, kdo údajně utekl do Ameriky, aby si splnil svůj veliký sen. Bohužel i jemu se Amerika ukázala jinak než na obrázcích. Zdeněk Macků spolu se svými kamarády naplánoval útek z Československa. Jejich prvním stanovištěm byla Vídeň. „*Hlas Ameriky odvysílal prý převzatou zprávu z Vídeňského kurýru: S nasazením života uprchli tři mladí Češi zdeptáni terorem a nesvobodou, protože u nás se pronásledují posluchači západní hudby...*“³²

Trojice mladíků byla neustále vyslýchána. Jejich minulost, proč odešli, zda souhlasí s politickým zřízením v Československu... Jednoho z kamarádů údajně ve Frankfurtu vyslýchala samotná Americká zahraniční zpravodajská „asi“ vojenská služba. Zdenkovi Macků se však do Ameriky přece jen podařilo odcestovat. Zde však narazil. Přiznává, že pod jménem Jáchym pracoval v již několikrát zmiňovaném rádiu. Jeho práce byla zaměřena především na mládež, které měl vštěpovat západní styl života. Připadal si ztracený, zklamaný. Amerika nebyla taková, jak byla popisována rozhlasovými vlnami Hlasu Ameriky. Amerika byla taková, jak jí dokument ukazuje v úvodu. Opovrhování černošských spoluobčanů, náboženské sekty v ulicích, blázni rozdávající letáky s nápisem "Stop work!". Zdeněk Macků své cestovatelské zkušenosti doplňuje dnes těžko uvěřitelnou informací. Při pokusu o návrat do Československa byl v jedné zemi odvezen do psychiatrické léčebné kliniky, kde mu byl násilím podán přípravek, který ho na několik hodin ochromil, načež byl převezen zpět do Ameriky. „*Ano, i toto je v Americe možné!*“³³

Jiří Gans je v dokumentu zobrazen obdobně, jako je představen v pozdějším dokumentu - *Nejdelší noc – příběh jedné nenávisti*. Na Jazzovém festivalu v roce 1968 poznává kulturního ataše Roberta Warnera, který mu nabídl, že kdykoliv bude něco potřebovat, stačí jen zavolat na telefonní číslo, které mu ihned vtiskl do ruky. Tak se i několikrát stalo. Důležité je zde připomenout, že v písemných dokumentech bylo několikrát uvedeno, že již samotné vstupenky na Jazzový festival získal Jiří Gans na americké ambasádě v Praze, kterou navštěvoval již od roku 1965. Časopisy, vstupenky a jiné získává daleko dříve než v době údajného seznámení s Robertem

³² Past v éteru, 1978. Česká televize : Hlavní redakce propagandy a dokumentaristiky.

³³ Tamtéž.

Warnerem.

V dokumentu samotném vystupuje i Jiří Gans. Jeho projev je stejně distancovaný, jak několikrát vypověděli jeho přátelé. „*Gans se přiznal ke všemu, naprosto rezignovaně tam prohlásil - Kdybyste mi dali rozsudek smrti, tak ho podepíšu - , tak byl s nervama pryč (...)*“³⁴

Jiří Gans dále hovoří, že již při druhém setkání došlo na otázky typu: Kde jsou posádky; jak jsou zásobovány obchody; jak to v Českých Budějovicích vypadá; zda viděl tanky; chodí vojáci na vycházky.. a zda by byl Jiří Gans ochoten podávat obdobné informace z Českých Budějovic? „*Jiří Gans se začal zajímat o jiné věci než o americký beat.*“³⁵ Jiří Gans údajně dostává hudební časopisy, aby hanobící texty překládal a vhodně šířil mezi studenty a vojáky. Gans se snaží hlavně po mládežnických klubech, avšak neúspěšně. Mladé prý více zajímá tanec než poslouchat Jiřího Ganse.

Následuje konec diplomatického posláni Roberta Warnera a Gansovo nenápadné vyčkávání na následovníka. Gans jen zatím sbírá informace.

Objevuje se George Kinzer. A opětovně dochází k výměně informací. Gans navštěvuje také českobudějovickou hospůdku Rychta - hlavně z důvodu, že je to ten samý podnik, který je intenzivně navštěvován vojáky. Jindy prý raději vyrazí do přírody, zda není někde něco k vidění. Má si přeci zaznamenávat čísla vojenských aut. Čísla, k jejichž přečtení by se musel Jiří Gans přiblížit na několik centimetrů. Se svým zrakem dokonce z dále pozoruje vojenská letadla. A vše poslušně hlásí Kinzerovi. „*Jsou v době techniky, družic a satelitů Gansovy poznámky k něčemu? Dle tajného oběžníku CIA ano. Dokonce i ta nejnepatrnější informace, která nevzbuzuje zájem, může jako kamínek mozaiky ucelit obraz.*“³⁶ Gansovým posledním "špiónským aktem" byla návštěva letiště. Jel autobusem číslo šest směr na obec Planá. Vystoupil u hlavní brány letiště a asi po 200 metrech chůze se zastavil a pozoroval přistávající letadla.

V dokumentu vystupuje i řada svědků. Vladimír Smerčina údajně u Jiřího Ganse i bydlel. Avšak - při následném dotazování se Gansových přátel, nebyla nikomu tato tvář povědomá. Vladimír Smerčina zjistil, že se Jiří Gans snaží Robertu Warnerovi zcela

³⁴ Kleinová, A. Kotrba, F. Zrádce Gans. In Jihočeská pravda/Pro volné dny, 1990, č. 6, s. 6-7.

³⁵ Past v éteru, 1978. Česká televize : Hlavní redakce propagandy a dokumentaristiky.

³⁶ Tamtéž.

vyhovět. Jiří Gans rozuměl hudbě, uměl německy, anglicky. „*Celé to prostředí, které uměl vytvořit, aby si z muziky udělal jakousi agenturu bylo pro americkou rozvědku činnost proti našemu státu...*“³⁷

Dalším je Petr Doležal, který hovoří o Gansových znalostech hudby. Vypráví příhodu, kdy se Jiří Gans "vetřel" do šatny Rolanda Gerka, načež mu o pár měsíců později měla být zaslána deska s vlastnoručním autogramem. Následně hovoří i Jan Borkovec.

Během dokumentu je vyobrazeno několik stránek, které zachycují zabavené věci v bytě Jiřího Ganse. „Útržek papíru s adresou 3505 Davisstreet Washington DC; obálka s adresou Knihovna Amerického velvyslanectví; dopisní obálka s adresou Ms. Georgie Gans – uvnitř blahopřání k Vánocům; gramodesky s vytlačeným znakem ČSR, uvnitř mapa; v kapsách útržek bílého papíru s poznámkami...na zadní straně jsou uvedeny různé číslice...“³⁸

Závěr dokumentu hovoří sám za sebe: „*Přes sto vysílaček je ve dne v noci v plné permonici. Bez ustání vypouštějí do éteru akustické narkotikum.*“³⁹

Past v éteru nebyl pouze počínkem několika silně socialisticky uvědomělých dokumentaristů, ale měl být součástí několikaleté operace našeho socialistického státu, jako prevence v boji proti západnímu světu.

Propagandistický záměr celého dokumentu je více než jasný, stejně tak jako snaha vytvořit odstrašující případ nepřítele státu. Na dokument *Past v éteru* je však možné nahlížet i z jiného hlediska. O něm ve své studii s názvem "Operace Lyautey"⁴⁰ hovoří Petr Cajthaml.

Operace "Layutey" je název pro systematický plán, který byl vytvořen za účelem narušení vztahů mezi socialistickými státy. Již v roce 1966 se údajně objevuje dopis, který je plný fotokopií tajných plánů anglické rozvědky. Dokumenty získala KGB a následně je pře poslala vedení ministerstva vnitra v ČSSR. Dokumenty z let 1951 a

³⁷ Past v éteru, 1978. Česká televize : Hlavní redakce propagandy a dokumentaristiky.

³⁸ Tamtéž

³⁹ Tamtéž.

⁴⁰ Paměť a dějiny. Studie a články, s. 14 - 21. Cajthaml, P. Operace Lyautey. 1/2008.

[cit.2009-09-05] Dostupné z WWW : <http://www.ustrer.cz/data/pdf/pamet-dejiny/0801-14-21.pdf>

1958 - 1961 hovořily o využití vztahových slabin mezi socialistickými zeměmi. Nejvýznamnější byl vztah s Čínskou lidovou republikou.

Dopis nalezne své uplatnění při přípravě materiálů, které měly ospravedlnit utužení režimu po roce 1969. Patrná je zde i inspirace sovětskou teorií, která se snažila ospravedlnit vpád vojsk Varšavské smlouvy v roce 1968, za pomoci tzv. "Bílých knih". Možná z důvodu pravdivosti dokumentů či z důvodu systematického plánu utužení režimu dochází k postupnému zahajování akcí, které směřovaly proti protistranickým, protisocialistickým a protisovětským silám. Součástí plánu měla být i propagandistická kampaň. *„Každý, kdo pracuje proti naší socialistické republice a zájmům jejího lidu, musí počítat s tím, že bude odhalen a jeho záměry zneškodněny. Nejsme pro nějaké politické procesy, ale účinnou cestu vidím v tom, pokud to zájmy bezpečnosti dovolí, veřejně postupně odhalit činnost protisocialistických sil před vším lidem. To bude jedna z cest, jak překazit cíle, záměry a praktickou činnost antisocialistických sil v naší republice.“*⁴¹

O operaci "Lyautey" se v roce 1969 zmiňuje i Rudé právo. Autory článku jsou B. Jiřík a K. Staník. „Seriál článků končí výkladem Pražského jara jako jednoho z výsledků operace "Lyautey": *„Jaký podíl měla operace Lyautey na československých událostech? Bez nadsázky můžeme konstatovat, že kapky vysílané před Lednem [1968] přinesly svou žeň. A nebojme se říci, že to byla žeň značná. Operace Lyautey měla v Československu úspěch. Bude trvat dlouhá léta, snad desetiletí, než budou odstraněny politické a ideologické škody způsobené naší komunistické straně a všem hodnotám dvacetiletého budování socialismu.“*⁴²

Operace "Lyautey" byla natolik širokým tématem, že v průběhu 70. let došlo k jejímu využití v mediálních sférách, jako následné pokračování propagandy, která možná měla sloužit jako reálná či fiktivní obrana vůči anglické rozvědce či jakýmkoliv

⁴¹ Paměť a dějiny. Studie a články, s. 17. Cajthaml, P. Operace Lyautey. 1/2008. - NA, f. ÚV KSČ, Zasedání ÚV KSČ 1945–1989, sv. 205, arch. j. 130, bod 4/9; projev J. Pelnáře, přednesený 29. 5. 1969 na zasedání ÚV KSČ. [cit.2009-09-05] Dostupné z WWW : <http://www.ustrer.cz/data/pdf/pamet-dejiny/0801-14-21.pdf>

⁴² Paměť a dějiny. Studie a články, s. 18. Cajthaml, P. Operace Lyautey. 1/2008. [cit.2009-09-05] Dostupné z WWW : <http://www.ustrer.cz/data/pdf/pamet-dejiny/0801-14-21.pdf>

narušitelům socialismu vůbec.

V letech 1973 až 1974 byl natočen dokumentární film "*Vysoká hra*". Tento dokument vypovídá o mnohaletém působení britské zpravodajské služby proti Československu, a to od konce druhé světové války do 70. let. Autoři tohoto dokumentu jsou Bohumil Pavlínek a Zdeněk Lavička. Dokument byl výpovědí i o činnosti britských diplomatů, jejichž úkolem byl převážně sběr informací dle tajného plánu operace "Lyautey". Vysoká hra byla však odvysílána až v roce 1977 jako součást kampaně jiné, tentokrát proti Chartě 77. Slova „*a operace Layutey stále pokračuje*“, která zazněla v závěru filmu, tak získala nový význam.⁴³

Na jaře roku 1977 je vysílána druhá řada neméně propagandistického seriálu *Třicet případů majora Zemana*. Zásadním dílem byl "*Konec velké šance*". Děj se odehrává v roce 1957. Zde je operace "Lyautey" také zmíněna. Autoři scénáře⁴⁴ vložili charakteristiku nového stylu práce západních špionážních služeb do úst postavy rezidenta britské zpravodajské organizace v Československu - Arnolda Hackla⁴⁵: „*Musíme se jim dostávat pod kůži jinak. Ideologickým útokem, naleptávat jejich systém zevnitř. Tvářit se loajálně, nestrašit.*“⁴⁶ Kdysi užitečný "diverzant" Pavel Bláha byl poučen o své neúčinnosti a nepoužitelnosti pro nové plány západních tajných služeb: „*Sdětila Vám něco centrála o novém plánu zvaném Lyautey? Nesdětila, vím to, no nedivím se, no to je právě ta akce, ale na tu se Vy nehodíte. A tak Vás ne podle svého přání, ale podle rozkazu pošlu tam, kam patříte, do starého železa. Nehledě na to, že doba střelců už dávno minula.*“⁴⁷ Operace „Lyautey“ byla v seriálu použita k charakteristice stylu práce západních zpravodajských služeb od poloviny 50. do konce

⁴³ Paměť a dějiny. Studie a články, s. 19. Cajthaml, P. Operace Lyautey. 1/2008. - K televiznímu dokumentu *Vysoká hra*, více CAJTHAML, Petr: Televizní pořad Vysoká hra: Příběh jedné pomluvy. In: *Securitas Imperii*, č. 9. ÚDV, Praha 2002, s. 258–268. [cit.2009-09-05] Dostupné z WWW : <http://www.ustrer.cz/data/pdf/pamet-dejiny/0801-14-21.pdf>

⁴⁴ Jiří Procházka, Jiří Sequens

⁴⁵ Ztvárněn hercem Jiřím Holým.

⁴⁶ Paměť a dějiny. Studie a články, s. 20. Cajthaml, P. Operace Lyautey. 1/2008. - *Konec velké šance*; 14. epizoda televizního seriálu *Třicet příběhů majora Zemana*. Československá televize, 1977. [cit.2009-09-05] Dostupné z WWW : <http://www.ustrer.cz/data/pdf/pamet-dejiny/0801-14-21.pdf>

⁴⁷ Tamtéž.

60. let.

Třetím dokumentem, který byl spojován s operací "Lyautey", byl již několikrát zmiňovaný dokument "*Past v éteru*". Petr Cajthaml píše: „Potřetí připomenula Československá televize akci „Lyautey“ v dokumentu *Past v éteru*. Film negativně upozorňoval na jednu z obětí Státní bezpečnosti – Jiřího Ganse, českobudějovického příznivce "americké" hudby, který byl v únoru 1977 odsouzen za údajnou špionáž k drakonickému trestu patnácti let odnětí svobody. Scénář k pořadu napsal Zdeněk Lavička (scenárista výše zmiňovaného dokumentu *Vysoká hra*). V doprovodném komentáři o nejrůznějších plánech a spiknutích tajných služeb byla vyzdvihnuta známá operace "Lyautey". Výklad operace v pořadu *Past v éteru* se ještě více vzdálil obsahu dokumentů, z nichž kampaně s akcí "Lyautey" vycházely. "Lyautey" měla být tentokrát operací americké Ústřední zpravodajské služby (CIA), prováděná pod hlavičkou Informační agentury Spojených států amerických (USIA). Dlouhodobá operace měla cestou kulturních kontaktů a propagace amerického způsobu života rozvrátit země východního bloku. O tom, že mělo jít původně o plán britské rozvědky na prohloubení sovětsko-čínských rozporů, pochopitelně nepadlo ani slovo.“⁴⁸

V závěru článku je položena otázka, zda vůbec operace "Lyautey" mohla existovat. Existovala? Nebo to byla správně mířená manipulace sovětskou KGB? Cílená manipulace s reálnými dokumenty? Odpověď je téměř nanelezitelná, pokud pomineme to, že autoři propagandistické kampaně vycházeli z ruské verze dopisu z roku 1966 a ne z originální fotodokumentace z důvodu špatné čitelnosti. Ať už reálná či fiktivní operace "Lyautey" existovala či nikoliv, bylo v jejím důsledku vytvořeno několik dokumentů, které měly rozšířit podvědomý strach z nesocialistických zemí. Jednou z nich byla i Amerika a někdo, koho socialismus obsadil do role špiona. Jiří Gans.

Vzpomínáme

V den pátého výročí od smrti Jiřího Ganse byla uspořádána vzpomínková akce. Za pomoci několika letáků se mělo dosáhnout jediného cíle - nezapomenout. „Proč jsi,

⁴⁸ Paměť a dějiny. Studie a články, s. 20. Cajthaml, P. Operace Lyautey. 1/2008. [cit.2009-09-05]
Dostupné z WWW : <http://www.ustrer.cz/data/pdf/pamet-dejiny/0801-14-21.pdf>

Jane Rumle, nyní ministry vnitřní, vydávající se za přítele Jiřího Ganse z Valdic, nezakročil proti jeho vrahům z řad "bezpečnosti" a někteří, kteří ho pronásledovali, pod Tebou dokonce slouží? My soudíme, že díky vědomému obvinění, díky provokační akci StB to byla vražda, vražda politická nejhlubšího zrna. Tak se ptáme, kde jsou všichni! Ti StBáci, pisálkové, soudci, kde a na jakých postech bez potrestání? (...) Je jisté, že v této zemi zvítězilo zlo, podvod, faleš v ruce s nespravedlností a bezzákonností. Ty, Jiří, jako jejich oběť, se musíš v hrobě obracet. Ale máš tu své kamarády, svou starou železnou gardu a my na Tebe nezapomínáme a nikdy nezapomeneme! Ano, přijde den a my se tvrdě, naprosto nelítostně, pomstíme nejen za svá utrpení, ale i za tvou hrdinnou oběť, neboť jsme byli stejných politických názorů. Udeříme do řad našich nepřátel a jejich ochránců, kdy to budou nejméně čekat, aby Tvá, ale i naše duše našly klidu. Kamarádi.⁴⁹

Již několikrát uveřejněná jména lidí zodpovědných za smrt Jiřího Ganse nedopomohla ke spravedlnosti. Není ani zde na škodu uveřejnit jména těchto osob.

„a) vyšetřovatelé StB - 1. správa, 1. odbor, 1. oddělení v Českých Budějovicích: por. Pešek František; por. Král Ludvík; mjr. Havel Miroslav; npor. Zajíc Miroslav; plk. Kovařík Karel; npor. Šrámek Vojtěch; stržm. Tomáš Ladislav; zástupce náčelníka 1. odd. StB Pavlík Karel

b) před vazbou nasazení kraj. správou StB s. Smrčina, Stropěk

(...)

d) ve vazbě nasazen jako spoluvězeň Zdeněk Tošner

V Praze vyslýchán na Správě vyšetřování StB npor. Jánem Špačkem; mjr. Zachem; plk. Františkem Horákem a hlavním vyšetřovatelem případu byl Mikuláš Tita

Seznamy soudců:

a) již jmenovaní z prvního procesu - „Senát složený z předsedy pplk. dr. Mojmíra Pospíšila a soudců plk. Rudolfa Mlčáka, plk. St. Fialy, pplk. ing. Mir. Rédla a

⁴⁹ Citováno z dokumentu : 5. výročí smrti našeho kamaráda - Jiří Gans - viz příloha č. 2, s. 81.

pplk. Vl. Slavíka (...)“⁵⁰

b) Nejvyšší soud ČSSR (rok 1977) - předseda senátu JUDr. Oldřich Fuksa; soudci: plk. dr. Jaromír Buršík, pplk. dr. Václav Horák; prokurátor: pplk. dr. Vladimír Šrámek; obhajoba: plk. JUDr. Libor Zlatník“⁵¹

A zase underground ... Miroslav Mucek

Narodil se v roce 1950 jako syn německého vojáka. Vyrůstal pouze s matkou, neboť jeho otec brzy zemřel. Možná je zde vhodné uvést, že jeho smrt je dodnes provázena řadou otazníků. „*Vražda*,“ šuškal se v den tragédie hlavně proto, že byl neustále v hledáčku zastánců v té době velmi silného komunismu, hlavně z důvodu nasazení v německém Wehrmachtu. Později pracoval jako opravář výtahů. Vždy se několikrát ujistil, zda je výtah zabezpečen, aby mohl provést opravu. Jednoho dne, však výtah, se vši pravděpodobností úmyslně, povolil...

Miroslav Mucek si politickou stísněnost začal uvědomovat již ve svých patnácti letech. „*Už tenkrát jsme poslouchali Svobodnou Evropu*,“ říká. Z počátku jeho generaci ovládal styl života hippies. Nebránili se alkoholu ani drogám. Nosili květinové šaty a doufali, že budou žít ve svém světě plném svobody, lásky a míru. Postupem času byl tento sen rozfoukán realitou 60. a 70. let. Móda se změnila. Symbolem rebelie byly dlouhé vlasy a jeans oblek plný nášivek, které se odvolávaly na místa relativní svobody. Anglické a americké vlaječky byly základem každé správné jeans bundy. „*Pokaždé, když nás VB zastavila, museli jsme před ní nášivky strhat. Buď je hned spálili, nebo nás odvezli podat vysvětlení*,“ hovoří M. Mucek.

Miroslav Mucek byl jedním ze zakládajících členů českobudějovického undergroundu. Zpočátku se mohli scházet v bytě jeho matky. Později zde však byla situace neúnosná hlavně vlivem sousedů, kteří volali VB v okamžiku, když viděli do domu vstupovat více lidí, než je pro ně obvyklé - zvláště - jednalo-li se dle nich

⁵⁰ Durdil, M. Na konci čekala smrt. In Necenzurované noviny, 1993, č. 5, s. 19.

⁵¹ Durdil, M. Na konci čekala smrt II. In Necenzurované noviny, 1993, č. 8, s. 26.

o tzv. "máničky". Scházeli se i po jiných bytech, ve Smetanově ulici v bytě Jiřího Ganse, nebo i v klubovně, která se nacházela ve Staroměstské ulici. Mohl vejít jen ten, kdo znal "znamení". *„Venku čouhaly dva drátky, když o nich člověk věděl, dal je k sobě, zazvonil a my ho pustili dál. Diskutovali jsme tu. Poslouchali jsme muziku, četli, nebo jsme si hráli na vládu. Rozdělili jsme si role, já byl prezident, přičemž jsme je nadneseně řečeno parodovali. Všichni jsme drželi spolu. Dokonce jsme se mezi sebou ani vážně neprali. V klubovně byly boxerské rukavice. Když byl nějaký problém, třeba tahanice o holku, tak se to vyřešilo za jejich pomoci,“* vzpomíná M. Mucek.

Všichni radikálnější členové českobudějovického undergroundu byli neustále pod dohledem VB a brzy také StB. Kontrola občanských průkazů byla běžnou věcí. *„Stačilo, abyste měli dlouhé vlasy na hlavě a krátké v občance. To hned byly poznámky o tom, že fotografie je jiná, než skutečnost. Schválně nás nutili, abychom si pořád dokola nechávali dělat nové občanky. Muselo se za ně platit a když se k tomu přičetla nesmyslná pokuta...“* hovoří manželka a též členka českobudějovického undergroundu Alena Mucková.

Nelze hovořit o Miroslavu Muckovi jako o radikálním členu, aniž by nebyly známy jeho více či méně významné počiny vůči dobovému systému. Ať už se jednalo o ukopávání zrcátek vozům VB na Mariánském náměstí nebo zastavení dopravy na Pražském sídlišti. *„Navedli jsme tenkrát jednoho kamaráda, Honzu Mikešů, aby hodil dýmovnici do výkopu, který tam zrovna byl. Koukali jsme na něj z okna a povzbuzovali ho k činu. On místo několikrát nenápadně obešel a pak tam tu dýmovnici hodil a utekl. Všichni se zastavili a dívali se, co se děje, doprava se zastavila. Tenkrát se to dost vyšetřovalo, kdo to mohl být...“* vzpomíná M. Mucek.

Jako výrazná osoba Českých Budějovic byl Miroslav Mucek neustále zastrašován. VB zneužívala práva uvěznit podezřelého na 48 hodin. Jednou to bylo z důvodu čtení Times spolu s Jiřím Ganssem, jednou proto, že měli podezření na... Důvod se vždy našel. Výsledky byly často prováděny pod psychickým nátlakem. Jednou z forem byly například zdemolované místnosti určené k výslechu - uveďme zde místnost, kde byly zevnitř prostrílené dveře. Bití, urážky a vyhrůžky nebyly ničím neobvyklým.

Jedna ze zajímavých akcí se udála těsně před příjezdem ruské vojsk Varšavské smlouvy v roce 1968. *„Dlouho poté si z nás dělali srandu, že jsme začali rok 68'.*

Na třídě Míru byla tenkrát otevřená první velká samoobsluha Gastronom. Kousek od ní byl vyvěšen propagandistický billboard. Jednou večer jsme ho ukradli a odnesli k nedalekému známému domů. Tam jsme se na něm vyřádili. Překreslili jsme ho, počmárali hesly jako 'smrt komunistům'; 'komunisti musí viset', nebo 'chceme žít svobodně' apod. Načež jsme ho zase odnesli a přimontovali nazpátek. Jak jinak, byla z toho velká vyšetřovací akce. Plno policajtů a všeho. Asi za tři dny k nám vtrhli Rusáci a lidi říkali, že jsme to začali my tím billboardem...“ vypráví M. Mucek.

Tanky se zpočátku usídlily na Borku u Českých Budějovic. Miroslav Mucek spolu s několika odvážnými kamarády nelenili a vydali se za nimi. Došlo i na dohadování se s ruskými vojáky. *„Jeden ruský důstojník mi dával pořád zbraň do ruky. Ať ho prý zastřelím. Opakoval to pořád dokola, přičemž mi pořád vecpával tu zbraň. Já se tomu bránil se slovy, že pokud si jí vezmu, tak mě na místě zastřelí,“* vzpomíná M. Mucek. Krátce nato se tanky přesídlily na náměstí, stejně tak jako skupinky lidí, mezi nimiž byla i skupinka kolem Miroslava Mucka. V každém rohu na náměstí v Českých Budějovicích stál tank. *„Nikdo pořádně nevěděl, co se to děje. Všude byla spousta lidí, postávali a povídali si o situaci. Mezitím jsem vylezl na jeden z tanků a začal mu cpát do ústí kulometu papír, aby se při případné snaze vystřelil, kulomet roztrhl. Nikdo mně neodporoval, nikdo z tanku naštěstí nevylezl, nikdo nevystřelil. Pak nás však napadlo něco trochu nebezpečnějšího. Že se složíme na benzín a jeden tank s ním zapálíme. Tak jsme se složili, došli pro benzín...rozhodl jsem se, že ho poleji. Najednou jsem cítil, že musím za tu zatracenou svobodu bojovat. Že pokud nikdo nic neudělá, budeme žít pořád stejně. Kdybych věděl, že bojuji za zem, která je dnes, jaká je, ani nad ničím tak podobně riskantním nepřemýšlím,“* míní M. Mucek. *„Když už jsem stál s kanystrem benzínu v jedné ruce a se sirkami v druhé ruce, uviděli mě opodál postávající starší chlápci. Okamžitě se na mě vrhli, sebrali mi kanystr se slovy, že tímhle můžeme ohrozit všechny lidi na náměstí, protože kdo ví, čeho by byli po takovém útoku Rusové schopni,“* říká M. Mucek.

Další cesta vedla k Českému rozhlasu, který také Rusové obsadili. Celý dav vyšel od Armádního domu směrem k rozhlasu. U něj leželi tři Rusové s kulometem. Dav se jich nezalekl - před nimi se rozpojil a za jejich ležícími těly se opět spojil v jednu masu. Opět došlo k dohadování mezi obyvateli a vojáky. O tom, že toto není

jejich zem, že tu nemají být a podobně. Rusové sebou přivezli i tzv. "Bílou knihu".⁵² „Byli tak rádi, že nám ji mohli dát. To však netušili, že hned za Českým rozhlasem byl oheň, do kterého jsme tyto bílé knihy házeli,“ vypráví M. Mucek. „Dohadoval jsem se takhle s jedním Rusem. Tahal jsem ho za pásek, aby vypadl z Českého rozhlasu. Bohužel se mi nešťastně vlivem tlačenice dostala ruka ke granátu co měl za pasem, přičemž se mi za pojistku zachytil prst. Rusák mě furt odtahoval, ať ho pustím, ale já měl stále prst v pojistce. Bylo to dost o nervy. On křičel, já křičel. Najednou se mi povedlo dostat prst pryč. Naštěstí...“ vzpomíná M. Mucek.

Podobně napjatá situace se odehrávala o pár hodin později u mostu nedaleko bývalého Armádního domu v Českých Budějovicích. „Skoro u kraje byl odstavený nákladní automobil. Nejspíš proto, aby zbrzdil projíždějící tanky. Stál jsem s ostatními opodál, načež jsem uviděl kamaráda, jedoucího ve válečné bojové KDFce. Měl vzadu naši vlajku. Volal na mě, ať nastoupím, že to tu budeme objíždět a mávat vlajkama. Tak jsem nasedl a strčil jsem tu vlajku dozadu tak, aby vyčnívala. V tu chvíli se objevil tank. Všichni kolem na nás křičeli, ať tam to auto necháme jako zábranu. Vyskočili jsme a odběhli. Tank k autu přijel a začal z kulometu střílet do té vlajky, co jsem tam dal. Když byl po pár chvílích klid, vrátil sem se pro ten prostřelený prapor. Chtěl sem si ho nechat, ale nějací starší manželé ho na mě vyloudili s tím, že ho dají do muzea. V muzeu je dodnes, jen je pod tím podepsána nějaká žena,“ vypráví dále M. Mucek.

Reakce na příjezd ruské armády byly i lehčího rázu. Například ničení a postupné snímání značek označující ulice k těžší orientaci vojáků, rozbíjení tzv. "Skříněk Svazu československého přátelství", rozbití podsvícených skleněných značek. „To u nás zastavili policajti a prosili nás, abychom alespoň nerozbíjeli tyhle podsvícené značky, že jsou hrozně drahé. To bylo poprvé, kdy mě prosili. Tak jsme jim vyhověli a rozbili jsme jich už jen několik,“ hovoří M. Mucek.

Najednou a z ničeho nic se objevila možnost odjet z Československa. Doba relativní, ale krátkodobé svobody k něčemu podobnému jen nabádala. I Miroslavu Muckovi se tato možnost díky několika přátelům poodkryla. Švýcarsko. Víza získali díky známé, která pracovala jako úřednice na Pražském hradě. Poté stačilo nastoupit

⁵² Bílá kniha - sestavená sovětskými propagandisty a příslušníky KGB měla zdůvodnit sovětskou okupaci.

do vlaku a v prosinci roku 1968 odjet do Curychu. „*Jeli jsme tam, aniž bychom někoho znali. Byla tu možnost utéct a kdo žil v té době, ví, že taková příležitost se nezahlazuje. Vystoupili jsme z vlaku v Curychu a neměli kam jít. Byla zrovna zima. A my byli jen v jeansbundách. První noc jsme “přežili” spánkem ve stoje v průchodu. Po čase jsme si našli zaměstnání. Jako odklízeči sněhu, potom jsem pracoval jako dělník v mlékárnách. Tam jsem poznal člověka, kterému se říkalo Blues. Byl členem Hell’s Angels. Pro pozdější události je zde nutné podotknout, že praví členové komunity Hell’s Angels neměli co dočinění s fašismem. To, že nosili jejich symboly, kříže a podobné, na tom nic neměnilo. Blues a jeho kamarádi se scházeli v několika místnostech protiatomového krytu v Curychu. Dostali to od města jako klubovnu. Cítil jsem ten neznámý pocit svobody, dělat cokoli, co člověk chtěl. Pili jsme, bavili se, kouřili marjánku, užívali si žen, jezdili na motorkách... Byla to parta kluků, kteří drželi spolu, ať se děje co se děje. Asi rok na to jsem se chtěl, ale vlastně ani nechtěl vrátit. Matka byla nemocná a já si když už, tak už, chtěl dodělat průmyslovku. Taky jsem si řekl, že když se už teď dalo bojovat proti komunistům, může se v boji pokračovat až do zdárného konce. Nemohl jsme jen utéct. Tak jsem se rozhodl, že se vrátím. Ale musel jsem slíbit svým kamarádům, že v Československu založím další skupinu Hell’s Angels, což jsem po návratu uskutečnil. Byl jsem první, kdo něco podobného udělal,*“ vypráví dále M. Mucek. Rozhodnutí o návratu do Československa je také důkazem mylných informací vysílaných do nesocialistických států. Miroslav Mucek se vrátil v tom duchu, že stále pokračuje podobné období, jako byl rok 1968. Uvolnění, které bylo v rukou Alexandra Dubčeka, však nemělo dlouhého trvání.

Dne 31. srpna 1969 se Miroslav Mucek vrací do Československé republiky. Při pasové kontrole na hranicích ČSSR Horní Dvořiště mu je zabaveno téměř vše, co by mu mělo daný bezstarostný rok připomínat. Kniha August 68, plakát polonahé Bridgite Bardott na Harley Davidson, obrázek německého letadla zapalující sovětský tank, listy Hell’s Angels, tranzistor, dvě vysílačky, LPčka, vlaječky a dokonce i lístek s nápisem "Žádná poradna ani odradna". Dle soupisu⁵³ zabavených věcí však bylo Miroslavu Muckovi zabaveno mnohem méně věcí, než bylo pravdou.

„Propagační materiál, který si Miroslav přivezl, mu naše celní úřady samozřejmě

⁵³ Viz příloha č. 3, s. 82.

neponechaly. Přesto jejich protisocialistický obsah mohl stačit nejenom k dokreslení vizitky Miroslavova politického profilu, ale i k důkazu, že Miroslav se nijak nepolepšil a že ten jeho stesk po domově a matce je přinejmenším neupřímný. Přesto naše orgány daly Miroslavovi velikou šanci. Mohl dostudovat.⁵⁴

Miroslav Mucek mohl bez větších potíží nastoupit ihned v září na Střední průmyslovou školu strojní - do posledního ročníku před maturitou. Při každodenních provokativních výsleších, při nichž byl M. Mucek odveden ze školní budovy, bylo studium prakticky nemožné, tudíž několik týdnů před maturitou školu pod nátlakem opouští.

Politická situace se navrátila do doby postupného uvolňování v roce 1965. Boj proti tzv. protistátním živlům byl čím dál tím více radikálnější. Stačila jen malá záminka k tomu, aby bylo možné kohokoliv uvěznit a tím relativně zabránit odporu proti socialistickému systému. I přes toto možné nebezpečí zakládá Miroslav Mucek první skupinu Hell's Angels ve střední Evropě.

Dne 26. srpna 1971 byl Miroslav Mucek zadržen. Uskutečnilo se několik výslechů, které byly doprovázeny vyhrožováním smrtí či "pouhým" zmlácením. Následně byl přesunut do českobudějovické vazební věznice. O tom, proč byl vlastně Miroslav Mucek uvězněn, hovoří on sám: *„Bylo to tenkrát na jedné ze zábav. Popíjeli jsme, bavili se, diskutovali. A jak to v diskusi bývá, „chytíl” jsem se s jedním známým, Tomášek se jmenoval, který tam byl i s nějakou Angličankou. Strčil jsem do něj a on spadl mezi židle a stoly. Nic víc. Ale jak jsem se po chvíli dozvěděl od kamarádů, další, v tu dobu už vlastně bývalý kamarád Otomar Boček, mi stál za zády a chtěl mě praštit po hlavě prázdnou lahví od vína. Na rovinu jsem mu řekl, že si to půjdeme vyřídit, ať jde ven. Venku se to shluklo, já vyndal hell'sácký řetěz, kterým jsem ho chtěl praštit. Otomar však utekl. Báł se mě tak, že se několik dní schovával u příbuzných, dokud mu jeho strýc milicionář neporadil, aby mě šel udat. Na místě Otomar řekl vše, co věděl. O nás, o Hell's Angels, o našich politických názorech. Nechali mě asi tak 14 dní na pokoji. Čekali, jestli ještě něco neprovedu na výročí 21. srpna. A pak mě 26. srpna 1971 zatkli.“*

„Obžalovaný Mucek, jak potvrdili zejména svědci Boček, Nojmanová,

⁵⁴ Citováno z neznámého zdroje - viz příloha č.4, s. 83.

Petr Nojman, Věra Bočková i další, nezůstával pouze u již uvedených výroků a projevů, ale od svého návratu z ciziny dával mezi mladými lidmi najevo, zejména, že pokládá pobyt sovětských vojsk na našem území za okupaci, a kritizoval postoj orgánů státu tak, jak byl vyjádřen v uzavřených mezinárodních smlouvách i jak byl vyjádřen v usneseních KSČ nebo v projevech představitelů naší republiky k Sovětskému svazu či jiným socialistickým státům. Odsuzoval uskutečňovanou politiku KSČ po dubnu 1969 i opatření, přijatá ke konsolidaci a komunisty jako příslušníky socialistické společnosti, kteří usilují o odstranění všech krizových projevů, za takové jednání odsuzoval, dával najevo, že řízení společnosti podle politiky KSČ je nesprávné, uznával jediné komunisty, představované Alexandrem Dubčekem a jeho přívrženci. (...) Uvedené projevy obžalovaného byly bezpečně slyšenými svědky potvrzeny...⁵⁵

„Pro mnohé to byl asi šok, když četli v našem oblíbeném listě redakční článek "Andělé pekel dopadeni". Jak bylo vůbec možné, že se u nás mohla vytvořit zfašizovaná skupinka mladých lidí?

Na jedné z besed v agitačním středisku mladých OV SSM v Českých Budějovicích se nad tímto problémem pozastavili také učni. Jeden z nich vyjádřil mínění ostatních: „Co mne na tom všem nejvíce překvapuje? Snad to, že Miroslavovi, který se po svém nezákonném opuštění republiky vrátil na amnestii zpět domů, dalo naše socialistické zřízení možnost studia, jež předtím opustil. Že této příležitosti nevyužil, to už je jeho věc. Ale přemýšlejte se mnou. Kdo jiný než humánní socialistický stát by vám věřil i potom, co jste jej zradili? Kapitalista by jistě nehleděl na to, že jako mladý člověk můžete udělat chybu; ten by vás okamžitě zatratil! Miroslav udělal neodpustitelnou chybu a náš stát mu přesto dal víc, než si zasloužil. Zklamal podruhé. Je možné mu ještě věřit?“

Sto padesát učňů třetích ročníků z Učňovské školy č. 1, na Senovážném náměstí, ale i na jiných školách v krajském městě rozhodně odsoudilo počínání "Pekelných andělů".⁵⁶

⁵⁵ Rozsudek jménem republiky ze dne 7. prosince 1971. Okresní soud v Českých Budějovicích.

⁵⁶ Citováno z neznámého periodika ze dne 1. listopadu 1971. Článek viz příloha č. 5, s. 84.

Miroslav Mucek byl obviněn podle §100, tedy z pobuřování proti socialismu, a podle §260, tedy podpora a propagace fašismu, i když, jak již bylo napsáno - Hell's Angels nemělo s fašismem ideologicky nic společného.

„Obžalovaný Miroslav Mucek a/ od konce srpna 1969 do srpna 1971 v Českých Budějovicích získával mladé lidi pro hnutí tzv. Hell's Angels, které se vyskytuje v některých západních státech a vyznačuje se fašistickými tendencemi; (...)

Ve stejném období v Českých Budějovicích před více osobami opětovně pronášel výroky, jimiž napadal socialistické zřízení naší republiky, členy komunistické strany Československa, politiku KSČ a vztahy naší republiky k Sovětskému svazu. Tedy z nepřátelství k socialistickému společenskému a státnímu zřízení republiky nejméně dvě osoby pobuřoval proti socialistickému společenskému a státnímu zřízení republiky a proti spojeneckým a přátelským vztahům republiky k jinému státu.”⁵⁷

Zajímavý je i samotný soupis věcí, které byly M. Muckovi zabaveny při domovní prohlídce. Některé uveďme příkladem:

- „- anglická státní vlajka rozměrů 25x15 cm
- americká státní vlajka rozměrů 10x15 cm
- lístek s nápisem největší Pop music
- jeden budík nezjištěného původu s nápisy Love music LSD drink
- obrázek německého letadla, útočícího na sovětský tank
- ...”⁵⁸

„Obžalovaný Mucek, který nevykázal výraznější závady ve svém chování a který se celkem výrazněji nezajímal o politické dění v době studií na průmyslové škole, začal toto dění sledovat zejména po lednu 1968 a postupně podléhal nejrůznějším protisocialistickým tendencím, na nichž setrval, zejména po 21. srpnu 1968, a dával najevo nesouhlas se vstupem spojeneckých vojsk na naše území, až se posléze rozhodl k opuštění republiky. Opatřil si za tím účelem pozvání do Švýcarska a když mu byly vydány cestovní doklady, které ho opravňovaly ke krátkodobé návštěvě ve Švýcarsku, odjel s úmyslem setrvat v cizině. Neměl však hmotné prostředky pro život v cizině a neukončené vzdělání mu umožnilo sice získání oprávnění k pobytu v Curychu, ale

⁵⁷ Rozsudek jménem republiky ze dne 7. prosince 1971. Okresní soud v Českých Budějovicích.

⁵⁸ Tamtéž.

pracovně byl zařazen pouze jako dělník v mlékárně. Osoby, s nimiž odjel do Švýcarska, posléze odcestovaly do Kanady a obžalovaný, který se ve Švýcarsku stýkal jednak s jinými utečenci i s dalšími cizinci, se postupně rozhodl k návratu na území republiky jednak proto, že s využitím amnestie byl tento návrat beztrestný.”⁵⁹

„(...) a opakovaně před svými kamarády dal najevo, že slíbil založení takovéto organizace zde v Budějovicích a získával své známé k členství v tomto hnutí. Většina mladých lidí, která se kolem něho shromažďovala, sledovala tyto výklady ze zvědavosti a projevovala s nimi menší či větší sympatie v důsledku přirozené touhy po dobrodružnosti v mládí, i ve snaze po určitém odlišení od běžného průměru. Větším dílem byl tento zájem vyvolán především z touhy po držbě silného motocyklu, jehož užívání by zvýšilo význam každého mladého člověka v očích ostatních. Obžalovaný, aby prohloubil zájem mladých lidí, které zval k sobě do bytu, převážně za účelem poslechu různých gramofonových desek s cizími nahrávkami, vyzdobil svůj pokoj výstřižky, které jednak znázorňovali různé interprety beatové hudby, ale také výstřižky, které znázorňovaly jednotlivce z hnutí Hell's Angels. Postupně se tak podařilo obžalovanému vytvořit kolem sebe stabilní skupinu nejméně deseti lidí, kteří projevíli sympatie s hnutím Hell's Angels a souhlasili s tím, aby byli považováni za členy skupiny, která se tvoří kolem obžalovaného Mucka v Českých Budějovicích.”⁶⁰

Dne 5. listopadu 1971 vychází v týdeníku Signál článek nesoucí titulek: "Českobudějovičtí Hell's Angles". V západním duchu popsany a v socialistickém duchu pozměněný příběh jedné z etap života Miroslava Mucka. Uvedme část textu pro příklad⁶¹: „A přikoupil další suvenýry a do kufru přibalil i pár brožur o srpnových událostech. Ano, vrátí se domů, ale založí tam skupinu Andělů pekel, stane se jejich vůdcem, proslaví se, vynikne. 30. 8. 1968 ⁶² překročil v Horním Dvořišti státní hranici a nic se mu nestalo. První, komu se svěřil se svými zážitky z Velkého Světa, byli jeho dva staří kamarádi, Otík a bývalý spolužák Tom. Povědej, vole, jaký to tam bylo! Světoběžník Miky zahýřil tak pestrou paletou, že by mu leckterý akademický malíř

⁵⁹ Rozsudek jménem republiky ze dne 7. prosince 1971. Okresní soud v Českých Budějovicích.

⁶⁰ Tamtéž.

⁶¹ Celý text vložen jako příloha č. 6, s. 85.

⁶² Správné datum je však 31. 8. 1969 - viz příloha č. 3, s. 82.

mohl závidět.”⁶³

Miroslav Mucek byl propuštěn o dva roky později, 26. srpna 1973. Vězení se však podepsalo na jeho zdraví. Ani propuštěním z vězení však nepřestalo neustálé pronásledování členy StB či VB. Jakmile došlo k nějakému incidentu, nebo vlastně k čemukoliv, co by narušovalo klid, byl Miroslav Mucek předvolán k podání vysvětlení. Jen příkladem uveďme, že k výslechu byl pozván i ve chvíli, kdy se A. Pinochet dostal 11. září 1973 k moci. Otázky typu, „*zda to bude Mucek oslavovat*”, poukazovaly jen na nesmyslnost těchto výslechů, které sloužily jen k zastrašování. To však mělo i jiné podoby. O tom hovoří pan Miroslav Mucek. „*Například mě sebrali na ulici a zavezli za město. Ukázali mi, že mají zbraně. Chtěli, abych pro ně dělal, abych udával svoje kamarády, svoje sousedy, kohokoliv. Pak začali mluvit o manželce Aleně Muckové. Že ví, že spolu mají dítě. A to se prý rozhodně nikam na školu nedostane. Nebo jsme jednou byli s manželkou na procházce v lese. Představte si cestu lemovanou stromy. Nevidíte ani na začátek, ani na konec, les je hluboký. Najednou se proti nám vynořili dva příslušníci StB. Nikde nikdo. Jen my a oni. Naštěstí kolem nás jen prošli, přičemž nezapomněli poodhalit plášť, aby ukázali, že mají zbraně. Mohli nás zabít, zastřelit. Bylo by to beze svědků.*”

Po návratu z vězení bylo M. Muckovi přiděleno zaměstnání v pivovaru. Nic lepšího pro "vlasatce" nebylo. Poté následovalo místo hrobníka či údržbáře v ZZN. „*Nestačilo, že domovní prohlídky byly na týdenním pořádku. Prohledávali i můj údržbářský kumbál. Jednou jich za mnou přišlo asi pět. Už během jejich příchodu jsem si všiml, že ten jeden v ruce něco drží. Byla to zbraň zabalená do kapesníku. Chtěli, abych si jí vzal do ruky. Já však měl ruce za zády. Odmítl jsem, protože jsem věděl, k čemu to potřebují. I tak mě zase sebrali a odvezli k výslechu. Často o tom nikomu neřekli. Manželka kolikrát netušila, že mě zavřeli na 48 hodin. Jinak ti policajti byli tak hloupí, že tu zbraň nechali prozkoumat. Mé otisky tam samozřejmě nebyly, jen těch policajtů. Dokonce i domovník v zaměstnání, kde se tato událost stala, mi potvrdil, že šlo o politickou provokaci. Byl totiž přivolán jako svědek k prohlídce. Později vydal prohlášení o této události, vlastnoručně podepsané. Takové akce se pak opakovaly ještě několikrát. Když tu třeba byly "množárny", odvedli mě do jedné z nich. Chtěli zase,*

⁶³ Mach, Michal. Českobudějovičtí Hells Angels. In Signál. Praha, 5. listopadu 1971, č. 45.

abych se jedné z těch, dalo by se říct tiskáren, dotkl. Tentokrát mi chtěli snad přišít tisknutí letáků s protikomunistickými názory,” vypráví M. Mucek.⁶⁴

Celé jeho rodině byly sebrány pasy. Postupem času se přidal i zákaz vycestovat na Slovensko. Pokud někdo žádal o vycestování, byla poslána i žádost na podnik, který na základě pracovního ohodnocení zaměstnance žádost buď podpořil, nebo naopak. Zamítnutí bylo vždy jisté u Miroslava Mucka, na kterého byl i v zaměstnání vyvíjen nátlak v tom směru, aby si ostříhal dlouhé vlasy.

Manželé Muckovi se však stále snažili systému odporovat. Například nechodili k volbám. *„Vždy jsme ujeli na chalupu. Potom chodili otravovat mojí matku. Kde jsem. Jak to, že nejsem u voleb a tak dále. Až z toho jednou dostala žlučnickový záchvat,”* hovoří M. Mucek. Nevyvěšovali vlaječky do oken, neplatili příspěvky ROH, Fondu Solidarity, sbírky na jiné socialistické země... Oba manželé také navštěvovali hodiny karate, které byly pod vedením Václava Lišky. Byli domluveni, že pokud bude chtít nějaký policista tyto kurzy navštěvovat, bude vždy přijat. Pak následovaly "nechtěné" rány do zubů, ale i na citlivější partie...

Miroslav Mucek měl za jednoho z blízkých přátel i Petra Čtvrtníka, který byl odsouzen spolu s Jiřím Gansem. Oni dva, tedy Petr Čtvrtník i Miroslav Mucek pořádali vůbec první diskotéky v Českých Budějovicích. *„Já začal vždycky jako první, pak jsem se opil a vzal to za mě Čtvrtník, který diskotéku dojel,”* vzpomíná M. Mucek.

Petr Čtvrtník

Petr Čtvrtník se narodil v roce 1947. Stejně jako již zmiňovaní byl i on členem českobudějovického undergroundu. Jeho osud byl propleten s osudem Jiřího Ganse. Dle údajných výpovědí svědků byl přítomen při rozhovorech, jejichž náplní měly být vojenské informace.

„Obviněný Petr Čtvrtník v době od 11. listopadu 1975 do března 1976 při rozhovorech s Jiřím Gansem tomuto z nedbalosti sdělil určité skutečnosti z výkonu vojenské služby vojína Milana Kortuse, které svým charakterem tvořily státní tajemství

⁶⁴ Jeden z mnoha důkazů viz příloha č. 7, s. 87.

zvláštní důležitosti, o nichž věděl, že měly zůstat utajeny před nepovolanými osobami, tedy z nedbalosti způsobil vyzrazení státního tajemství nepovolané osobě, ačkoliv jde o státní tajemství zvláště důležitá, tím spáchal trestní čin ohrožení státního tajemství podle §107 odst. 1 písm. b) tr. z.”⁶⁵

„(...) Byl jedním z iniciátorů výtržnosti, k níž došlo v roce 1974 na "Rudolfově", za což mu byla komisí veřejného pořádku udělena peněžité pokuta.“⁶⁶

I Petr Čtvrtník byl neustále v hledáčku VB a StB. Jak sám vypovídá o Jiřím Gansovi a o jeho vlastním postavení ve společnosti. „Petr Čtvrtník: *Telefonoval mi tehdy z nemocnice, když se vrátil z Valdic. Ptal se na známé, ale zdálo se mi, že si víc pamatuje to, co bylo dřív. Pokud přišla řeč na trest, nemluvil o něm. Už jsme se raději neptali. Pokud vím, měl důchod asi 600Kčs. V Č. Budějovicích byl tehdy asi půl roku vyšetřován. Na StB mi řekli, abych od něj dal ruce pryč, že mají o něj zájem. Zakázali mi s ním mluvit. Jednomu známému, co dělal pedák, řekli: Kdo se kamarádí se Čtvrtníkem a Muckem, nesmí učit v socialismu děti.*”⁶⁷

Tomáš Kohout

- „Co pro Vás znamená pojem "underground?"“

- „Pod pojmem underground chápu veškeré dění, které jde mimo hlavní komerční proud – nejen v hudbě a umění obecně, ale i v životě. V Československu to bylo prakticky vše "nesocialistické". V jiných zemích se mohlo jednat až o záležitosti ležící na nebo za hranici zákona nebo vžitých etických norem.

Například v hudbě šlo u nás o značně okrajovou záležitost – z mých 40 spolužáků na průmyslovce fandilo "obyčejnému" bigbitu snad jen pět, ostatní se využívali na zábavách s dechovkou a vrcholem úletu pro ně byl Gott nebo Matuška...“

⁶⁵ Citováno z dokumentu obžaloby Vyšší vojenské prokuratury v Příbrami, 1977.

⁶⁶ Tamtéž

⁶⁷ Píhová, I. Provinční špion. In Nový život, 1990, č. 13, s. 6-7.

- „Jak jste si začal uvědomovat, že není něco v pořádku? Jaký byl Váš postoj k tak chaotické době? Proč underground?“

- „Narodil jsem se sedm let po válce v době "temna" padesátých let. Zrovna popravovali oběti politických procesů.

V té době jsem si samozřejmě neuvědomoval, že je to taková divná doba, protože jsem žádnou jinou neznal.

Ve škole do nás od mala hustili, že vše ruské je to nejlepší a že naším největším nepřítelem je imperialistický kapitalismus a jeho vykořisťování člověka člověkem. Pod touhle masáží jsme si snad všichni obkreslovali ruské tanky z čítanky a byli spokojení.

Doma jsem ale vnímal náznaky, že něco může být i jinak.

Děda doma v Českých Budějovicích měl stále ucho na rádiu, kde poslouchal "rakušáky", takže jsme věděli, co se ve světě doopravdy děje.

Snad ve 12 letech jsem si začal utvářet vlastní a kritický názor na svět, ve kterém mi bylo určeno se pohybovat, a po návštěvě kina, kde se hrál Perný den jsem zjistil, že existuje i jiná hudba a kultura než ta, která se v Československu oficiálně prezentuje. Naše rádia hrála dechovku a lehký "popík" se zpěváky a tanečními orchestry, big-beat nebo jazz téměř vůbec.

Začal jsem tedy sám ladit rádia a brzy zjistil, že na středních vlnách šlo najít rádio Luxembourg a na krátkých Svobodnou Evropu, Hlas Ameriky, Vatikán a československé vysílání rádia BBC.

Stanice byly většinou našimi úřady rušené, ale jelikož vysílaly na několika frekvencích současně, vždy se dala najít nějaká frekvence méně zarušená. Ještě dnes si pamatuji pásma a metry, na kterých se "ladilo".

Několikrát jsem i napsal do různých soutěží a dostal nějaké propagační materiály a dokonce jednu desku s výběrem hitů z konce 60. let.

Druhá polovina 60. let byla ve znamení značného "uvolnění" poměrů u nás, "Svobodná" přestala být rušená, občas se objevil nějaký článek v novinách nebo časopisech popisující život na "západě" poněkud méně zkreslený, než bylo až doposud zvykem, ve 14 letech jsem dokonce s rodiči (a na jejich pas) jel do Rakouska a začalo mi být už nade vše pochybnost jasně, že to se socialismem nebo dokonce komunismem

nebude až tak jednoznačně skvělé a kdybych si mohl vybrat, že bych to zřízení vyměnil za jiné.“

- „Zajímá by mne Váš vztah k hudbě, k čajům, zábavám, kultuře...“

- „Pro mě to začalo zmíněnými večery s názvem Hit Show a kapelou Sinners. Hrál se v menším sále vlevo za vchodem do Besedy. Párkrát se hrálo i na dvoře Besedy, kdy byla kapela v altánku a lidé okolo. Brzy na to jsem začal chodit na čaje. V tu dobu snad už probíhaly čaje v "Armáďáku" – ale tam to bylo moc uhlazené, nóbl, hrával tam Metroklub. Sice dost kvalitní jazzový orchestr, ale tady hrál hlavně české hity – prostě pro "mastňáky". Za opravdovým bigbeatem se chodilo do Besedy. Zpočátku na Sinners, později i na jiné kapely – Sharpers, Helios, táborské Kings (známá anglická kapela byla The Kinks), Everyday People, Fellows, párkrát tu zahráli i cikáni – Beat Rom – a hráli dobře... a asi dvakrát jsem zaznamenal i dívčí kapelu – prý to byly ženy a kamarádky muzikantů!

Čaje bývaly každou středu a neděli vždy od čtyř odpoledne. Vždy jsem poprosil svého dědu o deset korun. Vstupné stálo 6 Kčs a zbylo ještě na dvě piva. Když byla větší žízeň, nebo lepší zábava nezbyvalo, než "vysomrovat" další koruny nebo si nechat pivo zaplatit od nějakého kamaráda, který už buď pracoval, nebo dostával od movitějších rodičů větší kapesné. Občas se povedlo najít nějakého náfuku, který se vsadil, že nikdo nevypije pivo rychleji než on. A my věděli, kdo je nejrychlejší – no přece Čáp (budějovický bojovník – někdo by řekl rváč), který do sebe dokázal pivo prostě nalít, bez polykání, jedním douškem. Trvalo to obvykle tři vteřiny. O výhru jsme se s ním pak rozdělili.

Na sebe jsme oblékali to, co bylo po ruce. Někaké jeansy (opravdové lewisky měl jen málokdo, ty byly k dostání jen v Tuzexu za bony a byly dost drahé), nějaké tričko – k sehnání byly jen jednobarevné, nějaké s kapelou bylo úžasnou vzácností. Sám jsem si vyrobil několik batikovaných, ty vypadaly dost "psychedelicky". Mým snem byla jeansová bunda, ale k té jsem se dostal až po vojně. Pak přišly do módy manžestrové jeansy. No, jeansy. Někaké manžestrové kalthoty, které bylo nutné zúžit, že se do nich téměř nedalo vlézt. A k tomu šněrovací boty nad kotníky. Občas se na nějaké dalo

narazit u "Baťů", nebo se pořídily pracovní - na vývoz se dělaly docela slušné "farmářky", které se občas objevily i v normálním obchodě s obuví – patrně nějaká vrácená, nebo nekvalitní zásilka...

Na čajích se domlouvalo veškeré následující dění: kdy kde kdo hraje, kdo sehnal jakou desku, co se bude dělat přes týden. Párkrát jsme domluvili nějaký ten vandr a samozřejmě se taky "balily holky". Nenudili jsme se.

Počátkem sedmdesátého roku začala "normalizace poměrů". To mimo jiné znamenalo návrat od lehce prozápadní atmosféry k tvrdě socialistické. Kapely nesměly mít anglická ani anglicky znějící jména, všechny musely projít tzv. "přehrávkami", kde ideově pevná komise hodnotila spíše repertoár a délku vlasů kapel, než jejich hudební um. Musely mít na repertoáru většinový podíl vlastních nebo česky zpívaných skladeb a texty nesměly být "závadné". Některé kapely na tuhle hru přistoupily, jiné neprošly nebo raději přestaly oficiálně vystupovat. To samé se týkalo diskjockeyů. Čaje v Besedě skončily a do Armáďáku jsme šli jen, když tam nějakým omylem hrálo něco slušného. Začali jsme si dělat zábavu sami.

Někteří z nás měli pár těžce posháněných "elpíčků", něco se dalo popůjčovat od dalších známých, občas někdo přišel s tím, že ten či onen známý hospodský nás nechá v hospodě pustit pár desek, nebo že někde je domluveno otevření sálu, když po sobě uklidíme. Zbývalo půjčit si někde zesilovač a bedny a jelo se. Místa konání: Včelná, Boršov, Borovany, Velešín...

Vzpomínám si taky na jednu velmi zajímavou výstavu. Mohlo se to stát v období let 69 – 70. Úplnou náhodou jsem navštívil v galerii naproti "Hájíčků" galerii, kde byla výstava tohoto pro mne do té doby neznámého malíře - Jaroslava Vožniaka. Šlo o nádherné malby na dřevě – ve stylu ruských ikon, kde místo ikon byly současné (zahraniční) herečky zasazené do lehce erotického a silně surrealistického prostředí. Nikdy předtím jsem nic podobného neviděl a posílal jsem tam každého, kdo se alespoň trochu zajímal o umění. Divil jsem se, že se na prahu normalizace odvážil někdo jeho výstavu uspořádat.“

- „Můžete mi říct něco o Jiřím Gansovi? Nemáte na něj nějakou vzpomínku?“

- „Měl jsme rád Jopplinku a toužil jsem získat její prvotinu – LP Cheap Thrills.

Nikdo ze známých ji neměl (a to jsem si půjčoval desky – přes několik známých - i od Plastiků), a na téhle byl na obálce i znak Hell's Angels, což ještě více podnítilo můj zájem. Zkusil jsem napsat na CBS Records, což byla její domovská gramofonová firma a asi po půl roce ta deska skutečně přišla. Ani jsem tomu nechtěl věřit...

Jirka Gans sbíral a miloval především desky s jazzem, nebo alespoň jazz-rockem, ale tohle bylo natolik vzácné LP, že mě při každé příležitosti ukecával, abych to s ním za něco vyměnil. Odolal jsem a to se mě jednou dokonce pokusil "uplatit" svými dvěma dočasnými spolubydlicemi – blondatými děvčaty z Karlových Varů, které jen tak cestovaly po republice za muzikou a tou dobou u něj bydlely. Tu desku mám dodnes.“

- „Co pro Vás znamenal rok 1968?“

- „Rok 1968 je dostatečně známý. Najednou bylo vše skvělé!!! Psala a říkala se pravda, vznikaly a promítaly se úžasné filmy, rodilo se umění, které mě už víc oslovilo, vycházely knihy, o kterých jsem doposud jen slyšel, politici byli docela blízko obyčejnému člověku a zdálo se, že jim konečně jde o blaho "země a lidu". Mezigenerační konflikty nebyly najednou tak hluboké.

Stal se ze mě hipík, protože přeci vše bylo tak krásné a láskyhodné. I vlasy trochu poporostly, ale ještě jsem nebyl ta správná "máňa". Ty se scházely na schodech českobudějovického muzea (zezadu – směrem k nynějšímu Senovážnému náměstí). Já byl o pár let mladší, tak jsem jen občas postál v blízkosti. Když je člověku 14, 15 nebo 16 let, ty dva nebo čtyři roky věkového rozdílu jsou sakra znát... Začal jsem odebírat první hudební časopis – noviny "Pop music expres". Něco úžasného. Dokonce i články a zmínky o kapelách a interpretech, kteří byli mimo hlavní proud – Frank Zappa a jeho Mothers of Invention, Doors, Pink Floyd, Velvet Underground, Fugs atd., atd. U nás se tímto směrem vydala pouze kapela The Primitives Group (s podtitulem "psychedelic sound of Prague") a později Plastic People of Universe. Byly zde fotografie kapel, ilustrace a komiksy Káji Saudka, články o happeningách – utkvěla mi jména Zorky Ságlové s manželem, Milana Knížáka, manažera Primitivů Eugena Fialy a dalších.

Na prvním bigbitu jsem byl asi ve 14 letech. Postával jsem před Besedou, kde tehdy hrávali Sinners svá "Hit show". Zdálo se mi, že se budova Besedy nafukuje podle zvuků basové kytary. Poprvé jsem pocítil to vzrušení někde okolo žaludku, které vzácně

doprovázelo nové a nevšední zážitky a situace. Dvnitř jsem se ostýchal, ale když tam vniknul hoch asi mého věku, šel jsem tam taky.

V sále vlevo za vchodem bylo pološero, jen osvětlené jevištěm kde byli ti úžasní muzikanti. U vchodu u stolu s lampičkou seděl nějaký pán s tlustými brýlemi a prodával lístky. Později jsem se s ním seznámil blíže – byl to Jirka Gans. Nádherná muzika (většinou převzaté skladby kapel Kings, Troggs, Pretty Things, Who, Stounů, Smoke, Jimmyho Hendrixe a dalších, skladby Hey Joe, My Friend Jack, Hey mama, od Rolling Stones v překladu Zmiz z mého obláčku, Procházka se psem atd. Úžasné, fantastické, prostě můj svět.)

Na Primitives Group jsem byl na jejich jediném koncertě v ČB – snad v roce 1967 – v dnes již neexistujícím a již tehdy chátrajícím kině Oko⁶⁸. Byl jsem tam určitě nejmladší návštěvník. Opět nezapomenutelný zážitek – skladby Doors, Zappy, ohně na pódiu, démonická postava Eugena Fialy, foukačkář, zpěvák a leader kapely Ivan Hajniš..“

- „...srpen 1968?“

- „Pak přišla rána do zátylku. Okupace naší (teď už, ale bohužel jen velmi krátce) milované republiky.

V tu dobu jsem bydlel u rodičů ve Velešíně. Poslouchal jsem Svobodnou a brečel. Pak jsem vzal čtvrtky papíru, tužky a začal psát a vylepovat hesla na stromy okolo silnice – "Iditě damoj", "SSSR nesor ČSSR", "Ubijcy iditě damoj", nevzpomínám si na všechny, něco bylo i o Brežněvovi, který se zbláznil...

Na kole jsem jel na Velešínské nádraží, kde měly být ruské tanky. Byly. Ještě s dalšími asi 20 lidmi jsme vojáky přesvědčovali, že u nás není žádná kontrarevoluce, ať jedou domů, že to všechno špatně pochopili a kazí si jméno...

Pořád jsme věřili tomu, že se stal nějaký omyl, že se vše vrátí do předsrpnových kolejí... Lidi byli ještě ten první rok po srpnu docela v pohodě, úžasně drželi při sobě a pomáhali si. Začalo se to ale zhoršovat. Pomalu přicházelo první výročí okupace a bylo nějak ticho po pěšině. Na "Svobodné" se snažili lidi trochu vyburcovat, aby nebyli tak

⁶⁸ Dnes - Lannova ulice v blízkosti OD Prior - dnes potraviny Billa

pasivní a u mě to padlo na živnou půdu. Jel jsem do ČB koupit latexovou barvu a štětce. S kamarádem jsme se domluvili a v noci na 21. srpna 1969 vyrazili na blízkou silnici E 14⁶⁹. Přes šířku silnice jsme asi metrovým písmem a v rádcích psali: "Člověče pamatuj", "21. srpen – den hanby" a "David porazí Goliáše". No, druhý den byl poprask! Silnice zavřená, všude spousta policajtů, mnozí v montérkách, fotografovali a zamalovávali náš výtvar a všude se vyptávali. Naštěstí nikdo nic nevěděl a na nic se nepřišlo. Byli jsme domluveni, že kdyby něco, tak že řekneme, že jsme šli za holkama. Že jsme chtěli probudit kamarádku, ale pak si to cestou rozmysleli. Trochu chabé, ale kdybychom vydrželi lhát, mohlo to projít. Až později jsem došel k závěru, že by to z nás asi dostali... Bez zkušeností z výsledků by se určitě alespoň jeden z nás složil a toho druhého by dostali v zápětí.“

- „Nemáte nějakou pozitivní vzpomínku?“

- „Tahle příhoda zní jako vtip, ale skutečně se přihodila. Jeden náš známý bydlel v té době (pozdní sedmdesátá léta) v Písku naproti prodejně "Švadlenka". Celé období komunistické éry u nás člověk stále něco sháněl, protože vždy bylo něco "nedostatkovým zbožím". Při jedné naší návštěvě nám s velkým pobavením líčil – bylo právě období, kdy nebyly obyčejné nitě na šití – že se takhle ráno probudí, vyhlédne z okna a na ulici velké rojení policajtů, uzavřený chodník a přelepování výlohy. Prodavačky, aby nemusely donekonečna opakovat koupěchtivým švadlenkám, že nitě zrovna nemají, vylepily do výlohy čtvrtku s nápisem "Nitě nejsou". A někdo k tomu v noci zvenku připsal těžko smytelnou barvou "Co na nás zas ty kurvy šijou?!"

I z toho se dala udělat politická provokace a dodnes podezřívám onoho známého, že v tom měl prsty sám...“

- „Co pro Vás znamenal pojem Hell's Angels?“

- „No a začalo přemýšlení, co dál...“

Emigrovat se mi ještě nechtělo, žít v tom srabu a nic nedělat taky ne. Květinami a

⁶⁹ Dnes E 55.

láskou ničeho nezmůžu, na aktivní odpor nebyla ta správná "revoluční" situace (v tomhle měl Lenin výjimečně pravdu). Tak co?

No, alespoň jsem hovořil s kamarády o "západě", o v tu dobu ještě fungujícím kapitalismu se silnými sociálními prvky, o hudbě a umění o autech a motocyklech a o lepších časech, o které by jsme se měli postarat.

No a tak nějak přes kamarády jsem se dostal k Mirkovi, který se v tu dobu vrátil z emigrace se zkušeností s Hell's Angels. To se mi líbilo, na motorkách jsem rád jezdil, Harleye jsem už dlouho obdivoval a alespoň nebudeme tak bezzubí a bezbranní jako hippies!

Pravda, trochu mi vadil rasový podtext a projevy násilí, o kterých se proslýchalo, ale když budeme ten rasismus aplikovat na komunisty a pomocí násilí se bránit, bylo to pro mě víc než přijatelné. Byl to směr, kterým by se dalo ubírat. A navíc to přátelství - až bratrství -, možnost spolehnout se za všech okolností jeden na druhého, to byla deviza, která mi v "normalizující se" společnosti citelně chyběla.“

- „A Vaše uvěznění?“

- „Prý nás udal člověk z party, který se s Mírou pohádal (prý popral) na diskotéce v Boršově, na které jsem nebyl. Nejdřív sebrali Míru, po asi třech dnech mě. Další lidi "jen" vyslýchali. Před zatčením výsledky nebyly. Myslím, že i kdyby udání nebylo, dřív nebo později by nás stejně sebrali. Jako každého, kdo příliš vyčníval a "kazil" své vrstevníky.

Po několika letech jsem se dozvěděl, že jsem prý vypovídal proti kamarádům. Stačí se podívat do rozsudku, na základě kterých výpovědí byl kdo usvědčován... Ale ani těm, kteří vypovídali proti mně nic nezazlívám. Byla to těžká doba a někteří jen bránili svůj krk...“

- „Zmínil jste se o setkávání s intelektuální elitou na pátém úseku..“

- „K tomu došlo pár týdnů před mým propuštěním z vězení, takže jsem toho moc nepochytil. Napřed si mě proklepávali, než mě pozvali na sezení. Na Borech už bylo možné se po práci pohybovat po celém patře, chodit mezi celami, navštěvovat se.

Ve vazbě byl člověk odkázán jen na svou celu, kde měl i záchod, na celách pro dva až čtyři obviněné (rozměry asi 2x4 metry) byl stoleček jak ve vlaku a dvě stoličky bez opěradel, pod oknem (to bylo asi 2,5 m vysoko) složené matrace se zbytky slámy. Jednou týdně nás vyvedli na "vycházku", což byla trochu větší cela na dvoře, ale bez stropu, jen s ostnatým drátem a zde jsme mohli 30 minut pod dozorem chodit dokolečka a koukat na nebe...

Takže mě pozvali na sezení, kde se scházeli minimálně jednou týdně v jedné z cel. Ostatní vězni to většinou respektovali a nerušili.

Vždycky si dopředu domluvili téma, na které se lidé podle možností připravili, ten, který o něm věděl nejvíce, řekl pár úvodních vět a pak se diskutovalo a probíralo ze všech stran a pohledů. Já si na podrobnosti moc nepamatuji, ale témata byla velmi různorodá. Od otázek filozofických, víry a etiky po ekonomiku a politiku. Byla to taková oáza moudra a osvícení a účastníci byli šťastní, že mohli svého ducha povznášet i v tomto prostředí..."

„Okresní soud v Českých Budějovicích rozhodl v hlavním líčení ve dnech 6. a 7. 12. 1971 v senátě složeném z předsedy JUDra Bohumíra Hanuše a soudců Františka Krátkého a Ladislava Hejla takto:

(..) Obžalovaný Tomáš Kohout nejpozději od října 1969 do srpna 1971 v Českých Budějovicích společně s obžalovaným Miroslavem Muckem podporoval získávání mladých lidí pro hnutí tzv. Hell's Angels (...)

Podle § 55 odst. 1 písm.a/ tr. zák. vyslovuje se propadnutí následujících věcí odňatých obžalovaným:

- 1/ kulaté razítko s nápisem Hell's Angels M.C. Budweis
 - 2/ vlastnoručně zhotovený nápis Hell's Angels s lebkou a křídly
 - 3/ americká státní vlajka látková velikosti 10x5 cm
- (...)

U obou obžalovaných bylo potvrzeno, že se zajímali zejména o moderní hudbu, jinak neprokázali výraznější závady v chování, takže ani jejich pověst na veřejnosti nebyla ničím dotčena.

Obžalovaný Kohout také přivedl nejdále základní myšlenky vytvoření skupiny, když si opatřil motocykl značky Harley, čímž nepochybně dále podnítl zájem ostatních, u nichž zájem o hnutí převážně spočíval pouze po získání motocyklů. (...) Také on svůj byt, kam často zval kamarády, vyzdobil různým propagačním materiálem, zejména výstřižky, znázorňující hnutí Hell's Angels v cizině a sám si rovněž zhotovil plakáty, které znázorňovaly symboly takovému hnutí.⁷⁰

- „Vaše vzpomínky jsou velmi cenným materiálem...Tudíž využiji šance a zeptám se Vás ještě na pár drobných otázek. Měl jste i nějaké zkušenosti s odposlechy?“

- „*U nás doma se scházelo dost lidí, ať již postižených motocykly, nebo amerikanizmem. Jednou se nad kamarádem stahovaly mraky. Informace o tom byla, ale ne moc konkrétní. Pod záminkou prohlídky věci, kterou kamarád opravdu prodával, k nám přišli dva pánové v montérkách. Chovali se až příliš žoviálně a v mžiku byli v bytě každý na jiné straně. Nešlo je mít oba současně na očích. V tu dobu jsme měli v předsíni rozebraného Harleye, u kterého se jeden zastavil a stále mě přesvědčoval, že to musí být německá motorka. Brzy jsme se dozvěděli, že instalovali odposlech. U kamaráda se jim to podařilo, u nás asi ne, ale nebyli jsme si jisti, i když jsem prohledal všechna obvyklá místa a rozebral telefon i zásuvky. Od té doby jsme dost dlouho dodržovali zásadu probírat všechna ožehavá témata šeptem nebo polohlasem v předsíni při hrajícím rádiu a puštěné vodě v koupelně...*“

- „Co pro Vás znamenal rok 1989?“

- „*Hned v pondělí a úterý po 17. listopadu jsem byl na Václaváku. Už od pátku jsme sledovali na rakouské televizi, že se v Praze stal nějaký masakr studentů. V pondělí jsem jel do školy. Tou dobou jsem byl posledním rokem dálkovým studentem Vysoké školy dopravy a spojů v Žilině, která měla konzultační středisko pro studium při zaměstnání v Praze. V práci nechtěli o mém případném studiu ani slyšet – nebyl*

⁷⁰ Rozsudek jménem republiky ze dne 7. prosince 1971. Okresní soud v Českých Budějovicích.

jsem správně politicky orientován, "neangažoval" jsem se a neplnil jsem brigádnické hodiny. Až v roce 1985 – Gorbačov a změny ve vedení dopravního podniku, kde jsem pracoval jako řidič – mi to bylo studium umožněno.

Když jsem odpoledne vyšel z Hyberské směrem k Václaváku, měl jsem dojem, jakoby někde poblíž bylo fotbalové hřiště a lidi fandili. Až po chvíli mi došlo, že se na Václaváku něco děje. A taky že jo. Odzvola Václaváku jsem se prodíral skandujícím davem, jehož jsem se stal součástí. U muzea stály obrněné transportéry Veřejné bezpečnosti s radlicemi na lidi. Opravdu jsem se bál, že pokud se jenom pohnou, lidi se ušlapou. V úterý jsem tam byl zas. Tentokrát jsem stál téměř naproti Melantrichu a poprvé slyšel a viděl Václava Havla. Modlitbu Marty Kubišové jsem zpíval se slzami na tváři...

Po příjezdu domů mi paní řekla, že byla asi poslední lustrovaná komunistickým režimem. Sešly se s v pondělí s také protirežimní kamarádkou a obě hrozně štvale, že se v Budějčích nic neděje, že jsou lidé zalezlí a čekají, jak to dopadne. Tak šly na náměstí, kde bylo v podvečer liduprázdno a stouply si se zapálenými svíčkami na kašnu. Nikdo se nepřidal. Za chvíli ale přijelo policejní auto a poldové je legitimovali. Kamarádka neměla s sebou občanku, tak je až do zjištění její totožnosti zatkli.

Pak uběhl nějaký čas... Říkal jsem si že je dobře, že se v práci budou na prvním místě hodnotit schopnosti a pak až politická příslušnost. Ale chyba lávky. Nehodnotí se chytrost, ale vychytralost. Není dobře být schopný, je třeba být schopný všeho. Není třeba něco dobře umět, ale umět o tom dobře mluvit. Nedostatek schopností a zkušeností se omlouvá nutností rychle reagovat na změny... Prvním varovným signálem pro mě byla privatizace Knižního velkoobchodu. Nemyslel jsem si, že by nová vládnoucí garnitura měla až tak beztrestně lhát a de facto krást. Nakonec se z toho stala norma a standard...

Proto jsem byl později jedním z prvních členů Unie svobody v Českých Budějovicích. Příliš mnoho lidí ale tuto strano pochopilo jako nový výtah k moci, a proto dopadla tak, jak dopadla. Na politiku jsem už rezignoval..."

Srpen 1968 a jedno rádio

České Budějovice se v šedesátých letech stávají průmyslovým velkoměstem. Z důvodu zkvalitnění bydlení začínají první stavby panelových sídlišť. V roce 1968 mají České Budějovice 76 000 obyvatel. Ještě v červnu téhož roku přijíždí na návštěvu československý prezident Ludvík Svoboda.

Je nutné si uvědomit, že České Budějovice byly velmi významným strategickým bodem, a to hned ze dvou důvodů. Jednak byly součástí západního vojenského okruhu a také zde rozhodovala blízkost vojenského letiště v Plané u Českých Budějovic.

První okupační tanky se přiblížily k Českým Budějovicům kolem jedné hodiny odpolední. Stovky lidí ihned vyrazily do ulic, aby zabránily jakémukoliv postupu vojskům Varšavské smlouvy. Davem lidí, kteří se nebáli tankům postavit stejně tak jako si lehat před jejich kola neprojely a zastavily se na křižovatce Praha - Lišov/ Hluboká n. Vltavou, tedy nedaleko od Borku. Jednotky se otočily a vytvořily si tábor u Chotýčan.

Okupanti se posléze přeci jen dostali až na českobudějovické náměstí, a to 22. srpna 1968, ve čtyři hodiny ráno, přičemž obsadili strategické body jako mosty, plynárny, vodárny a samozřejmě českobudějovické náměstí. Celkově vjelo do města Českých Budějovic na třicet tanků. Rozhlasová rádia, stejně tak jako tisk, byla postupně obsazována. Jen pro zajímavost lze k tomuto období uvést několik zajímavostí. V týdnu po 21. srpnu se ve městě nestal žádný kriminální čin. Restauračním podnikům byla nařízena zavírací doba v 22:00, čepováno bylo pouze desetistupňové pivo. Dokonce je známa informace, že za jediný den se v jedné jihočeské prodejně prodalo 3000 kg soli. Dále byla otevřena jen kina bez nočních přestavení. V politické oblasti došlo ke zvýšení popularity KSČ. Od 21. srpna do 31. srpna se její řady v Českých Budějovicích rozšířily o 300 nových členů.⁷¹

Dle slov historika Jihočeského muzea Jiřího Petráše⁷² došlo v této situaci k absurdnímu jednání vedení vojsk Varšavské smlouvy. První ruští okupanti byli

⁷¹ Informace čerpány z : Petráš, J. Květen 1945 a srpen 1968 v Českých Budějovicích. Praha : Tiskárna Vězeňské služby, 2007.

⁷² Tamtéž.

Slované, kteří českému jazyku rozuměli, tudíž mohlo docházet k rozhovorům a diskusím mezi nimi a obyvateli obsazených měst. Tito vojáci dokázali ještě pochopit, že jim předkládaná skutečnost byla do jisté míry pozměněna. Velmi rychle však byli tito vojáci zaměněni za jiné jednotky, které byly z oblasti Uralu. Ty už jazyku nerozuměly, tudíž se ani neptaly kde jsou, ani proč tam jsou.

O postupu vojsk, stejně tak jako lidí, kteří chtěli bojovat za svobodu, hovoří i zpráva č. 971 - S StB České Budějovice - Situační zpráva určená Ministerstvu vnitra v Praze: „Průzkumem veřejného mínění v Českých Budějovicích, provedeným v souvislosti s obsazením ČSSR vojenskými jednotkami států Varšavské smlouvy bylo zjištěno: V průběhu dopoledních hodin počaly se vytvářet skupiny občanů na Žižkově náměstí. Občané ve skupinkách diskutovali o obsazení ČSSR vojsky Varšavské smlouvy a převážně tento vojenský akt odsuzovali. V debatách se vyskytovalo i napadání Sovětského svazu pro jeho údajnou vykořisťovatelskou hospodářskou politiku vůči ČSSR. Byly zjištěny i takové názory občanů, že obsazení ČSSR má hlubší důvody nežli jen potlačení obrodného procesu. Skupinami osob byly nesený transparenty s hesly: "Svobodu bez okupantů", "Rusáci odejděte!". Na chodnících byly nápisy: "Gehe nach Haus".

V dopoledních hodinách, zejména po ukončení dopoledních směn zaplnili občané Švermovo náměstí a přilehlou Třidu Míru⁷³ ve směru očekávaného příjezdu spojených armád. V čele shromážděných občanů byl nesen transparent vyjadřující nesouhlas s okupací. Kolem 14:00 hod. dorazily sovětské jednotky asi 4 km před České Budějovice, kde zůstaly stát. Zde byly očekávány davy obyvatel s transparenty a urážlivými výroky na adresu sovětských vojáků. Sovětští vojáci i bojová technika byla fotografována. (...)

Kolem 16:00 hod. se kolona sovětských vojsk počala otáčet a opodál znovu zastavila. Při tom neustále docházelo k urážkám sovětských vojáků výkřiky "táhněte domů! a tp. Do Č. Budějovic dosud žádné vojenské jednotky nedorazily.

V průběhu dne docházelo v Českých Budějovicích ke kolportaci šestijazyčného plakátu "provolání k vojákům Varšavské smlouvy", kterým jsou vojáci vyzýváni k odchodu z ČSSR.(...)

⁷³ Dnes Pražská třída.

V průběhu dopoledne byla v celé řadě závodů zastavena práce a ženy byly uvolňovány ze zaměstnání k nákupům potravin. Mužské osazenstvo závodů většinou setrvalo na pracovištích a po ukončení pracovní doby odešlo na shromáždění na Žižkovo náměstí.⁷⁴

O situaci v Českých Budějovicích hovoří i několik audio nahrávek, které byly zachovány v archivu Českého rozhlasu v Českých Budějovicích. Český rozhlas byl nucen vysílat pod označením budovy "Mateřská škola". I tak byl Český rozhlas následně vyhledán a 26. srpna v půl čtvrté ráno obsazen okupanty. O několik hodin později, se hlas Českého rozhlasu opětovně ozývá z náhradního pracoviště za pomoci jiných vysílačů.

Přepisy několika audionahrávek:

1) 21. srpna 1968 - České Budějovice- stanovisko pracovníků českobudějovického studia k provolání vlády

„A teď předáváme slovo Českým Budějovicům. Ano, tady jsou České Budějovice a u mikrofonu je ředitel našeho studia Bedřich Hlinka. Vážení přátelé, vážení posluchači, dovoluji mi, abych tlumočil stanovisko pracovníků českobudějovického rozhlasu k provolání vlády. Znovu vám všem slibujeme: Až do poslední chvíle zůstaneme s vámi! Věřte nám, jako jste nám věřili od ledna. Důvěru, kterou jsme měli a máme jak k ústřednímu výboru naší strany, tak k naší vládě - my, pracovníci našeho studia nezklameme. Důrazně vyzýváme všechna okupační vojska k odchodu z našeho kraje a žádáme všechny závody a obchodní organizace, aby nepřestávaly v usilovné péči o plynulé zásobování. A vás, naši drazí posluchači, vyzýváme ke klidu, který jste až dosud v celém našem kraji s velikou moudrostí zachovávali. A protože vysíláme pro celou naši republiku, dovoluji mi, abych vám řekl několik informací o tom, jak to

⁷⁴ Situační zpráva č. 971 [cit.2009-09-02] Dostupná z WWW : <http://www.ustrcr.cz/data/pdf/projekty/srpen1968/ks-snb/cb04.pdf>

vypadá před naším rozhlasovým studiem. Vystřídaly se tu stovky občanů a mládeže s různými transparenty na kterých převládají hesla: *Iděte domoj! Je to naše dielo. Lidé nám ochotně nabízejí k dispozici své služby: auta, motocykly, nabízejí nám, že se postarají i o naše děti kdybychom museli u mikrofonu setrvat do rána. Věřte, že setrváme a setrváme rádi. Pokud budeme moci. Přímo před budovou opravují chlapci už podupané nápisy v azbuce i v němčině, které žádají svobodu, svobodu slova, svobodu celé naší země. Co chvíli se u našeho rozhlasu zastavují zástupci závodů, kteří se nemohli k nám dovolat, aby předali svá stanoviska. A my vám je, dokud budeme moci, budeme tlumočit.*⁷⁵

2) Hlásí se svobodná rozhlasová stanice České Budějovice, České Budějovice - výzva k příslušníkům okupačních jednotek

*„Hlásí se svobodná rozhlasová stanice České Budějovice, hlásí se České Budějovice. Přátelé, úvodem našeho vysílání vám přečteme výzvu k příslušníkům okupačních jednotek na našem území. Okupační jednotky jsou totiž už na území našeho jihočeského kraje. Předávám slovo redaktorce Miladě Čermákové, po ní bude hovořit redaktor Ivo Emr a Oto Ostrý a soudružka Heisová, která se přihlásila k překladu výzvy do maďarštiny. Na budovu naší rozhlasové stanice už ráno vyvěsili naši posluchači československou státní vlajku a portrét prezidenta Ludvíka Svobody. Jméno Dubček máme v srdcích! V Českých Budějovicích na několika místech a také pod okny našeho rozhlasového studia se rozrůstá podpisová akce, nikdo ji neorganizoval, nikdo neví, jak se na ulicích objevily stolky a podpisové archy. V této chvíli je na nich 7000 podpisů těch, kteří nechtějí být znovu sraženi na kolena, kteří si přičichli ke svobodě a tuhle vůni už nikdy nezapomenou. Množí se podpisy na podporu prohlášení naší vlády a každý z občanů podepisuje důstojně novou přísahu věrnosti. Příklad, kterou se musí dozvědět také ti, kteří nám dnes přinesli na svých tancích zradu.*⁷⁶

⁷⁵ [cit.2009-09-02] Dostupné z WWW : <<http://www.ustrcr.cz/cs/audio-1968>>

⁷⁶ Tamtéž.

3) Tanky v Českých Budějovicích

„Hlásí se rozhlasová stanice České Budějovice. Zatím svobodná rozhlasová stanice České Budějovice. Dunění tanků je opět slyšet v našem krajském městě..mysleli jsme, že před několika okamžiky již toto dunění úplně utichlo a že tanky...celá kolona tanků směřuje na Lidickou třídu. Opět teď se dunění v ulicích našeho krajského města opět ozývá. Přátelé! Vyzýváme vás všechny ke klidu a k státnické moudrosti, to jediné nás může v současné situaci zachránit. Klid a rozvaha není v této chvíli kapitulace!“⁷⁷

Celý tento záznam je doprovázen ruchem z ulice.

4) Poděkování posluchačům

„Vážení přátelé, České Budějovice mohou stále ještě vysílat. Mohou stále ještě vysílat a proto tedy této příležitosti využíváme k tomu, abychom teď ráno, poděkovali všem občanům krajského města, kteří jsou tak solidární a dovážejí k nám do rozhlasu potraviny, rohlíky, mléko. "Já bych chtěl říct, že nejen dovážejí ty potraviny, ale jsou strašně milí. Například se ozve telefon - a to se nám stalo mnohokrát - a z druhé strany drátu se ozve jenom: "Děkujeme". Za druhé se mi strašně líbí, co jsme se dozvěděli, že vojska okupantů bloudí proto, protože někdo přesázel rozcestníky v kraji. Strašně se nám to líbí protože, protože to je velice české a velice milé, že lidé si nedají, nedají si tak jen beze všeho vzít svobodu." Tak tedy vážení přátelé ještě jednou vám všem mnohokrát děkujeme, mnohokrát děkujeme, udělali jste nám opravdu velikou radost. A my se vám za chvíli zase přihlásíme.“⁷⁸

5) Výzva ke klidu všem Jihočechům (střílí se)

„Ještě jednou výzva z Českých Budějovic. Přátelé, občané, soudruzi, zachovejte důstojný klid! Zachovejte opravdu důstojný klid. Chovejte se tak, jak se na naše

⁷⁷ [cit.2009-09-02] Dostupné z WWW : <http://www.rozhlas.cz/cb/zprogramu/_zprava/482745>

⁷⁸ Tamtéž.

Jihočechy sluší a patří. Nedejte se vyprovokovat, nedejte se vyprovokovat, ... (z povzdálí se ozve druhý hlas se slovy: "Znova opakovat, strlí se!") Zachovejte klid! Zachovejte klid! Situace v Českých Budějovicích je mám dojem podle toho co dostávám sem zprávy - vážná. Zachovejte klid! Pokud možno odeberete se do svých domovů, nezdržujte se na ulicích, chovejte se důstojně, chovejte se důstojně.. je to naše naléhavá výzva k vám, občanům jihočeského kraje a občanům našeho krajského města. Zachovejte klid!"⁷⁹

Sovětské jednotky se z okolí Českých Budějovic stáhly na počátku listopadu roku 1968. Zanechaly za sebou nejen strach, ale i několik obětí. Jednou z nich byl čtyřiadvacetiletý Václav Baloun, který byl zastřelen v blízkosti sovětského tábora. Údajně v nočních hodinách neuposlechl výzvu stráže. Byl zastřelen i přes to, že byl v táboře okupantů každodenním hostem.⁸⁰ Další obětí byl člen Jihočeského divadla Alois Kahoun, který byl při malování v plenéru usmrcen sovětským obrněným vozidlem.

Máničky "Na Americe"

„Plastic people of the Universe vznikli v roce 1968 a jejich tvorba, ovlivněná v začátcích zejména americkými Velvet Underground, Captainem Beefheartem či Frankem Zappou, se stala během doby jednou z neoriginálnějších na nejen české rockové scéně. Skupina se nedala přimět k ústupkům a kompromisům s tehdejší režimem, což je připravilo o profesionální licenci a přivádělo stále více komplikací s úřady. Systematická perzekuce vyvrcholila v roce 1976 uvězněním několika členů. Skupina opozičních intelektuálů v čele s Václavem Havlem zorganizovala kampaň na jejich podporu a propuštění, která vyvrcholila v lednu 1977 Chartou 77. Tak se stala rock'n'rollová skupina podnětem k semknutí demokratické opozice všech směrů, jaké nemělo v tehdejších komunistických zemích obdoby. Hudebníci se sblíží s Václavem Havlem, natáčejí na jeho chalupě na Hrádečku dvě ze svých poloprofesionálních

⁷⁹ [cit.2009-09-02] Dostupné z WWW : <http://www.rozhlas.cz/cb/zprogramu/_zprava/482745>

⁸⁰ Petráš, J. Květen 1945 a srpen 1968 v Českých Budějovicích. Praha : Tiskárna Vězeňské služby, 2007.

ilegálních nahrávek, na jednu z nich vůdce disentu a budoucí prezident vybírá texty. Po celou dobu si skupina udržuje jasnou uměleckou vizi a hudebně se vyvíjí k nezaměnitelnému výrazu, který si získává uznání po celém světě, kam se jejich nahrávky často dobrodružnými konspiračními cestami dostávají. Část členů souboru si získává na začátku devadesátých let renomé po Evropě a v USA jako Půlnoc - kapela, která měla v základu východiska PPU.⁸¹

Dne 30. března 1974 měla tato v té době značně kontroverzní skupina, stejně jako obdobná hudební skupina DG - 307, vystoupit na jednom z "čajů" pořádaných v rudolfovském hostinci "Na Americe". Od předchozího dne se do centra Českých Budějovic začali sjíždět lidé, kteří milovali muziku. Nic neobvyklého, řekne si každý. Pokud by se v roce 1974 nejednalo o tzv. "vlasatce", či jinak nazývané "máničky". Lidé, kteří pro svou zálibu ke svobodě, vyznávání západní hudby či dlouhých vlasů, byli sledovanou skupinou hlavně příslušníky VB nebo dokonce StB.

Ještě před tím, než má koncert začít, přijíždí několik policejních jednotek. Záminkou jejich příjezdu jsou na jedné straně údajné stížnosti místních obyvatel, na straně druhé je povolání koncertu. A zde se výpovědi liší. Někteří hovoří o tom, že koncert nebyl v žádném případě povolen. Další hovoří o tom, že povolení mělo být dodáno v pozdějších hodinách, a někteří, že povolení bylo, ale nikdo ho v tu chvíli vidět nechtěl.

Policie rozhodne o ukončení celé akce. Lidé jsou vyvedeni ven. Tam už na ně čekají další policejní jednotky. Dav lidí je popoháněn policejními auty, aby se pěšky odebral na nádraží, odkud lidé z Prahy, Brna, Karlových Varů, Tábora, Písku a jiných měst mají odjet domů, aby byli v následujících dnech předvedeni k výslechu. Lidé, kteří chtějí utéct, jsou hnáni do polí za pomoci síly obušků. Místní obyvatelé jen zavírají okna a dveře. Na klepání a prosby o pomoc nikdo z nich nereaguje. Dokonce se najdou i tací, kteří policii pomáhají chytat mladé lidi, kteří se ničím neprovinili. Mnoho lidí je zbito, je do nich najížděno auty. Většina z nich je přinucena nastoupit do autobusů, kterými byli odvezeni na nádraží, aby je vlak odvezl do Prahy. Během cesty jsou všichni vyfotografováni a vyslýcháni. „*Manželka byla v tu dobu těhotná. I když to bylo na první*

⁸¹ Plastic people of the Universe. [cit. 2010-05-05] Dostupné z WWW : <<http://www.kandl.cz/plasticpeople/Default.aspx>>

pohled vidět, chtěli jí zmlátit obuškem. Musel jsem před ní skočit a schytl jsem to já,“ hovoří Miroslav Mucek. *„Chtěli jsme se ukrýt u místních lidí, mysleli jsme, že nám pomůžou. Jen před námi ale zavírali dveře, pokřikovali, že nám to patří a podobně. Kdo také v té době mohl bydlet na tak lukrativním místě, že? Obyčejní lidé to jistě nebyli,“* vzpomíná Alena Mucková.

Desítky lidí byly dány do vazby v Českých Budějovicích, odkud byla většina po několika dnech propuštěna. Některým byly ostříhány vlasy. Lidé museli podepsovat prohlášení, že se této akce zúčastnili. Jak píše Dana Němcová, autorka dobového dokumentu, který je šířen samizdatově: „Příslušníci policie do nich najížděli auty, mlátili je pendreky, vyháněli je z postranních cest a svázeli je autobusy na českobudějovické nádraží. Tam policisté v přilbách a s policejními psy naháněli účastníky koncertu do "krvavé uličky" v podchodu pod nádražím, kde je, chlapce i dívky, bili pendreky, kopali a sráželi k zemi a pouštěli na ně psy.“⁸² Eskortací, několikastovkovými pokutami⁸³, výslechy či sepsáním policejních protokolů však represe vůči mladým lidem, kteří se účastnili koncertu, nekončí.

V dokumentu KS SNB Správa VB České Budějovice 10. 4. 1974 jsou dále popsány postihy a opatření, které nejen na zúčastněné, ale i na budoucí účastníky podobných akcí budou aplikovat orgány VB. Příkladem uveďme jen některé:

„Opatření vyplývající z hromadné výtržnosti v Rudolfově a Českých Budějovicích ve dnech 30. a 31. 3. 1974.

1) K urychlenému vyšetření případu, trestního postihu osob a po provedení odpovídajících preventivních a bezpečnostních opatření zajistit:

- a) neprodleně vyslechnout všechny zjištěné účastníky výtržnosti. Od těchto osob a z jejich prostředí vytipovat a vyslechnout další osoby, které při výtržnosti nebyly zjištěny
- b) vyhodnotit současnou úroveň hlásné služby a zajistit včasnou informovanost o přípravě chuligánských akcí v jednotlivých místech okresů. Zabezpečit souběžně úzkou součinnost orgánů ozbrojené ochrany ČSD, zaměstnanců ČSD a ČSAD a včasnou

⁸² Němcová, D. Bigbít obuškem. [cit.2009-10-02] Dostupné z WWW : <<http://www.ustrcr.cz/data/pdf/seminare/budejovice74.pdf>>

⁸³ V té době to byla mnohdy hodnota celého platu.

signalizaci o přepravě závadových trampských skupin.

c) na stupni ONV s event. účastí zástupců RaJ⁸⁴, Jednoty, kulturních zařízení a SSM projednat důsledné plnění povinností pořadatelů a provozovatelů zábav. (...)

...

4) Do 20.4.1974 budou všechny osoby zúčastněné na výtržnosti (mimo ty, jenž budou řešeny soudně) předány KOPV-NV v Rudolfově a Českých Budějovicích k postihu pro přešupek podle zákona č. 60/61 Sb.

5) Po konzultaci s okresním prokurátorem v Českých Budějovicích, připravit a cestou S-VB odeslat přípis MS-VB⁸⁵ Praha a přísl. S-VB v ČSR. K přípisu připojit seznam s dostupnou charakteristikou osob, které byly zjištěny jako účastníci výtržnosti s požadavkem na provedení a projednání následujících opatření:

a) uskutečnit s uvedenými účastníky výtržnosti pohovor zaměřený k tomu, aby se žádný z nich nepropůjčil k účasti na podobné akci. Jinak, že vůči každému budou důsledně uplatněny trestněprávní důsledky.

b) u studentů (středoškoláků a vysokoškoláků) informovat vedení školy a doporučit jim zhodnocení jejich morálně - politického profilu a provedení odpovídajících opatření.

c) u osob v zaměstnaneckém poměru doporučit vedení závodů projednání jejich provinění v závodních složkách a přijetí vhodných opatření, zejména u těch, kteří zastávají hospodářské funkce.

d) u osob bez pracovního poměru provést další opatření příslušnými útvary VB.

(...)

6) Prostřednictvím okresního OVB v kraji ověřit, zda neexistují a neprovádí veřejná vystoupení některé tzv. kulturní soubory a hudební tělesa, která svým obsahem, kádrovým vedením a obsazením (osoby trestané, protisocialistické živly, bez pracovního poměru a pod.) nesplňují požadavky a nedávají záruky socialistické kultury.

⁸⁴ Restaurace a jídelny.

⁸⁵ Městská správa Veřejné bezpečnosti.

U takovýchto souborů zajistit, zda je jejich činnost povolena, či nikoliv, kým, pod kterou socialistickou organizací vystupují, název skupiny, v čem spočívá závadovost repertoáru a stručnou charakteristiku závadových osob.

(...)

7) Z prostředí závadové mládeže jsou zjišťovány signály o tzv. odvetné akci chuligánů, která by se měla uskutečnit v Českých Budějovicích nebo na jiném místě. Uvádí se data 26. a 27. 4. 1974. Dosud sice nebyly zachyceny poznatky o přípravě akce a jejích organizátorech, nelze je však vyloučit. K zamezení jakýkoliv příprav k organizování výtržnosti v kraji ze strany vlasatců a závadových part zajistit:

a) neprodleně zaměřit orgány všech služeb VB v kraji na operativní zajišťování signálu o přípravě hromadné výtržnosti, jejích organizátorech, místě a době konání, způsobu svolávání účastníků a jejich přepravy. Při zjištění poznatků provést ihned jeho prověření, konkrétní preventivní opatření a osoby důrazně upozornit na trestní důsledky, které by pro ně vplynuly. Výsledek neprodleně hlásit S - VB. (...)⁸⁶

A jaká byla realita postihů VB praktikovaných na mládež, která se účastnila této akce? Dana Němcová uvádí: „Ředitelé všech středních škol, jejichž žáci se účastnili koncertu, dostali od policie telefonické pokyny, na jejichž základě někteří žáci nesměli chodit do školy až do vyřízení případu; poté byli někteří připuštěni k maturitě, jiní ne, někteří dostali snížené stupně z chování a občanské výchovy. Řada jich byla ze škol vyloučena. Někteří nebyli v důsledku své účasti na koncertě přijati ke studiu na vysoké škole. Učňové, kteří měli těsně před složením učňovské zkoušky, na jejímž podkladě jim měl být vydán výuční list, ji nesměli absolvovat a nebyli ani přijati k dalšímu studiu na střední škole. Jiné represe postihly dělnickou mládež. Účastníci koncertu byli voláni k pohovorům a řediteli závodů, kde pracují, bylo jim například vyhrožováno výpovědí, jestli se nedají ostříhat a nepřerušit styk se skupinou The Plastic people of the Universe. Je znám případ prodavačky, která nebyla přijata do zaměstnání s odůvodněním, že se

⁸⁶ KS SNB Správa VB ČB 10. 4. 1974. [cit.2009-10-03] Dostupné z WWW : <<http://www.ustrcr.cz/data/pdf/seminare/budejovice74.pdf>>

účastnila "fašistického" srazu mládeže.⁸⁷

Dana Němcová dále uvádí příklad několika následných postihů praktikovaných na účastníky koncertu. „Čtyřicetiletý zedník, obžalovaný z výtržnosti za to, že pronesl při zákroku policie výrok "Tak tohle má být ta svoboda!" byl odsouzen na osm měsíců nepodmíněně.

Jednadvacetiletý stavební dělník který se v parku líbal a osahával s dívkou (za což zaplatil již předtím pokutu a byl propuštěn) a večer na nádraží komentoval "urážlivými výroky" jednání policie, která bila pendrekem do obličeje mladou dívku, byl odsouzen na 14 měsíců nepodmíněně.

Devatenáctiletá studentka, obžalovaná z útoku na veřejného činitele, na útěku z Rudolfova se jí rozvázala tkanička u boty; sehnula se a dostala pendrekem přes hlavu a řekla: "Gestapo!"; na místě se omluvila příslušníkovi VB, který ji udeřil a znovu se mu omluvila na policii i před soudem; odsouzena na sedm měsíců nepodmíněně na zkušební dobu tří let; vyloučena ze školy - za rok měla maturovat.

Pětadvacetiletý dělník, který posměšně opakoval "přinejmenším jednu výzvu" policie; byl odsouzen na pět měsíců nepodmíněně. Dvaadvacetiletý automechanik, který neprovedl vůbec nic - pouze "neuposlechl" výzvy policie k opuštění Českých Budějovic do 20:00 hod. - výzvy, která je nezákonná a kterou ani uposlechnout nemohl - vlak na Prahu odjížděl ve 21:20 hod.; byl osvobozen a předán k projednání k národnímu výboru. (...)⁸⁸

Následně byla vytvořena opatření, aby se již podobná situace neopakovala. Omezení se týkala všech hudebních kapel v Jihočeském kraji. Například okresní odbor kultury v Táboře reagoval takto:

„Taneční, beatové, westernové a kytarové skupiny jsou oprávněny vystupovat na veřejnosti za předpokladu dodržení podmínek, které jsou uvedeny na druhé straně Pověření jako jeho nedílná součást. Pro Vaši informaci uvádíme tyto podmínky:

1. Všichni členové souboru jsou povinni být oblečení v čistém, nepoškozeném a

⁸⁷ Němcová, D. Bigbít obuškem. [cit.2009-10-02] Dostupné z WWW : <<http://www.ustrcr.cz/data/pdf/seminare/budejovice74.pdf>>

⁸⁸ Tamtéž.

vyžehleném oděvu, při produkci bez svrchního oděvu (tzn, silonové, kožešinové, kožené a jiné bundy jsou nepřipustné), dále je nepřístupné vystupovat ve sportovní obuvi (kecky, tenisky, maratonky, holinky, turistická obuv apod.)

2. Všichni členové jsou povinni mít čistý, upravený a krátce střižený účes.
3. Používání anglických textů omezit na nejmenší míru.
4. Vlastní texty skladeb uvádět až po konzultaci s Okresním kulturním střediskem v Táboře.
5. Zvukovou aparaturu seřídít tak, aby nedocházelo ke zkreslení zvuku předimenzováním reproduktorů.
6. Při vystoupení na otevřeném prostranství přizpůsobit sílu zvuku dle podmínek prostředí a okolí.
7. V případě, že jsou porušeny společenské normy akce, je hudba povinna přerušit produkci do obnovení pořádku.
8. Bude-li zjištěno, že tyto podmínky a ustanovení vyhl. 112/60 Sb. nejsou dodržovány, odejme odbor kultury ONV v Táboře pověření k účinkování.⁸⁹

Oficiální dokumenty VB hovoří o poklidně ukončené kulturní akci. Zpráva z 6. dubna 1974 přináší formální předlohu události na Rudolfově. Zajímavé jsou i zaznamenané reakce obyvatel Rudolfova.

„Vyhodnocení událostí v souvislosti s rušením veřejného pořádku v restauraci Na Americe v Rudolfově a v Českých Budějovicích.

V pátek dne 29. 3. 1974 v odpoledních hodinách byl hlídkovými příslušníky při perlustracích i vlastním pozorováním, zjištěn výskyt většího množství skupinek tzv. vlasatců. Až na výjimky nezadávali důvody k zákrokům a nebyly zjištěny ani žádné signály, že by měli v úmyslu shromáždit se na některém místě a tropit výtržnosti.

V dopoledních hodinách dne 30. 3. 1974 se jevila situace v krajském městě obdobná jako v předešlý den, avšak s větším výskytem skupinek vlasatců. Situace v této

⁸⁹ Němcová, D. Bigbít obuškem. [cit.2009-10-02] Dostupné z WWW : <<http://www.ustrcr.cz/data/pdf/seminare/budejovice74.pdf>>

době podle názoru orgánů VB nevyžadovala provedení výjimečných opatření.

V době mezi 11:00 a 12:00 hod. v parku Na Sadech v Českých Budějovicích vlasatec Jan Pyšný, obnažil svou společnici na prsou, rozepjal jí kalhoty a osahával. Později byl zadržen a vzat do vazby. V odpoledních hodinách dne 30. 3. 1974 se začali občané z Rudolfova obracet na předsedu komise pro ochranu veřejného pořádku Václava Holoubka s tím, že v restauraci Na Americe je velké soustředění mladých lidí ustrojených do tramských oděvů, špinavých, většinou tzv. mániček, z nichž část byla v podnapilém stavu. Povalovali se kolem restaurace a jedinci přímo v tanečním sále. Občané si stěžovali, že ve skupinkách chodili i po Rudolfově i v noci z 29. na 30. 3. 1974, tloukli na okna, jednomu staršímu občanu odcizili klobouk, vysmívali se mu a tropili jiné drobné výtržnosti. (...)

Poblíž restaurace čekali na orgány VB funkcionáři MěNV, s kterými se odebral kpt. Hlávka do sálu, kde účinkovala hudba Plastic People of the Universe z Prahy. Požádali jejího vedoucího, Františka Šimálka, nar.[...] 1950, zaměstnance Úklidu hl. m. Prahy, o předložení povolení k vystupování, které tento nepředložil s tím, že jim bude doručeno ve večerních hodinách. Bylo zjištěno, že povolení nemají, neboť již v odpoledních hodinách žádali o zapůjčení povolení Tomáše Hallu, vedoucího souboru Infinitas.⁹⁰ Přitom bylo zjištěno, že se skupinou Plastic People zde účinkovala další hudba z Prahy, pod názvem DG 307 a ADEPT.

V sále bylo podle vstupenek 380 mladých lidí a nezjištěný počet jich byl kolem objektu. Hudba hrála divoké hlasité skladby, přičemž někteří hudebníci stáli i na stolech. Dva až čtyři páry tančily výstřední tance. (...)

Dle povolení měly být čaje zahájeny až v 19:00 hod. Vedoucí pohostinství uvedl, že se v odpoledních hodinách dostavilo do podniku více hostů a že byl proto nucen s dalšími pořadateli zahájit zábavu dříve s tím, že ji zase dříve ukončí. Vzhledem k tomu, že nebyly dodrženy další stanovené podmínky, předseda MěNV povolení k zábavě zrušil.⁹¹ Současně byl požádán vedoucí hudby, aby toto rozhodnutí sdělil

⁹⁰ Českobudějovická skupina Infinitas účinkovala v restauraci Na Americe den před tím, tedy 29. 3. 1974.

⁹¹ Zajímavé je, že je zde uvedeno "povolení". Otázkou zůstává, zda se nejednalo o neexistující povolení, které je zmíněno o několik řádek výše.

přítomným a vyzval je k opuštění sálu. Vedoucí hudby pokynu uposlechl a vyhlásil rozhodnutí předsedy MěNV. Potom vyjadřovali někteří přítomní hlasitě svoji nelibost, a proto byla výzva opakována. Asi během 15 minut většina přítomných uposlechla a odebrala se před hostinec. Přesto však se zdráhali odejít, pouze menší část odešla na České Budějovice. Před restaurací bylo umožněno předsedovi MěNV použít služebního rozhlasového zařízení, jímž výzvu opakoval. Toto však nemělo kladný účinek. Výzvu opakovali kpt. Hlávka, který oznámil dobu odjezdů vlaků směrem na Prahu, Brno a Plzeň a upozornil, že proti těm, kdož výzvu neuposlechnou bude použito mírnějších prostředků. Ze shromážděného davu se ozvaly výkřiky, nadávky na příslušníky VB a výroky o svobodě. Jeden z vlasatců, František Češka, prohlásil, že to by se nemohlo za kapitalismu stát, taková, že je u nás svoboda. (později byl zadržen a vzat do vazby). Jiný vykřikovali urážky jako "kurvy, svině, gestapáci", provolávali nacistické pozdravy "Sieg heil; jsme na svobodné půdě, na Americe; zopakujeme rok 1968" a pod. O vzniklé situaci byl informován operační důstojník a správa VB. Vzhledem k reakci vlasatců rozhodl kpt. Hlávka, že bude přistoupeno k zásahu, aby se tak docílilo jejich rozptýlu.

Orgánové VB se shromáždili před hostincem a začali dav vytlačovat směrem k hlavní silnici. Současně ve směru, kterým měl být dav vytlačen, najížděla služební vozidla se zapnutým signálním zařízením. Po tomto opatření, které mělo psychický účinek, začal dav ustupovat. Přesto se výkřiky opakovaly, a proto, na pokyn vedoucího skupiny, bylo použito obušků a kasru proti osobám, které se zdráhaly uposlechnout výzvy a pronášely urážky. Účinek byl vesměs kladný, bez následků na zdraví. Tak se podařilo dav rozptýlit do skupin, které byly tlačeny ve směru k nádraží v Českých Budějovicích. Někteří odjížděli autobusy místní dopravy. (...)

Nejvíce jich bylo shromážděno v objektu nádraží ČSD, kde rovněž docházelo k rušení veřejného pořádku, zejména výkřiky. Cestujícím byl znemožněn přístup k pokladnám, na nástupiště apod. Jednotlivé skupinky se rozutekly po městě, převážně do pohostinských provozoven.(...)

Vzhledem k tomu, že některé skupinky se rozešly po Českých Budějovicích, zejména po restauracích, byl po dohodě s příslušnými funkcionáři dán pokyn vedoucím pohostinských provozoven, aby vlasatce neobsluhovali a snažili se je vykázat z restaurací. Rovněž bylo provedeno opatření, aby zde nebyli ubytováni. Přes prováděná

opatření se po Českých Budějovicích a v okolí pohybovaly skupinky mladých, kteří neodjeli.(...)

V průběhu akce bylo celkem zadrženo 39 osob, z nichž bylo dne 1. 4. 1974 34 propuštěno a pět výtržníků bylo okresním prokurátorem vzato do vazby. Při prováděném opatření bylo na útvarů VB předvedeno 105 osob. (...)

Dne 31. 3. 1974 bylo pokračováno ve výsleších a zpracováno 160 dožádání na různá místa v ČSR k provedení výslechů osob zúčastněných na událostech v Českých Budějovicích a Rudolfově. Další výslechy se dosud provádějí. Je předpoklad, že do 8. 4. 1974 se podaří provést výslechy a písemné materiály budou soustředěny na OVB České Budějovice.(...)

Všichni zadrženi před propuštěním byli ve věznici vykoupáni, ostříhání a provedena u nich další hygienická opatření, protože mnozí byli krajně nečistí, nevhodně oblečení ve špinavých oděvech apod. Opatření bylo dohodnuto okresním prokurátorem a náčelníkem věznice mjr. Malinou.⁹²

„Dne 31. 3. 1974 byli vytěženi občané z obce Rudolfovo k případu výtržnictví v restauraci na Americe, kteří potvrdili, že dav vlasatců provolával a skandoval hanlivé výroky: "Gestapáci!", což směřovalo na příslušníky VB, kteří prováděli zákrok. Někteří z vlasatců vykřikovali, že se vrací rok 1968.

Rovněž při konané zábavě, člen PSVB⁹³ s. Vališ zajistil u Josefa Hrdličky, trvale bytem České Budějovice, jeden pánský svetr, který znázorňuje vlajku USA. Těchto a podobných svetrů bylo zjištěno u více vlasatců.⁹⁴

„Při vytěžování předvedených se nepodařilo prokázat, kým byla akce

⁹² Archiv MV ČR, Fond krajská zpráva SNB České Budějovice - vnitřní odbor , Signatura G/J 1-1, inventární jednotka 83, karton 11: Výtržnosti vlasatců v Rudolfově a v Českých Budějovicích ve dnech 29. a 30.3. 1974 - hlášení; [cit.2009-09-02] Dostupné z WWW : <http://www.kozy.cz/czechtekO5/rudolfov_1974.htm>

⁹³ Pomocná stráž Veřejné bezpečnosti.

⁹⁴ Archiv MV ČR, Fond krajská zpráva SNB České Budějovice - vnitřní odbor , Signatura G/J 1-1, inventární jednotka 83, karton 11: Výtržnosti vlasatců v Rudolfově a v Českých Budějovicích ve dnech 29. a 30.3. 1974 - hlášení; [cit.2009-09-02] Dostupné z WWW : <http://www.kozy.cz/czechtekO5/rudolfov_1974.htm>

organizována. Většina uvádí, že se od kamarádů dozvěděla, že uvedená hudba bude v Rudolfově účinkovat. Jeden z přítomných uvedl, že v Praze měla vyvěsit plakáty nezjištěná dívka s přezdívkou "Syfilinda". Její totožnost se zatím nepodařilo zjistit.

V Českých Budějovicích byly vyvěšeny plakáty Petrem Čtvrtníkem, nar. [...] 1947 pomocný dělník podniku Koh-i-noor, který údajně do Českých Budějovic pozval hudební skupiny z Prahy. Byl přítomen v restauraci a údajně vykonával funkci pořadatele.⁹⁵

„Další organizátor, Ganz Jiří, nar. [...] 1928 pochází rovněž z živnostenské rodiny. Rodiče vlastnili sběrnou starého železa. Za doby nesvobody měli německé státní občanství. Sám Jiří Gans udržuje podezřelé styky s atašé USA z Prahy. Schází se u něj mladí lidé, propaguje západní hudbu.

Petr Čtvrtník je zaměstnán v n. p. Gama. Rovněž udržuje styky s cizinci, propaguje západní hudbu i způsob života. Je podezřelý z valutových machinací.⁹⁶

„Okresní oddělení VB České Budějovice 1. 4. 1974.

Do současné doby nebyl zatím zjištěn hlavní pachatel nebo iniciátor nezákonného srazu vlasatců. Jeden z účastníků srazu vlasatců, Josef Holič, nar. 1954, uvedl, že o srazu byl informován z plakátu, který měl být vyvěšen někde v Českých Budějovicích. Podle zjištění stejný plakát (stejné rozměry a písmo) byl orgány VB zajištěn dne 30. 3. 1974 zjištěn v obci Zliv u nádraží, kde byl vylepen na stromě, a který se nachází na okresním oddělení VB. To svědčí, že i v okrese České Budějovice existovala osoba nebo skupina, která zajišťovala propagaci a účast na srazu účastníků v restauraci na Americe.

Někteří občané poskytli orgánům VB i přímou pomoc. Pouze jedna pracovnice

⁹⁵ Archiv MV ČR, Fond krajská zpráva SNB České Budějovice - vnitřní odbor , Signatura G/J 1-1, inventární jednotka 83, karton 11: Výtržnosti vlasatců v Rudolfově a v Českých Budějovicích ve dnech 29. a 30.3. 1974 - hlášení; [cit.2009-09-02] Dostupné z WWW : <http://www.kozy.cz/czechtekO5/rudolfov_1974.htm>

⁹⁶ Tamtéž.

v kiosku na nádraží ČSD v Českých Budějovicích měla k zákroku určité výhrady.

Zejména nyní, s několikanásobným odstupem, většina místních občanů zásah hodnotí kladně (i ti, kteří zpočátku pokládali postup orgánů VB za příliš dramatický - jak o tom svědčí dopis Ing. Antonína Vaňka z Mydlovar - bezpartijní)

Na základě situace se sešla rada MěNV a rozhodla zrušit zábavy v uvedeném podniku - velký sál použít pro účely tělesné výchovy. Vedení LSD Jednota provede kádrovou změnu u vedoucího provozovny.⁹⁷

Obyvatelé Rudolfova byli jistě s akcí proti "vlasatcům" nadmíru spokojeni. Postupem času, kdy se o této akci mohlo opětovně hovořit vystávala na povrch řada informací, která byla šířena ústně, aby došlo k obhajobě nelidského chování orgánů VB. Záminky pro tento útok byly mnohé:

„Na školení učitelů Jihočeského kraje jim krajský inspektor sdělil, že účastníci koncertu svázali hospodského, sami si čepovali pivo a všichni tancovali v sále nazí. Příslušníkům policie v Táboře, kteří zasahovali na budějovickém nádraží, bylo sděleno, že se účastníci koncertu svlékali do naha, trhali si šaty a hráli hru, kdo z nich naváže nejdelší pruh. Podle jiné oficiální ústní verze vystupovala skupina v uniformách SS. Do bubnu se bubnovalo chcíplými krysami. Na pódiu bylo zařízeno několik kohoutů. Sralo se na společnou hromadu v koutě sálu. V sále byla prováděna skupinová soulož. V pravé poledne byl u kašny na českobudějovickém náměstí ušlapán příslušník Veřejné bezpečnosti.“⁹⁸

V roce 2007 se objevuje na internetu na stránkách Britských listů reakce jistého Oldřicha Lachouta, který nadále tvrdí obdobné záminky vedoucí k útoku.

„V letech 1972 až 1976 jsem sloužil na OOVB Suché Vrbné České Budějovice.

⁹⁷ Archiv MV ČR, Fond krajská zpráva SNB České Budějovice - vnitřní odbor , Signatura G/J 1-1, inventární jednotka 83, karton 11: Výtržnosti vlasatců v Rudolfově a v Českých Budějovicích ve dnech 29. a 30.3. 1974 - hlášení; [cit.2009-09-02] Dostupné z WWW : <http://www.kozy.cz/czechtekO5/rudolfov_1974.htm>

⁹⁸ Němcová, D. Bigbít obuškem. [cit.2009-10-02] Dostupné z WWW : <<http://www.ustrcr.cz/data/pdf/seminare/budejovice74.pdf>>

Pod tento okresek spadalo město Rudolfov, a tím pádem restaurace Na Americe, píše Oldřich Lachout.

V restauraci Na Americe se konal onen "slavný" koncert skupiny Plastic People. Vše, co se o něm ze strany antikomunistů a dalších ignorantů faktů, případně myšlenkových zabeďněnců, napsalo, jsou nehorázné lži. V onu sobotu se v restauraci Na Americe a před ní sešlo cca 1000 lidí. Veřejně se zde souložilo a nepomohli ani výzvy příslušníka VB, který zde byl služebně přítomen, aby páry šly souložit někam do ústraní. Zfetovaná dívčina na něj pokřikovala, ať si počká, že si to rozdají i s ním. Již tento fakt i dnes by byl trestným činem výtržnictví.

Při samotném koncertu skutečně dementních členů kapely Plastic People, která neměla a nemá nic společného s lidskou kulturou a pouze z politických pozic je dnes vydávána za něco skvělého, bubeník bušil do bubnu chcípou krysou, kterou držel za ocas, zpěvák skupiny před mikrofonem podřezával živého kohouta. Při zásahu jednotky SNB bylo následně zjištěno, že 98% osob na koncertu - většina zfetovaných "trávou" a toluenem, jsou děti členů nomenklatury KSČ z Prahy - tedy těch, co po listopadu 1989 položili legitimace KSČ a začali s vervou vlastní zlodějům, privatizovat a tunelovat. Směšné pokuty ve výši 500 až 1000Kč jezdili tito lidé v té době v luxusních automobilech z Tuzexu platit na MěNV Rudolfov.

Svědčím o tom, u čeho jsem skutečně byl.⁹⁹

Na tento komentář nelze nereagovat. Nelze upírat tomuto člověku jeho přítomnost na "akci Rudolfov", ale je nutné mu odepřít to, co považuje za pravdu. Tento bývalý příslušník VB však neviděl, že skupina The Plastic People stihla zahrát jen několik not - to, aby její členové ještě stihli vytvořit zvířecí masakr, je poněkud absurdní. Pokuty, které v té době znamenaly skoro celý měsíční příjem, jistě pro mladé lidi směšné nebyly. Směšné je uvažovat nad tím, že byli "skrytými majetnými osobami", které se na samotný koncert dopravovali vlaky či autobusy.

Na toto svědectví reagoval i František Stárek¹⁰⁰ dne 23. května 2009, kdy

⁹⁹ Jak to bylo "opravdu" s Plastic People [cit.2009-5-11] Dostupné z WWW: <<http://www.blisty.cz/2007/11/2/art37066.html>>

¹⁰⁰ Pamětník, nyní zaměstnanec Ústavu pro studium totalitních režimů.

v rudolfovské hospodě "Na Americe" dochází k uskutečnění setkání na základě pětatřicetiletého výročí "Akce Rudolfov". „Měl soukromou bezpečnostní službu, a ten napsal na internetu, loni to je tam, že tady sloužil tenkrát, že se toho zákroku účastnil, že ten zákrok byl naprosto v pořádku, protože on osobně viděl, jak Plastici tlučou chciplou krysou do bubnu a zpěvák podřezává slepici. On osobně to viděl“. „To je jasné, že když tahle propaganda běžela, to pak je jasné, že ti lidi chudáci říkali čerti přijeli, schovejte se do sklepů,“ reagoval další z pamětníků...¹⁰¹

V roce 2008 vychází kniha nesoucí název "Pravdivý příběh Plastic People". Kniha shrnuje texty, které byly napsány Ivanem Martinem Jirousem na přelomu let 1980 - 1981 o již tolikrát zmiňované skupině The Plastic People. O rok později vychází CD s mluvenou adaptací této knihy. Role předčítáče se ujmul Oldřich Kaiser. Ukázky, které jsou dostupné online vypovídají o celé situaci, která kolem rudolfovského koncertu vládla.¹⁰²

"Na Americe" po pětatřiceti letech

Necelých sto lidí se dne 23. května 2009 sešlo v rudolfovském podniku "Na Americe", aby zavzpomínali na jeden z největších "masakrů" v Čechách. „Skutečně žádný větší masakr v Čechách nebyl. Podle materiálů, které jsem studoval, řídil akci stranický tajemník z Budějovic a byl to precedenční zásah, který měl ukázat, jak to mají pevně v rukou,“¹⁰³ hovoří František 'Čuňas' Stárek.

Zavzpomínat přijela i legendární undergroundová skupina The Plastic People of The Universe. Po pětatřiceti letech mohla tato skupina poprvé zahrát v již tolikrát zmiňované hospůdce. Ale ani tento den jim osud nepřál, neboť při slavnostním zahájení,

¹⁰¹ Citováno ze zvukového záznamu ze dne 23. května 2009 - Rudolfov.

¹⁰² Pravdivý příběh Plastic People [cit.2010-03-15] Dostupné z WWW: <<http://www.moderni-dejiny.cz/clanky/soubor/id/934/>> - Ukázky jsou dostupné z:

1. část: <http://www.youtube.com/watch?v=g_5kRtoTmFo>

2. část: <<http://www.youtube.com/watch?v=3iHsgk-BsPk>>

3. část: <<http://www.youtube.com/watch?v=ns5pxZ-af1Q>>

¹⁰³ Koncert Plastiků v Rudolfově měl zpoždění 35 let. Mladá fronta, 25.5.2009

struna na kytaru Josefa Janíčka praskla a lidé vtipkovali: „*To bylo kratší než tenkrát, ale už si alespoň brnkli.*“¹⁰⁴

Následuje proslov Františka Stárka. „*Když jsem se ptal Magora, co máme na ten nápis napsat, tak mi odepsal citát z Vonnenguta Juniora: 'O masakru se nic inteligentního říct nedá', takže nebudu se snažit a odhaluji tedy pamětní nápis. Je to v těch nejlepších tradicích undergroundu. Magora si tam dodělejte digitálně.*“¹⁰⁵

Následně dochází k odhalení pamětní desky, která je vytvořena v ryším duchu undergroundu. Bílý papír o velikosti A4 zdobí fasádu proslulé hospody Na Americe těmito slovy: „*Na tomto místě začal 30. března 1974 neoprávněný a velmi brutální zásah mocenských složek totalitního režimu proti účastníkům undergroundového koncertu.*“¹⁰⁶

A lidé začali vzpomínat:

„*Co jsem si teď nastudoval, že oni říkali, že to všechno byli takový synci a dcerky prominentů z Prahy za něž sem jezdili - prý údajně pak služební auta a nějaký lokajové platit pokuty, ty pětistovky*“ x „*Já sem byl čtyři dny ve vazbě, musím říct, že jsem byl na cele s klukem, kterej jeho táta byl nějakej - ono jich bylo víc jako - byl to nějakej prokurátor, takže jeho pustili hned, akorát tam byl ze soboty na neděli a pak si ho zavolali ..*“

„*Všechno to u mě spalo. Oni potom odjeli, já jsem šel na pivo, a tam mě prostě sebrali.*“

„*Když jsme přišli na Lanovku, tak tam nás lidi schovávali, ale ve Vráťě, to byli parchanti.*“

„*Když byl komunistický zápis, měli schůzi a že prej údajně tady holky běhaly polonahý a tady, že se prej ty stoly se vyházely tady před. Tady mělo bejt pole a zapálili jsme je tam.*“

„*Holky prej tancovaly v zástěrkách jenom.*“

„*Kde stál Knížák, pamatuješ si jak vykřikoval, ten byl tadydle někde, tam byla*

¹⁰⁴ Citováno ze zvukového záznamu ze dne 23. května 2009 - Rudolfov.

¹⁰⁵ Tamtéž.

¹⁰⁶ Viz příloha č. 8, s. 88.

nějaká halda." x „Já sem ho viděl, když sem se sem vracel, tak byl tady..s policajtama tady diskutovali a pak odjeli."

„Oni zrušili tu hospodu. Zrušili to úplně. Z toho udělali vlastně sklad, sklad všehokoliv. "

„Pravidelně to tu bylo. Každých 14dní. Hráli tady vždycky ty...budějcká kapela tady hrávala..tady byla i domovská scéna defakto..ty Sinners, Fallows, ne? No Fallows taky byly no.. ty hrály takový ty rapsody, takový ten hardrock - rokový zábavový skupiny. Od Led Zeppelin, od Doors. Oni hrály taky v Besedě myslim.."

„Máša tam zpíval.. hodně rád zpíval Zeppeliny - a víš, že je v seznamu?-.. a taky Hugáč..Čmelák, Šidán..."

„Vždycky tady zpili husu a nechali jí mezi ostatníma chodit..."

„Protože jsme spolu kámošili 10..15 let. No a pak se to tam provalilo v těch Chrašťovicích, tam se furt něco dělo. Prostě tam lidi rádi jezdili. Se zavřela ta brána a pustil se bigbeat a jelo to..no každéj tam rád jezdil..no i do těch Novejch Hradů se taky jezdilo ale..to bylo to samý."

„Prej tam byl nějakej kronikář, my jsme mu tam donesli takovejhle štos fotek a z toho takovejdle štos byly zapárky. On chtěl vidět chalupu a tam byly furt ty diskuze, jo ty večerní. „Máte nějaký jiný fotky?" Ne, nemáme..vždycky jsme byli nality, že jo.. víkend se slavil, pátek se slavil..tam byli pořád nějaký narozeniny, svatby, svátky.. "

„Debilové..ve všem viděli organizaci a to bylo pro ně to nejnebezpečnější, co viděli. Toho se báli až srali, že jo..když potom do těch Chrašťovic furt jezdili, tak jsme tam chodili za tím majorem (...) Já sem mu otevřel dveře a říkám, co tady děláte? Copak já k vám chodim v neděli? Normálně si otevřel dveře a přišel do chalupy, jak on se jmenoval to hovado.. já chodil do Prahy, protože sem bydlel v Praze a Ostrov a tyhlety furt do Písku.. přišel.. „a tak co se dělo na chalupě?" Jsme pili, a pili a pili. „A kdo tam byl?" My jsme se neznali jménem, my jsme měli přezdívky, že jo, Šíp, Kristus, Maras, Ostrov, Džibon, Hugáč, jo? Pátrák..všichni! Takže on mi řekl, „kdo tam byl?" A já řekl nevim a oni v tom hned viděli nějakou tajnou organizaci, protože jak je možný, když se znáte dvacet let a neznáte se vůbec jo..a já říkám no neznáme se, na co ho budu znát. Čau Mucku, ahoj puč mi pětku, nebo něco, protože jsme furt somrovali neměli jsme ani na pivo, a jestli se někdo jmenuje např. Josef Vágner..to nikoho nezajímalo, že jo?.."

„Do neděle si byl v takovém opárku, protože si popíjel, slavil, kecal, slavil, ten přijel, ten měl svátek, ten narozeniny, ten svatbu, furt bylo něco. Jo vole tak ty víkendy si trávil takhle a vždycky do úterka si to doklepal a ve středu už si se těšil.“

„To je taky tím, že ty lidi drželi víc, byli spolu, pohromadě, dneska, kdo může tak tě podrazí.“

„My jsme chodili do hospody k betlémský kapli. Tam člověk vytasil legitky, teda občanky, oni to zapsali, a dobrý. Oni věděli, že chodíme k betlémský kapli a tam si tě všímali..ten přived toho a ten zase toho, protože každéj se byl podívat tam, kde se nic neděje, kde se pouští muzika, kde si pokecáš..nic se tam nestalo..ale samozřejmě jsme se dočetli v píseckejch listech, že se tam droguje, že tam lítaj jehly. Takový ty věci co ta propaganda normálně si vymyslela, že jo..to bylo normální, že jo.. to nikoho nepřekvapilo ..ale..jo Marek..už vim..tak se jmenoval..ten (...) policajt ..Marek..stejný jméno jako ten budějčáckej..a on Ostrov ležel na gauči, kouřil těch svejch 60 denně, vid', a najednou Marek ve dveřích..normálně..povídá, „co tady děláte?“ Chodili jak chtěli vole..on vstane z postele a on tam policajt stojí ve dveřích..jako ta chalupa byla otevřená. Tam byla brána, tak jsi prošla že jo, tamti leželi, tamti se opalovali, ty ještě zvraceli a tak dále.. a furt chodil..a co tady je..a nic tam nebylo, že jo.. oni jak viděli, že tam jsou lidi ožralí nebo něco, tak hned že jsou zfetovaný, si to nafotili, a už to bylo.“

„Nám tam vlezli tenkrát na začátku, ještě jsme to tam neměli udělaný, tam byla vzadu místnost, tam jsme měli naskládáný matrace a Maras se Špekovkou, takový ty dvojice..no bylo nás tam asi deset..a přišli jsme já nevím z křížový, prostě jsme přijeli a najednou ráno ve čtyři hodiny policie ve dveřích.. „Jak jste se sem..co tady děláte?“ Měl si čtyř promile, byl si rád a ještě za sebou pořád zamykat..když tě vzbudí takhle ráno, najednou, tak je to takový..“

„Ty Chraštovice. Já si pamatuju, když to kluci kupovali - původně to byl majetek asi deseti lidí - si viděl, jak přijížděj do tý vesnice, tak si viděl ty záclonky, takhle ta hlava. Trvalo to asi měsíc, dva než se do tý hospody navykli, oni pak viděli, že ti chlapci fakt chtěj makat. Ono to bylo celý vyhořelý, oni to dávali dohromady, střechu komplet, krov, všechno. Takhle člověk mezi nima komunikoval, no a pak chodili i s náma na zábavy, tam normálně, jsme se nalili, hospoda zavírala ve dvanáct, my jsme se prolili durch, měl si to od pátku do neděle.“

„To byli normální ještě, ale tam u nás to bylo skoro hraniční pásmo a tam ty(...)

udávali všechny.."

„To přecházení na ten víkend..mezi tím si měl v práci leháro, já chodil po městě v pracovním plášti. A ten Angličan když sem přijel, ten Skot, „Ježišmarjá, jak to, že můžete do hospody v pracovní době, jako vy jste teď v práci?“ On tomu ani nechtěl věřit, že jsme v práci, že sedíme v hospodě! „Já prej sem chci emigrovat!..já chci do Československa!“ My jsme ho nemohli dostat z bytu, když sem mu to řekl, ..(všichni zhlastání jak padla dvanáctá..)..."

„Ty události znamenali konec tohoto sálu".."

„Ale tenhle Marek budějovickej je tady velitelem, (pořád?) povýšeným..."

„Já si pamatuju, tenkrát když přijeli policajti, tak vlez tadydle do dveří a my se ptali: „Co je? Co se děje?“ A on: „Nic.. pokračujte, pokračujte..klidně.." A najednou tam vlít nějaký druhý a: „Konec! Končíme! Všechno zavřít, ukončit..." Ono to začalo skákat z těch voken .."

„Oni prej nejdřív volali do výčepu, ať okamžitě přestanou točit pivo - pivní produkci ..a Strejda prej na to: „Serem na to, jedem dál." A to už tam byli jo..no jasně, to byla rychlovka, oni tady stejně museli někde bejt. To bylo připravený, schovaný tady v těch ... No tak ten Lišov je tady blízko, já nevím tak pět kiláků, ta zásahovka tu byla s téma ..to byl ten školní pohotovostní pluk ..čtyři rány obuchem do hlavy a Frčka ulít.." ¹⁰⁷

O rok později, 3. dubna 2010, se uskutečnilo nové setkání pamětníků rudolfovského koncertu. Pozvánka vysílaná několik dnů na rádiu Beat je více než výstižná :

„OTEVŘENÝ DOPIS FRANTY STÁRKA ČUŇASE 3. 4. 2010

Plastici už dobyli co se dalo : Lucernu, Vladislavský sál, dokonce Bílý dům, ale jedno místo dosud odolávalo - sál restaurace Na Americe v Rudolfově u Českých Budějovic z toho jsme museli, mírně řečeno, spěšně odejít, pohotovostní jednotky tehdy

¹⁰⁷ Citováno ze zvukového záznamu ze dne 23. května 2009 - Rudolfov.

v roce 1974 rozbili hubu stovkám diváků a od té doby si tam nikdo ani nebrnkul.....

Konečně toho se bude týkat odpolední odhalení pamětní desky v 17 hod. a v 17.30 promítání dobových dokumentárních filmů a fotografií ze semináře Bigít obuškem .

Koncert Plastic People of the Universe vypukne ve 20 hodin. Galileo Production České Budějovice, Ústav pro studium totalitních režimů, Studio Zebra, paní hostinská Marcelka a taky já, my všichni vás zveme na sobotu 3. dubna! Nenechte si ujít tento pozoruhodný návrat na místo činu.

Pro Rádio Beat Franta Stárek Čuñas¹⁰⁸

František Stárek je také jednou z ikon českého undergroundu. „V roce 1973 F. Stárek začal pracovat v Praze, kde již měl řadu přátel v okruhu tehdy se formujícího českého undergroundu, kde byl znám pod přezdívkou "Čuñas". Podílel se na organizování hudebních produkcí a přednášek a na šíření samizdatové literatury. Ve známém případě Plastic People byl souzen v Plzni spolu s K. Havelkou a M. Skalickým pro trestný čin výtržnictví v organizované skupině, kterého se měli dopustit tím, že společně zorganizovali a uskutečnili přednášku Ivana Jirouse a koncert Svatopluka Karáska a Karla Soukupa v Přešticích. U okresního soudu byl odsouzen k 8 měsícům, krajský soud pak tento trest změnil na podmíněčný trest, ve skutečnosti strávil půl roku ve vazbě ve věznici Plzeň-Bory. Na začátku roku 1977 se věnoval organizačním a distribučním aktivitám spojeným s Chartou 77, kterou téhož roku také podepsal. V roce 1979 začal vydávat samizdatový časopis Vokno, za což byl odsouzen ke dvěma a půl roku odnětí svobody a dvěma letům ochranného dohledu. Od roku 1979 se věnoval činnosti v Chartě 77 a spolupráci s Výborem na ochranu nespravedlivě stíhaných. V 1989 byl znovu zatčen jako šéfredaktor časopisu Vokno a společně s manželkou Ivou Vojtkovou odsouzen v jednom z posledních politických procesů v Československu ke dvěma a půl roku odnětí svobody a dvěma rokům ochranného

¹⁰⁸ [cit.2010-05-15] Dostupné z WWW z: <<http://www.radiobeat.cz/cs/clanek/6068/otevreny-dopis-frantiska-starka-cunase.htm> >

dohledu za pobuřování. Trest si odpýkával v Horním Slavkově.

Dne 26. listopadu 1989 byl propuštěn amnestií prezidenta republiky. Po propuštění se aktivně podílel na ustavování Občanského fóra. V roce 2003 mu byla prezidentem republiky Václavem Havlem udělena medaile Za zásluhy druhého stupně v oblasti bezpečnosti státu.¹⁰⁹

„Paradoxně po revoluci pracoval téměř dvě desetiletí v tajných službách demokratického státu.“¹¹⁰

Od roku 2008 pracuje v Ústavu pro studium totalitních režimů.¹¹¹

Stejně jako o rok dříve se ujmul slova ke slavnostnímu odhalení pamětní desky. *„Vážení přátelé, sešli jsme se opět jako vloni na stejném místě, které je pro český underground pamětné tím, že tady vlastně začala normalizace v oblasti kultury. Normalizace sice probíhala od roku 1970, ale obušky proti kultuře ještě nebyly použity - až právě poprvé na tomto místě, a to v 30. dubna 1974. Je to známý - no jo no, nejlepší tradice českého undergroundu - je to známý příběh, který v té době otřásl celou undergroundovou komunitou, protože desítky a možná stovky lidí byli nějakým způsobem postiženi, a to ať už tady zbitím, vostřiháním, vězením, vyhozením ze školy, vyhazováním z práce a jinými administrativně - politickými ústrky. To, co tady na tom místě režim zahájil, tak to byl vlastně otevřený boj proti určité části mládeže, která se chtěla bavit jinak, než bylo nalajnováno. Takže v loňském roce to bylo pětatřicet let, ale udělali jsme si tady vlastně generálku, na tohle místo jsme dali papírovou tabulku, papírový nápis. Některá média se nám za to směla, že máme papírovej nápis, ale netušili, že byli přítomni jenom generální zkoušce. Tak jsme si je vypekli. Vypekli jsme si je i s kostma, protože teď je tady skutečná žulová deska, která tady doufejme bude na věky. Že tady bude až do normalizace...doufám, že příští normalizace smete tuto*

¹⁰⁹ [cit.2010-05-15] Dostupné z WWW : <http://cs.wikipedia.org/wiki/Franti%C5%A1ek_St%C3%A1rek>

¹¹⁰ Neznámí hrdinové - Mánička ze severu. František Stárek - z undergroundu do BIS. [cit.2010-06-27] Dostupné z WWW : <http://www.ceskatelevize.cz/program/10252562847-26.04.2010-20:50-2-neznami-hrdinove.html?obdobif=archiv&broad=210+452+80139%2F0011&backaddr=search>

¹¹¹ [cit.2010-05-15] Dostupné z WWW : <http://cs.wikipedia.org/wiki/Franti%C5%A1ek_St%C3%A1rek>

desku...Tak já nevím, co bych k tomu ještě řekl, asi jste tady většina, který jste tady byli, docela mě překvapilo, že si nikdo nepřinesl vstupenku z onoho koncertu. Že budou akceptovány, ale všichni jste zaplatili, což je teda divný - já jí teda taky nemám. Hrát tady dneska nebudem, protože se bude hrát uvnitř. Sál se díky našim sponzorům, který musím jmenovat, a to je Galileo Production, podnikatelé z Českých Budějovic, který jsou vopravdu, řekl bych, mravně na výši, že se ujali tuto akci zafinancovat, dále to je firma jednoho člověka Zebra - Alice, tak ta na tom nechala ruce a nechala na tom hodně svého času, taky důležitý organisátor - a další, kdo nám pomohl bylo rádio Beat, takže těmhle těm třem bych prosil, aby jsme trochu zatleskali... Zatím jsou peníze až na prvním místě, no a bez nich by to tady nebylo. Sál před kterým stojíme vod tý doby neslyšel ani brnknutí elektrické kytary, ani ničeho jinýho, protože hned jak se ta akce ukončila, tak Státní bezpečnost Jednotě nařídila, aby tady už nikdy nic nebylo, takže z toho udělali skladiště, kde se po léta skladovali bezvýznamné věci. No sál se do té míry samostatně devastoval, že ani noví majitelé po restituci nebyli schopni dát ho do takového stavu, aby byl regulérně používán, možná lze říci, že ani okolí není nakloněno k tomu, aby se v tomto sále hrálo, bohužel, ti, co nám to tenkrát říkali, že nám uřežou hlavy, tady ještě asi bydlí. Není to úplně obecné, jsou i v zastupitelstvu města Rudolfova zastupitelé, kteří jsou nám nakloněni, bohužel zrovna nevyhrávají, jsou v opozici. Tak to je několik slov, dnešní večer se tedy bude skládat ještě ze dvou programových bloků, a to je přednáška, nebo seminář, který se jmenuje "Bigbeat obuškem", myslím, že nemusím říkat říkat o čem to bude, je to vlastně už repríza tohodle toho semináře, kterej jsme měli v Ústavu pro studium totalitních režimů a v rámci projektu Historie českého undergroundu, který já tam pořádám. A dalším programovým bodem bude koncert Plastic People. Když se tenkrát neohráli v sále, ani nebrnkli, takže to chceme konečně napravit. No tak to je to, na co jsme vás pozvali a jsme rádi, že jste tady. No tak teď už nezbyvá, než abych skutečně odhalil tu desku, nápis je tentýž, který jsme tady měli na tý papírový maketě a dneska je krásně vyvedená. A o její předělání se zasloužila a o mnoho dalšího spojenýho s tímto koncertem se zasloužila paní hostinská Marcelka a její rodina. Tak letos to nemáme na kolíčkách, jsme se zlepšili... Já vám děkuji a to je pro tuto chvíli všechno, dopíte to, co jste si přinesli a asi za dvacet minut

*by jsme v sále začali tu přednášku, ten seminář...*¹¹²

Závěr

V úvodu diplomové práce byly předloženy historické, politické a kulturní aspekty vztahující se k době formování undergroundu v Českých Budějovicích.

V následujících kapitolách byly představeny tři generační linie předních členů českobudějovického undergroundu. Osudy těchto členů byly zdokumentovány v rámci osobních výpovědí, soukromých materiálů, dobových dokumentů, ale i novinových reakcí na jejich protirežimní počiny. Jiřího Ganse dovedla láska k západní hudbě až k předčasné smrti. Jak práce dokazuje, možnost vytvořit případ odstrašujícího protistátního delikventa byla plnohodnotně naplněna. V práci byly okrajově zmíněny i publikace, které se podílely na dezinterpretaci jeho životního příběhu. Je zajímavé, že dosud nebyl případ Jiřího Ganse publikován, pomineme-li okrajové zmínky v rámci internetu či několik málo vět v denním tisku. Otevření případu Jiřího Ganse by jistě přineslo mnoho zajímavých informací.

Miroslav Mucek - jediná priorita byla touha po svobodě. I jeho život byl několikrát zmíněn ve státních tiskovinách, hlavně v době, kdy se vrátil z exilu ze Švýcarska. Několik odvážných činů, stejně tak jako snaha držet všechny členy undergroundu pospolu, aby měli více síly vzepřít se režimu, byla odměněna vězením. Obdobný osud měl i Tomáš Kohout, jehož výpověď byla podána ve formě rozhovoru. Vzpomínky byly v tomto případě tím nejcennějším materiálem, jelikož podobné osudy jsou stále raději zamlčovány.

V dalších kapitolách bylo možné nahlédnout do několika situací, které se zapsaly do dějin Českých Budějovic. Příjezd vojsk Varšavské smlouvy byl popsán na základě historického materiálu a výpovědí hlavních aktérů undergroundu. Pozoruhodné je doplnění o osud Českého rozhlasu, který i nadále dokumentoval dění, upozorňoval obyvatele o střelbě či varoval před jiným možným nebezpečím.

¹¹² Citováno ze zvukového záznamu ze dne 3.4.2010 - Rudolfov.

Rozsáhlá dokumentace vypovídá i o veškerých souvislostech, které se týkaly koncertu na Rudolfově v roce 1974. Výpovědi očitých svědků spolu s policejní dokumentací byly hlavními zdroji k tomuto tématu.

V rámci bádání bylo osloveno několik institucí, které by mohly přinést další důležité informace. Jednou z nich byla i americká ambasáda v Praze, která se na případu Jiřího Ganse byť nečinně - podílela. Důvodem bylo přesvědčení, že Jiří Gans, který si na témže úřadě pravidelně půjčoval gramofonové desky a tiskoviny, by mohl být zaznamenán v databázi těch, kteří takto činili. Nic takového však ambasáda – dle odpovědi - nevedla, což nás nutí k závěru, že výpůjčky byly v té době na "dobré slovo". Následující institucí byla Státní police v Českých Budějovicích, ve snaze získat další dokumenty ke studiu "akce Rudolfov". Odpověď byla i tentokrát zarážející, tedy – dokumenty starší deseti let jsou znehodnocovány a skartovány. I pokud se jedná o takto významnou událost.

Seznam příloh:

1. Fotografie Jiřího Ganse v : Nový život, 1990, č. 12.s. 80
2. Dokument k pátému výročí smrti Jiřího Ganses. 81
3. Potvrzení o odebrání věci M. Mucka při návratu do Československa v r. 1969.s. 82
4. Článek z neznámého periodika.s. 83
5. Neznámé periodikum ze dne 1. listopadu 1971.s. 84
6. Českobudějovičtí Hells Angels. Signál. Praha, 5. listopadu 1971, č. 45.s. 85
7. Prohlášení svědka o prohlídce pracoviště M. Mucka.s. 87
8. a. Undergroundová pamětní deska.s. 88
b. Pamětní deska o rok později.s. 88
9. Jedny z posledních fotografií Jiřího Ganse. Pořízené v roce 1987.s. 89
a. Z leva: Miroslav Mucek, Jiří Gans, Petr Čtvrtník
b. Miroslav Mucek, Jiří Gans, Alena Mucková
10. Během četných domovních prohlídek v bytě M. Mucka došlo také k zabavení několika uměleckých aktů manželky Aleny Muckové. Fotografie byly zabaveny v roce 1976 - jak ukazuje příloha a. Protokol o provedení domovní prohlídky.....s. 90
O dva roky později, tedy v roce 1978, probíhá v Českých Budějovicích putovní výstava o protistátních živlech v Československu. Výstava se konala na dnešním Senovážném náměstí. Náhodou navštívil tuto výstavu i Miroslav Mucek. To, co spatřil ho však šokovalo. Na výstavě neviděl jen zvětšené fotografie vlastního pokoje, který byl vyzdoben plakáty rockových kapel, ale také již uvedené fotografie aktů, které byly naaranžovány na exilových periodikách - Svědectví či Listy. Na výstavu se vrátil a pořídil několik fotografií.s. 91

Smutný konec veselých začátků

Konečný verdikt nad Malým divadlem je vyneseno. Zní — zrušit k 31. 6. 1990. A důvod? Podle slova bývalého místopředsedy JPKNV Jiřího Hrdličky jiná možnost nezbývala. "V divadle vznikly 3 sféry, které k sobě prostě nemohly exist. Jak asi mnozí víte, původní ředitel MD Jaromír Sýpal byl od ledna 1989 nemocný a jeho ekonomický náhled Antoinin Šebesta alias zástupce si nevedl zrovna nejlépe. Také řešení připojení Malého divadla k velkému jihočeskému nevedlo ke zklidnění situace a dokonce i jednání z posledních možností — konkurs — skončila fiaskem. Co tedy dál? Na doporučení loutkohercecké obce, která mimo jiné podporovala klasický mochaodem potvrdila klasický uměleckou úroveň jednotlivých vystoupení i ekonomické škody, zaslali jsme jako zřizovatel dopis ministerstvu kultury ČSR žádost o zrušení.

Dne 12. 3. 1990 přišla odpověď: „Na základě dopisu odborů umění nemá námitky na zrušení Malého divadla za předpokladu, že JPKNV nena- jde jiné řešení. Podmínkou je osásem zřízení nové loutkové scény...“

Nové divadlo pro malé tedy bude zřízeno MěstNV v Českých Budějovicích. (fin)

O 14. březnu psalo Rudé právo jako o „skaredé střede“, příčinou byl návrh na revizi majetku stran a orgánů NF a zástupců neoprávněné získané majetku. Bojí se KSC kompromitace?

KORFAL se nazývá sport, který minuty třídenní provozoval na českobudějovickém náměstí hosté z Jihoňolandského Geierlandu a o víkendů pak i směrnné vyúčtování. Podrobnosti najdete na straně 11 v rubrice Sport slovem i obrazem.

ZASTAVIT ČAS SE DÁ!

4

Prilís mastných kol na polávce z Motoru

KAI NA SVUO PŘILEŽITOST V RÁDE ČASOVANÉ EKOLOGICKE NALOŽE CE- ZKUM ALESPON ZA JEDNOU Z NICH

Šance končí spolu s březnem

DO TE DOBY TOTIZ MAJI NOVI PREDPLATITELI MOŽNOST ZISKAT jednu z cen

(NĚKTERÉ Z NICH JSOU NA OBRAZKU) NEZAPOMENĚTE Tedy, ŽE PREDPLATITELSKA SOUTĚŽ KONČÍ UZ ZA TYDEN

Právě možnost dotknout sama sebe a odemknout další bránu sebezpoznaní, tedy toho, čím doopravdy jsme. (zh)

To je on, provinční „špión“ Jiří Gans... 6-7

„Představ si, že klub mládeže Na sádech kupuju jihočeské diskožokejové. Koukám Němec s berušákem.“ To tak informace, kterou jsem se náhodně dozvěděla o tomto vikendu.

Je pravdivé? ptala jsem se vedoucího KM (partičko od 1. 3. juniorservisu) Zdeňka Kubůska. „Tak to je v pořadí druhá fáze, která teď Budějovicemi koluje. Nejdřív jsem přý na klub měl zásluh já se svým barmanem, a protože nám to finančně nevyslo, přidala „koupe“ na diskožokeje. Pravda je ale taková, že se nic neprodává. Naopak. Bylo mi přislibeno našim ředitelem JUDr. Josefem Čepákem, že by se už konečně měly vyčlenit nějaké další prostředky na opravy a zvelebení. Však už je taky na čase...“ (fin)

ZASTAVIT ČAS SE DÁ!

4

Šance končí spolu s březnem

DO TE DOBY TOTIZ MAJI NOVI PREDPLATITELI MOŽNOST ZISKAT jednu z cen

(NĚKTERÉ Z NICH JSOU NA OBRAZKU) NEZAPOMENĚTE Tedy, ŽE PREDPLATITELSKA SOUTĚŽ KONČÍ UZ ZA TYDEN

Právě možnost dotknout sama sebe a odemknout další bránu sebezpoznaní, tedy toho, čím doopravdy jsme. (zh)

To je on, provinční „špión“ Jiří Gans... 6-7

„Představ si, že klub mládeže Na sádech kupuju jihočeské diskožokejové. Koukám Němec s berušákem.“ To tak informace, kterou jsem se náhodně dozvěděla o tomto vikendu.

Je pravdivé? ptala jsem se vedoucího KM (partičko od 1. 3. juniorservisu) Zdeňka Kubůska. „Tak to je v pořadí druhá fáze, která teď Budějovicemi koluje. Nejdřív jsem přý na klub měl zásluh já se svým barmanem, a protože nám to finančně nevyslo, přidala „koupe“ na diskožokeje. Pravda je ale taková, že se nic neprodává. Naopak. Bylo mi přislibeno našim ředitelem JUDr. Josefem Čepákem, že by se už konečně měly vyčlenit nějaké další prostředky na opravy a zvelebení. Však už je taky na čase...“ (fin)

Prilís mastných kol na polávce z Motoru

KAI NA SVUO PŘILEŽITOST V RÁDE ČASOVANÉ EKOLOGICKE NALOŽE CE- ZKUM ALESPON ZA JEDNOU Z NICH

Šance končí spolu s březnem

DO TE DOBY TOTIZ MAJI NOVI PREDPLATITELI MOŽNOST ZISKAT jednu z cen

(NĚKTERÉ Z NICH JSOU NA OBRAZKU) NEZAPOMENĚTE Tedy, ŽE PREDPLATITELSKA SOUTĚŽ KONČÍ UZ ZA TYDEN

Právě možnost dotknout sama sebe a odemknout další bránu sebezpoznaní, tedy toho, čím doopravdy jsme. (zh)

To je on, provinční „špión“ Jiří Gans... 6-7

„Představ si, že klub mládeže Na sádech kupuju jihočeské diskožokejové. Koukám Němec s berušákem.“ To tak informace, kterou jsem se náhodně dozvěděla o tomto vikendu.

Je pravdivé? ptala jsem se vedoucího KM (partičko od 1. 3. juniorservisu) Zdeňka Kubůska. „Tak to je v pořadí druhá fáze, která teď Budějovicemi koluje. Nejdřív jsem přý na klub měl zásluh já se svým barmanem, a protože nám to finančně nevyslo, přidala „koupe“ na diskožokeje. Pravda je ale taková, že se nic neprodává. Naopak. Bylo mi přislibeno našim ředitelem JUDr. Josefem Čepákem, že by se už konečně měly vyčlenit nějaké další prostředky na opravy a zvelebení. Však už je taky na čase...“ (fin)

5. VÝROČÍ SMRTI NAŠEHO KAMARÁDA JIŘÍ GANS

narozen dne 16. listopadu 1928, zemřel dne 16. ledna 1990

OBĚŤ KOMUNISTICKÉHO TERORU, STB A SOUDCŮ

Dne 16. ledna 1990 zemřel JIŘÍ GANS, náš kamarád. Byl známou postavou Českých Budějovic v letech 1965 až 1976. Velmi se zajímal o západní hudbu, zejména džezovou a rockovou. Díky své sbírce desek si získal popularitu mezi mladými lidmi. U Jírky se poslouchaly nové LP desky, diskutovalo se na různá témata. Ať politická, nebo existenční. Jírka šířil západní kulturu a proto byl považován nejen vládci města za protistátní živel. I pro své dlouhé vlasy, pro které nás VB nenechávala v klidu žít. U něj se scházeli mladí lidé různého ražení, ať už dělníci nebo studenti, v jeho bytě našel azyl každý, kdo měl zájem o dobrou muziku, kdo chtěl okusit chvilku pocitu svobody vyjadřování ve společnosti svých vrstevníků. Udržoval styky s kulturním atašé ambasády USA. A to byla poslední kapka k tomu, aby komunisté spolu s StB a patolízali z řad občanů rozpoutali akci, možná zvanou ŠAKAL II.

Jiří byl na jaře roku 1976 zatčen a obviněn z hanobení představitelů států světové socialistické soustavy (že jsme četli u něj TIMES) a hlavně pro špionáž. Dostal 15 let odnětí svobody ve třetí nápravně výchovné skupině ... Jeho doznání a výpovědi svědků byly vynuceny příslušníky StB v Českých Budějovicích a později v Praze při jeho věznění na Pankráci. U soudu dokonce prohlásil, že je mu jedno, zda dostane trest smrti. Na jeho případu se přiživila hejna rudých hyder. Ať už v televizi, vydáním knihy, článků v novinách a časopisech.

Prakticky 9 let strávil ve věznici Valdice, kde v podstatě neustále apaticky ležel. V roce 1985 byl propuštěn ve velmi špatném zdravotním stavu. Po krátkém pobytu v nemocnici byl umístěn v Domově důchodců Chvalkov u Trhových Svinů. 16. ledna 1990 zemřel na následky věznění. Posléze byl díky pomoci jednoho z kamarádů plně rehabilitován.

Proč jsi Jane Rumle, nyní ministře vnitra, vydávající se za přítele Jiřího Gansa z Valdic, nezakročil proti jeho vrahům z řad "bezpečnosti" a někteří, kteří ho pronásledovali pod Tebou dokonce slouží ?

My soudíme, že díky vědomému obvinění, díky provokační akci StB to byla vražda, vražda politická nejhrubšího zrna. Tak se ptáme, kde jsou všichni ! Ti StBáci, pisálkové, soudci, kde a na jakých postech, bez potrestání ?

Jeho vyšetřovatel zde v Českých Budějovicích Miroslav Havel údajně zemřel. Ale co vojenský prokurátor Kozel ? Ten, který navrhoval nevinnému člověku trest smrti !!! Podle posledních zpráv provozuje advokátní praxi v Dobříši u Prahy! Šéf vyšetřování Jirkova případu v Praze byl Mikuláš Tito. A světe div se, on kandidoval v Praze za hnutí Důchodci za životní jistoty v komunálních volbách 1994, jako kandidát č. 1 !!! Před vazbou na Jírku byli nasazení krajskou správou StB v Českých Budějovicích - Smrčina, STROPEK z Českých Budějovic! Dále již ve vazbě byl použit spoluvězeň - Zdeněk Tošner atd., atd. ...

Je jisté, že v této zemi zvítězilo zlo, podvod, faleš v ruce s nespravedlností a bezzákoností. Ty, Jiří, jako jejich oběť, se musíš v hrobě obracet. Ale máš tu své kamarády, svou starou železnou gardu a my, na Tebe nezapomínáme a nikdy nezapomeneme! Ano, přijde den a my se tvrdě, naprosto nelitostně, pomstíme nejen za svá utrpení, ale i za Tvou hrdinnou oběť, neboť jsme byli stejných politických názorů. Udeříme do řad našich nepřátel a jejich ochránců, kdy to budou nejméně čekat, aby Tvá, ale i naše duše našly klidu.

K a m a r á d i

Příloha č. 3.

PASOVÁ KONTROLA ČSSR
HORNÍ DVOŘÍŠTĚ

Dne 31.8.1969.

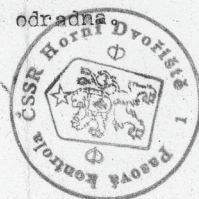
Věc: Potvrzení o odebrání věcí !

Potvrzuji tímto, že při návratu Mucka Miroslava, narozeného 25.6.50
mu bylo dne 31.8.69 odejmuto :

- 2 ks vysílací a přijímací stanice MERCURY 6 (výrobní čísla nejsou vidět)
- 1 ks tranzistorové rádio MITSUBISHI Solid State 12, výr.č. 1266820.
- 1 ks kniha AUGUST 68, TSCHOSLOWAKEI
- 1 ks plakát
- 1 ks AM 21. August
- 1 ks obrázek německého letadla zapalující Sov. tank.
- 2 listy HELLS ANGELS
- 1 lístek s názvem Žádná poradna ani odradna

Za OPK :

G. Franc
.....

VE DVOU SE TO LÉPE TÁHNE

Miroslav si našel podnájem. Na pokoji ale nebyl sám. Spával v něm také utečenec Pavel P. z Brna. Jednou si Miroslav zašel do biografu. Zrovna uváděli film „Wild Angels“. Pojednával o pekelných andělech v USA. Parta jezdila na silných motorkách harleyích, na prsou se jim blyštily fašistické rády a hákové kříže. Tento film na Miroslava velmi zapůsobil.

Líbila se mu nebojácnost

členů gangu, hlavně však, že nežili jako normální lidé. Z paměti mu dosud nevymizel obraz, když člen klanu ukradl motorku a policista ho zastřelil.

A to byl druhý krok, jenž Miroslava zatáhl na tenký led. Někdy z jara 69. roku si při toulkách po Curychu všiml, že na nábreží jezera se schází parta, která měla silně harleye, texaskové kalhoty a bundy, silně znečištěné od oleje a jiné špíny. Na zádech měli nápisy HELL'S ANGELS s lebkou a přilbou s označením „MC“. Měli také i hákové kříže a mocně popíjeli pivo. Ale co čert nechtěl, jeden z této profašistické bandy s přezdívkou „Blues“

přišel dělat do mlékárny. No a to už byla příležitost! Utečenec Pavel P. Miroslavovi jednou řekl: „Měl bychom se s ním seznámit, ne?“ Stalo se. Blues navštívil Pavla a Miroslava. Tok informací o HELL'S ANGELS byl bohatý. Hlavní sídlo gangu je prý v USA, šéfa nazývají presidentem, že v Evropě je několik part a že takové jsou i v Curychu. Čle-

nové klanu mají vlastní bunkr, kde spí, organizují pitky, výjezdy, vodí si děvčata, která jsou pro každého. Jednou si přivedli holku, vysvlékli ji a pili jí čerstvou krví zabitého kohouta. Pak se na ní všichni vystřídali. Pro tento gang to byl běžný zjev. Stejně tak jako jednou, kdy se jim znelíbil černocho. Lili na

něho pivo a... a ještě, že včas utekl, jinak by to skončilo hůř.

BYL TO OPRAVDU STESK PO MATCE?

Miroslav mohl jet do Kanady. Odmítl. Stýskalo se mu po matce, po domově. Silnější dojmy v něm zanechali Pekelní andělé. Když se vrací do vlasti, bere si s sebou veliký plakát, který propagoval film Wilds Angels. Na něm je známý herec Peter Bonda, představitel hlavní role, řetěz na krku, opasek s přeskou, na ní se blyští orlice a hákový kříž. Miroslav si také nezapomněl koupit knihu „August 68 TSCHECHOSLOWAKEI“, bohatě graficky upravenou a doprovázenou řízným antikomunistickým slovem. Na obal této knihy Miroslav připsal: „Smrt komunistům, vrazi, zrádci...“. Další text nechci uvádět. Je stejně žlučovitý jako všechny protisocialistické útoky Svobodné Evropy a jiných stanic. Do kufru si Miroslav nezapomněl hodit kovový spirálový obušek, obrázky německých fašistických letadel atd. S tímto arsenálem, využiv amnestie, vstoupil koncem srpna 69. roku na půdu naší vlasti.

PROMARNĚNÉ ŠANCE

Propagační materiál, který si Miroslav přivezl, mu naše celní úřady samozřejmě neponechaly. Přesto jejich pro-

tisocialistický obsah mohl stačit nejenom k dokreslení vizitky Miroslavova politického profilu, ale i k důkazu že Miroslav se nijak nepolepšil a že ten jeho stesk po domově a matce je přinejmenším neupřímný. Přesto naše orgány daly Miroslavovi velikou šanci. Mohl dostudovat.

Rozhodně bych neměnil...

Miniprohovor s továrním jezdcem ČZM Strakonice P. Friedrichsem z NDR

Jak hodnotíte svoji letošní motokrosovou sezónu?

• Výsledky mohly být ještě lepší, nebyť zranění na ruce, které mě provázelo již od 4. letošního závodu. Takže se musím pro tento rok spokojit se čtvrtým místem.

Co potřebujete k tomu, abyste v příštím roce obhájil opět titul mistra světa?

• Jednak, aby se mi vyhýbala všechna zranění, podobný motocykl, jako mám letos a o deset kilo zhubnout.

Jak se vám jezdí na našem stroji ČZ?

• S motocyklem jsem velice spokojen, speciál-

ně s tímto strojem. Ve volném čase jsem si na něm udělal nějaké úpravy, takže bych rozhodně neměnil!

SLUŽBY čtenářům

Vykládka vagónů

Č. BUDEJOVICE (ČTK) — Od pátku do neděle bylo v jižních Čechách vyloženo víc

„Andělé pekel“ a mládež

Pro mnohé to byl asi šok, když četl v našem listě redakční článek „Andělé pekel dopadení“. Jak bylo vůbec možné, že se u nás mohla vytvořit zřašizovaná skupinka mladých lidí?

Na jedné z besed v agitačním středisku mladých OV SSM v Českých Budějovicích se nad tímto problémem pozastavili také učni. Jeden z nich vyjádřil mínění ostatních: „Co mne na tom všem nejvíce překvapuje? Snad to, že Miroslavovi, který se po svém nezákonném opuštění republiky vrátil na amnestii zpět domů, dalo naše socialistické zřízení možnost studia, jež předtím opustil. Že této příležitosti nevyužil, to už je jeho věc. Ale přemýšlejte se mnou. Kdo jiný než humanární socialistický stát by vám věřil i po tom, co jste jej zradili? Kapitalista by jistě nehleděl na to, že jako mladý člověk můžete udělat chybu; ten by vás okamžitě zatratil! Miroslav udělal neodpustitelnou chybu a náš stát mu přesto dal věc, než si zasloužil. Zklamal podruhé. Je možné mu ještě věřit?“

Sto padesát učňů třetích ročníků z Učňovské školy č. 1 v krajském městě rozhodně odsoudilo počínání „Pekelných andělů“.

Státek pro zaměstnance

PROTIVÍN (hy) — Na Státním statku v Protivíně pracuje 540 stálých zaměstnanců. Z toho 87 je jich ve věku do 25 let. Aby se toto číslo nadále zvyšovalo, zakotvilo vedení statku do plánu pro tuto pětiletku výstavbu 20 rodinných domků a 8 bytovek v rámci soustředěné podnikové výstavby v Protivíně. Stavění čtu čeká též rozsáhlá modernizace starších bytů, aby jich na konci roku 1975 bylo co nejvíce v II. a I. kategorii.

K soustavné péči o zaměstnance patří i předávání věcných dáreků u příležitosti životních výročí a trvalý růst mezd. Například zatímto v r. 1960 si traktorista vydělal v průměru 1711 Kčs, loni již 2249 korun.

Exportní hrách

24

MOSKVA nesl v me nedělní Pr cíl, které francouzsko

VARSAVA v Polsku ze ské sjednor Po okresní vodních ke nou v ton Konference 1507 sjezdě 2 200 000 strany bud du 1815 de

BOGOTÁ menší než úroda káv sledku líhá mě plantáž

SAIGON dšředním odstnatím 40 tisícil p vojenské j slavnostní jthovietnam yen-Van-Th

Ha

Včera u který ve Křtu sv. V Ruska. Irc jemuž vžd

Arzenál mladých stoupců fašismu : samopal, pistole, boxery, motocyklové řetězy, jedy, narkotika, Hitlerův Mein Kampf a esesácké insignie

Českobudějovičtí HELLS ANGELS

Dvě jména, kompletní nomenclatura a za nimi poznámka: T. C. VE VAZBE! Ta poznámka má za sebou vztáčky něco tragického, zvlášť když je obviněným kocin káží... dělník, zemědělec, příslušník armády; matka důchodkyně, předválečná šlechtična; matka dělníka - vydávající si bílému chlápkovi děti - kolikrát si musela odtrhnout od úst, aby syna udržela na studii. Bylo mu osmnáct, nedokonalý čtvrtý ročník českobudějovičské strojní průmyslovky, obstaral si pas a 27. 12. 1968 přešel rakouské hranice. Odjel do Švýcarska a hned si tam podal žádost o politický azyl. V deklaraci uvedl, že nesouhlasí s politickými poměry v CSSR a že mu důvodem k tomu je své perspektivní pracovní úřady s tím, že nepatří k žádnému národnostnímu útvaru. V curyšském úřadovém táboře si ani okamžik nepřemýšlel, že by se mu mohlo dlouho nepohybat; poměrně brzo si našel práci jako dělník v továrně na výrobu sýrů. A teď máš, Miky, svět skoro u nohou! Uchýtil ses, to je teď to hlavní... Kolik mladých lidí už oslnily buňary západních zemí, dálnice s proudy nabytých aut, exkluzivní obchody nabité luxusním zbožím. Miky nebyl žádná výjimka. Švýcarská krajina, její vesnice, to byly hotové rájové zahrady. Miky to byl mladý muž s krásnou tváří, to byly krásné křivky i Mikyho romantických představ. Ale jak měsíce ubíhaly, tak přestávaly růžové brýle mámení působit. Najednou pochopil, že nemá naději to nějak dotáhnout, a on by se tak rád něčím prosadil. Je tu jako kál v plotě, máma ho doma oplakává, má tam fúru kamarádů. A tady - gloriola postranných exulantů není vyhledána; kdyby třeba vážně onemocněl, je vydán na milost a nemilost. Dostal se se sebou o amnestii presidenta republiky, zjistil si podmínky, a pomalu se připravoval na návrat domů. Až jednou by to všechno byl jen takový banální životní osud mladého utěčeného.

A jako vstupuje do řeckých tragédií nečekávané deus ex machina, vstoupilo do Mikyho života taky něco tragického, zlopostvňujícího: americký film Wild Angels (Divocí andělé). Je to naturalistický snímek o parádě mladých fišáků, kteří se nazývají Hells Angels (Andělé pekla). Vyznávají křesťanství, sexuální život, svou se

nebyl žádný vůdce, ale docela obyčejný parťák. Hells Angels mají v Americe, ty vole, svého prezidenta a v každé svobodné zemi svého státního vůdce. Stojí před vámi! Uvěřil mi, měl na to papíry, fotky, články z novin, plátno sbitka se lety leonardovskými a superma. Budou tam si svůj pokojník zafixují ukazuje svůj hnací řetěz od motocyklu a své poddané instruuje: "Já to viděl v bijaku, ty vole. Tímhle když někoho mažneš po hlavě, tak ho vlastní rodina nerozezná". Začíná velká sháňka po těhle

strašlivé zbraní, pokoutné se zhotovují boxery, Milan si obstaral dokonce pistoli s ostrými náboji. Miky pak ukládá, aby se tlupa vybavila léčky, která obsahují látky s omamnými účinky; budou to muset brát pro kuráž. A školi je. Svědecké výpovědi jsou plné vyprávění a bezpečně z nich poznamenejte argumenty Made in Free Europe. Ale Miky jde ještě dál. Vyprávěl, kdyby byl u nás Hitler, tak by se nechal zložit do každé jedny oběvy; že nezabývá do konce, jenom do konce. Komunisty je nutný všet a jejich harauty sítilet; Amerika stojí za námi! Hitler byl génius, a kde jsme mohli dnes být, kdyby byl? vai ovádnul celý svět..."

Od začátku roku 1971 se bude jovičtí Andělé pekel zdraví mezi sebou zdivenou pravici a nacistickým Sieg Heil! a piva mislo přípitku říkavají Heil Hitler! Miky má vůdčovskou prezítku Führer a jedná tvrdě a bezohledně. Andělé podniku 12. 8. 1971 vypravu do Borsbena, aby se jim ukázalo, že jsou na hadly. Mikyho káží Oufu, že zachoval jako slaboch; utrousil pár slov o tom, že by parťa smad nemusela vyvádět jak barbaři. A to stačilo. Führer vyřáhl řetěz a chtěl Otika tetovat - před těžkým zraněním ho zachránil jen včasný útek a zásah několika dospělých občanu. K daleko horšímu rodu došlo 20. 8. 1971 ve Velešíně na tzv. diskotéce. Andělé se zplli, při horké muzice se vstěli po zemi a pak se dali do systematického plundrování nábytku a zařízení. Foradatelé muředli obavou, předčasné přeměření stěny, že je Hells Angels. Vrátili do obce a ve svých amerických žerčicích pokračovali ad libitum; začaly divě rvačky, házení se sklenicemi od piva, orgie na trávníku, modli lidem na dveře, vyhrožovali plastickými operacemi kšičků, došlo i ke krádežím. Byl z toho skandál, stížnosti a vyšetřování.

A taky domovní prohlídka u vůdce tlupy a jeho nejvěrnějších. Miky měl doma ukrývat samopal a lebec po nehožičkoví jed. Ceikem 1. j. g kyanidu sodného; podle vyjádření expertu by toho množství stačilo do smrti otrávit osmi až devíti osobami. Miky byl zločincem, který jed dostal náhodou do rukou dě-

ne vyvolením; každý trenis vaziari o nemocení, je vydán na milost a nemilosť. Dosluchi se něco o amnestii presidenta republiky, zjisť si podrobnošti a pomalu se chystal na návrat.

Az potud by to všetcho byl jen takovy banalni životni osud mis- terec.

A jako vstupuje do řeckých tra- gédii neochávané deus ex machi- na, vstoupilo do Mikyho života taky něco tragického, zloprověsné- ho: americký film Wild Angels (Dívky andělé). Je to naturalisti- ký snímek o partiách mladých flá- kačů, kteří se nazývají Hells An- gels (Andělé pekla). Vyznávají kolektivní sexuální život, rvou se a za zábavou na silných motocyk- lech, práci považují za hanbu a něco poněkud, vskakují na místo šperků, v ozdobují nacistickými emblémy. V MIKYHO nitru prociťto něco pudového, rváského, jako by se tam probudil nějaký vlk. Do Anděla pekla se tak pobláznili, že si opatřili filmový plakát: je na něm Peter Bond na litrovém moto- cyklu a má kolem krku hitlerovský železný kříž a kolem pasu opasek s orlicí a hakenkreuzem. A příkou- pil další sivenýry a do kufra při- balil i pár brožur o srpnových událostech. Ano, vrátil se domů, keť začal se jejích vadeem pro- stavil se, vynikne. 30. 8. 1969 pře- kročil v Horním Dvořišti státní hranici a nic se mu nestalo.

První, komu se světil se svými zážitky z Velkého světa, byl jeho dva starí kamarádi, Otik a bývalý spolutáček Tom. Fovídej, vole, jaký to tam bylo! Světoběžník Miky za- byl tak pestrou paletou, že by mu leckterý akademický malir mohl závidět. O stinných stránkách své anabaze diskřéme pomílel, zato Hells Angels se mu ve řec- tech, jako by se zgrábovaly, a jeho kamarádi přejít na další drá- ku. Naznačili, že má pověřeni zalo- žit a vést zdejší organizaci Andělů pekla (ty plně moci mu dal jistý „Blues“, s nímž dělal v curyšské továrně – co by vyprávěl, že to

viáhlí do obce a ve svých američ- kých žertících pokračovali ad il- lum: začaly dvě rvačky, házelo se sklicením do piva, orgle na vybraných místech, líčení, vyhrávaní, spásnickými operacemi kšleťů, došlo i ke krádežím. Byl z toho skandál, sůžnosti a vyšetřo- vání.

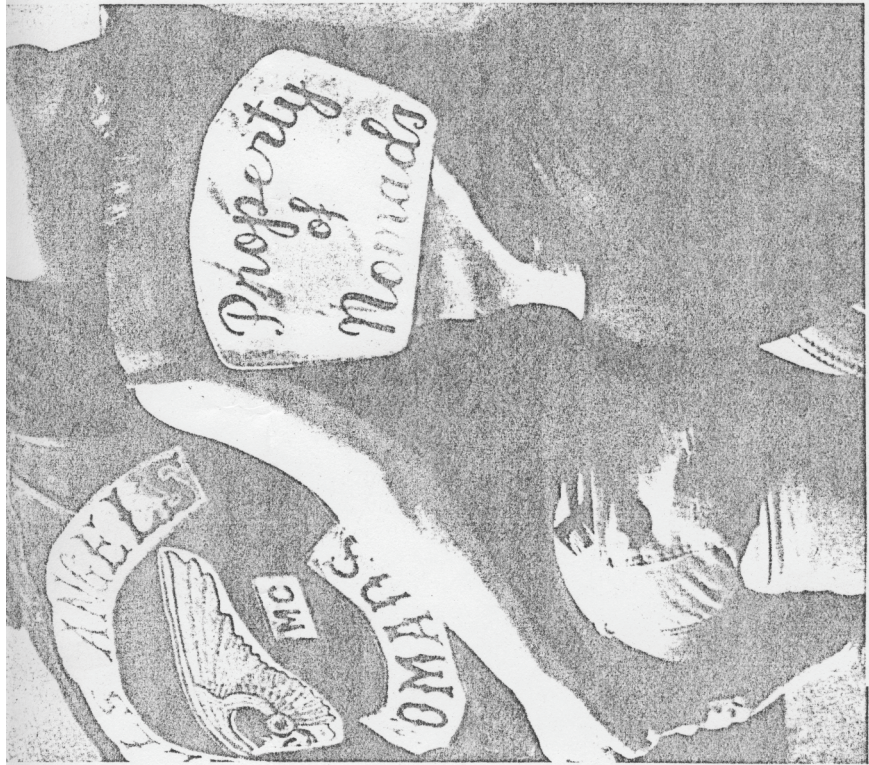
A taky domovní prohlídka u vádce tlupy a jeho nejvernějších. Miky měl doma ukrýt samopal a v lebec po nebožtíkovi jed. Ceľkem i j g kyanidu sodného; podle vyjádření expertů by toho množství stačilo k smrtelné otrávě osmi až devíti dospělých lidí. Kdýby se býval ten jed dostal náhodou do rukou dě- ceň, která Mikyho maminka ro- dinám oparuje, k jak strasnému něšťesť mohlo dojít.

Dva bossově českobudejovických Andělů pekla, fíhler Miky a jeho zástupce Tom, čekají na soud. Bu- dou obžalováni pro tresné činy poburování, pro podporu a propa- gaci fašismu, za úřzení omamných prostředků, jež mají být použity k masalnosti rváčky nedovolené držení zbraní. Ale mají na svědo- mí i desítky švedených kamarádů a stýz a starosti švedených kamarádů a matek.

Jestlipak těm dvěma hitlerčikům vůbec někdo vysvětlil, co je to fa- šismus.

Domia na to nebývá čas a kamtoři mívají jiné starosti. Ale co kdýby aspoň jednou jedinkrát místo škol- ního výletu po hradech a zámcích se naše mládež rozjela na exkurzi do Terezína? Videl jsem v Buchen- waldu a v Osvětlení výpravy matu- rantu a vojáku před prisahou. Pruvodci jim iam byli bývali věz- novci koncentrák a videl kobky snurd, krematoriu, koupališ s ply- nými komorami, elektrický a vařičový dískový hracek a hory zubních protěz a svršky lidí z celé Evropy, kteří odesli z tohoto světa kominy – ten nikdy nezapomene. A odkáže novodobé fašisty typu MIKYHO do patřičných mezl.

Dr. MICHAL MACH

13-4

P r o h l á š e n í

Já, níže podepsaný, dosvědčuji tímto, že jsem se v době vlády komunistů zúčastnil jako svědek prohlídky pracoviště údržbáře ZZN, Karla IV. č. 3, dříve Osvobození č. 3, pana Mucka Miroslava, narozeného 25. června 1950.

Bydlel jsem v podnikovém bytě na uvedené adrese, který sousedil s malou dílnou pana Mucka. Už nevím přesně rok konání, ale celá akce ve mne vyvolala tak zlý dojem, že mohu popsat její konání, případně i má dcera. Skupinu tří příslušníků vedl člen Stb, vysoký muž s velkou hlavou. Druhý byl též vysoký, rozložitý muž, kriminalista. Třetí byl hubený, jména si nepamatuji. Pan Mucek, který byl znám po celém podniku pro své antikomunistické postoje, byl nucen vysvětlovat, co znamená kdejaký předmět v dílně, co musí užívat za prášky atd. Ale jinak moc neprohliželi, třeba regály apod. V průběhu výsledku zmizel hubený muž do vedlejší místnosti, součásti dílny. Posléze vyšel, majíce v mastném hadru bubínkový revolver, tvrdíce, že ho tam našel a všichni pak naléhali na pana Mucka, aby se přiznal, že je jeho. Ten naprosto odmítal obvinění a tvrdil, že oni mu ho tam podstrčili. Poté byl odvezen na kriminálku na Mariánské náměstí. Já jsem byl v této věci též na Policii vyslýchán, takže mohu plně potvrdit, že se tato akce konala. Psaly se protokoly. Když jsem se za několik dní poté tázal pana Mucka, zda nehledali nějaké letáky, tak mi věc vysvětlil tak, že to byla Stbácká provokace a že zbraň prý měla na sobě jen otisky tkz. příslušníků a spis byl založen s tím, že zbraň mu byla podstrčena.. Spis byl založen do šanonu s nápisem "TAJNĚ".

Sám si myslím, že to byla snaha zastrašit pana Mucka pro jeho názory.

... 29. 6. 1994

v Českých Budějovicích dne

K. Čapek 1916 20

pan Čapek narozen:
bytem ul. Karla IV. č. 3
České Budějovice

Příloha č. 8a.

Příloha č. 8b.

Příloha č. 9.

(označení součástí)

ČVS: V dne

PROTOKOL

o provedení ~~osobní~~* — domovní* prohlídky

Dnešního dne byla provedena na základě usnesení
..... **vyšetřovatele Č.Budějovice** ze dne **14.4.1976** čj.

~~osobní~~ / — domovní prohlídka u
Miroslava MUCKA, na r.25.6.1950 Č.Budějovice
(jméno, příjmení, data a místo narození)
bydliště **Č.Budějovice, Flizeňská šp.61**

Předchozí výslech podle § 84 tr. ř. **nebyl** proveden

Osoba, u níž má být prohlídka provedena, vypovídá: **Předkládám vyšetřovateli několik kusů porno foto na kterých jsem ve většině případech zobrazen já s manželkou.**

Prohlídka byla provedena v **11.40 hodině**
Obyvací pokoj, pokoj, kuchyň a příslušenství s tím spojené.
(označení místnosti nebo místa, kde byla prohlídka konána)

Prohlídku provedl **ppor.Kvítek, ppor. ŠNEJKAL a mstržn.ŠAVULA**

Poučení podle § 85 odst. 1 tr. ř. bylo dáno a prohlídce byli přítomni **matka**
Miroslava MUCKA

Prohlídce podle § 85 odst. 2 tr. ř. byla přítomna nezúčastněná osoba **ano**
inspektor ŠENY Č.Budějovice

Usnesení o prohlídce **bylo doručeno** doručeno.
Po poučení **nepočívá** **podána** / stížnost

(kým, popř. z jakých důvodů)

S prohlídkou započato v **11.15** hodin.

*) Nehodící se škrtnout
MV č. skl. 366

Příloha č. 10b.

Seznam literatury:

- Archiv MV ČR, Fond krajská zpráva SNB České Budějovice - vnitřní odbor, Signatura G/J 1-1, inventární jednotka 83, karton 11: Výtržnosti vlasatců v Rudolfově a v Českých Budějovicích ve dnech 29. a 30.3. 1974 - hlášení. Dostupné z WWW : <http://www.kozy.cz/czechtekO5/rudolfov_1974.htm>
- Audionahrávka: Dostupné z WWW :
< http://www.rozhlas.cz/cb/zprogramu/_zprava/482745 >
- Audionahrávka: Dostupné z WWW : <<http://www.ustrcr.cz/cs/audio-1968>>
- Beneš, A. Daněk, K. Nejdelsí noc (příběh jedné nenávisti). Praha : Naše vojsko, n. p. 1989.
- Dokument : 5. výročí smrti našeho kamaráda - Jiří Gans.
- Dokument obžaloby Vyšší vojenské prokuratury v Příbrami, 1977.
- Durdil, M. Na konci čekala smrt. In Necenzurované noviny, 1993, č. 5.
- Durdil, M. Na konci čekala smrt II. In Necenzurované noviny, 1993, č. 8.
- Durdil, M. Na konci čekala smrt III. In Necenzurované noviny, 1993, č. 9.
- František Stárek. Dostupné z WWW :
<http://cs.wikipedia.org/wiki/Franti%C5%A1ek_St%C3%A1rek>
- Jak to bylo "opravdu" s Plastic People. Dostupné z WWW:
<<http://www.blisty.cz/2007/11/2/art37066.html>>
- Jirous, I. M. Zpráva o třetím českém hudebním obrození. In Šulc, J. Pravdivý příběh Plastic People. Praha : Torst, 2008.
- Kleinová, A. Kotrba, F. Zrádce Gans. In Jihočeská pravda/Pro volné dny, 1990, č. 6.
- Koncert Plastiků v Rudolfově měl zpoždění 35 let. In Mladá fronta, 25.5.2009
- Kropáček, J. Encyklopedie Českých Budějovic. Č. Budějovice : Nebe, 2006
- Kubát, P. Jako špion měl dostat trest smrti. In MF Dnes, 15. listopadu 2008.
- KS SNB Správa VB ČB 10. 4. 1974. Dostupné z WWW :
<<http://www.ustrcr.cz/data/pdf/seminare/budejovice74.pdf>>
- Mach, Michal. Českobudějovičtí Hells Angels. In Signál. Praha, 5. listopadu 1971, č. 45.
- Němcová, D. Bigbít obuškem. Dostupné z WWW :
<<http://www.ustrcr.cz/data/pdf/seminare/budejovice74.pdf>>

- Neznámé periodikum ze dne 1. listopadu 1971.
- Neznámí hrdinové - Mánička ze severu. František Stárek - z undergroundu do BIS.
[cit.2010-06-27] Dostupné z WWW :
<<http://www.ceskatelevize.cz/program/10252562847-26.04.2010-20:50-2-neznami-hrdinove.html?obdobif=archiv&broad=210+452+80139%2F0011&backaddr=search>>
- Otevřený dopis Franty Stárka Čuňase. Dostupné z WWW z:
<<http://www.radiobeat.cz/cs/clanek/6068/otevreny-dopis-frantiska-starka-cunase.htm>>
- Past v éteru, 1978. Česká televize : Hlavní redakce propagandy a dokumentaristiky.
- Paměť a dějiny. Studie a články, s. 14 - 21. Cajthaml, P. Operace Lyautey. 1/2008.
Dostupné z WWW: <<http://www.ustrer.cz/data/pdf/pamet-dejiny/0801-14-21.pdf>>
- Petráš, J. Květen 1945 a srpen 1968 v Českých Budějovicích. Praha : Tiskárna Vězeňské služby, 2007.
- Píhová, I. Provinční špion. In Nový život, 1990, č. 12.
- Píhová, I. Provinční špion. In Nový život, 1990, č. 13.
- Plastic people of the Universe. Dostupné z WWW :
<<http://www.kandl.cz/plasticpeople/Default.aspx>>
- Pravdivý příběh Plastic People. Dostupné z WWW: <<http://www.moderni-dejiny.cz/clanky/soubor/id/934/>> - Ukázky jsou dostupné z:
 1. část:<http://www.youtube.com/watch?v=g_5kRtoTmFo>
 2. část: <<http://www.youtube.com/watch?v=3iHsgk-BsPk>>
 3. část: <<http://www.youtube.com/watch?v=ns5pxZ-af1Q>>
- Rozsudek jménem republiky ze dne 7. prosince 1971. Okresní soud v Českých Budějovicích.
- Situační zpráva č.971 Dostupné z WWW :
<<http://www.ustrer.cz/data/pdf/projekty/srpen1968/ks-snb/cb04.pdf>>
- Underground. Dostupné z WWW : <<http://cs.wikipedia.org/wiki/Underground>>

Další prameny:

- Zvukový záznam ze dne 3.dubna.2010 - Rudolfov.
- Zvukový záznam ze dne 23. května 2009 - Rudolfov.
- Výpovědi členů undergroundu.

Tento dokument či jeho části nelze kopírovat či jinak rozšiřovat bez souhlasu autora.